

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ. 1
2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	Σελ. 2
3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ	Σελ. 7
4. Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ (η παραγωγή τροφίμων στην υπηρεσία για κάλυψη της πείνας και των σύγχρονων αναγκών).	Σελ. 29
5. ΔΙΕΘΝΗ	Σελ. 35
6. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	Σελ. 36
7. ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΛΗΣ (συλλογικές συμβάσεις, μισθοί και όροι εργασίας-κοινωνική ασφάλιση-Χατζηδάκη 4808/21).	Σελ. 38
8. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΝΕΟΛΑΙΑ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ-ΑΝΕΡΓΟΙ	Σελ. 43
9. ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ-ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	Σελ. 46
10. Η ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ – ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΟΝΟΜΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Σελ. 49
11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΤΟ 32 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ	Σελ. 50
12. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Σελ. 52

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, Αγαπητοί προσκεκλημένοι

Εκ μέρους της απερχόμενης Διοίκησης της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Γάλακτος-Τροφίμων & Ποτών, σας καλωσορίζω στο 31^ο συνέδριο .

Εδώ στην πόλη του Πειραιά αυτές τις 2 μέρες θα εκτιμήσουμε την δράση που ανέπτυξε η ομοσπονδία μαζί με τα σωματεία στον κλάδο και θα ανταλλάξουμε γνώμες θα συζητήσουμε όλα τα ζητήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους. Θα αποφασίσουμε το νέο σχεδιασμό της ομοσπονδίας και των σωματείων για τα επόμενα 3 χρόνια.

Η επιλογή να γίνει το συνέδριο στο εργατικό κέντρο της πόλης δείχνει και την κατεύθυνση μας τα συνέδρια να γίνονται στον φυσικό χώρο των εργαζομένων. Άλλωστε από το προηγούμενο συνέδριο που έγινε στην Χαλκίδα υλοποιούμε αυτήν την απόφαση. Ως εκ τούτου θέλουμε να ευχαριστήσουμε την διοίκηση του εργατικού κέντρου για την φιλοξενία τους.

Αυτό το τρίχρονο υπάρχει σωρευμένη πείρα και χρειάζεται να μεταφερθεί από τους αντιπροσώπους και τις ομιλίες. Πείρα που έρχεται μέσα από τις μάχες και τους αγώνες που δώσαμε και τώρα χρειάζεται να εξοπλιστούμε καλύτερα για τις επόμενες, για να βάλουμε και να αξιοποιήσουμε στον αγώνα νέες και φρέσκες δυνάμεις. Δυνάμεις που καταλαβαίνουν την γραμμή υπεράσπισης και τα συμφέροντα τους, δυνάμεις που θα απεγκλωβιστούν από τις δαγκάνες της εργοδοσίας και των ιδεολογημάτων της, από την επιζήμια επίδραση του εργοδοτικού και κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Το γεγονός ότι μετράμε σημαντικά βήματα σε όλους τους δείκτες της δουλειάς μας αποδεικνύει την προσπάθεια που καταβάλαμε, επιβεβαιώνει τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν για την παραπέρα ανασύνταξη και μαζικοποίηση του κλάδου. Συνεχίζουμε με άξονες:

- Την μαζικοποίηση των συνδικάτων και τη βελτίωση της λειτουργίας τους.
- Το ανέβασμα του βαθμού οργάνωσης των εργαζομένων στον κλάδο, μέσα στους χώρους δουλειάς, με δημιουργία Επιτροπών Αγώνα, Επιχειρησιακών Σωματείων κ.ο.κ.
- Το δυνάμωμα της Ομοσπονδίας με νέα σωματεία.
- Τον συντονισμό της δράσης των σωματείων μας με κοινό πλαίσιο πάλης που θα αποφασίσουμε.
- Την ανάγκη βελτίωσης του βαθμού κινητοποίησης δυνάμεων στα συνδικάτα μας με πρωτοβουλίες και συγκεκριμένο σχέδιο.
- Την παρέμβαση για όλα τα προβλήματα και τα θέματα που απασχολούν τους συναδέλφους μας, εργαζόμενους και άνεργους, συνολικά την εργατική τάξη.
- Την ενίσχυση της ταξικής γραμμής πάλης και της προοπτικής που πρέπει να προωθείται μέσα από τους αγώνες των εργαζομένων, για έναν διαφορετικό τρόπο ανάπτυξης με κριτήριο την ικανοποίηση των διευρυνόμενων εργατικών και λαϊκών αναγκών.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Σε αυτά τα τρία χρόνια που πέρασαν είχαμε κυβερνητική αλλαγή, με την κυβέρνηση της Ν.Δ να διαδέχεται αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, να συνεχίζει και να απογειώνει, τις ίδιες αντεργατικές – αντιλαϊκές πολιτικές.

Οι εκτιμήσεις μας επιβεβαίωσαν αυτά που είχαμε συζητήσει, δηλαδή ότι η κάθε αστική κυβέρνηση παίρνει τη σκυτάλη από την προηγούμενη, για να συνεχίσει τις πολιτικές που υπαγορεύονται από την Ε.Ε, τους μεγάλους μονοπωλιακούς ομίλους, για την παραπέρα μείωση της αξίας της εργατικής δύναμης, με ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, με ιδιωτικοποίηση της Ασφάλισης, περιορισμό των δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Τόσο ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ αλλά και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα, παρά τις διαφοροποιήσεις τους, συμπλέουν στη βασική στρατηγική, υπέρ των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου. Οι μηχανισμοί και η προπαγάνδα τους έχουν στόχο να σπείρουν αυταπάτες, να δημιουργήσουν κλίμα αναμονής και απραξίας από κάθε αγωνιστική δράση, καλλιεργώντας την προσδοκία καλύτερευσης της κατάστασης, μέσω μιας κυβερνητικής διαχείρισης.

Βρισκόμαστε στο 4^ο κύμα της πανδημίας COVID-19 με εκατόμβες νεκρών σε όλο τον κόσμο, στη χώρα μας ξεπερνούν τις 20.000. Μια πανδημία που έδειξε πιο καθαρά τη σήψη και τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού, μαζί με το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στους εκμεταλλευτές και τους εκμεταλλεζόμενους. Η πολιτική τους και τα χέρια τους είναι βουτηγμένα στο αίμα της εργατικής τάξης και της φτωχολογιάς.

Ο ιός χτυπά την εργατική τάξη μέσα στους χώρους δουλειάς. Η ατέρμονη συζήτηση για διάφορες «επικίνδυνες συναθροίσεις, συνωστισμούς», έχει σκοπό να ενοχοποιήσει τις εργατικές και λαϊκές κινητοποιήσεις και να κρύψει ότι η διασπορά γίνεται κυρίως στους χώρους δουλειάς, στα εργοστάσια και στα ΜΜΜ.

Στα εργοστάσια του κλάδου τροφίμων-ποτών παρά και την προσπάθεια των σωματείων που σε πολλές περιπτώσεις κατάφεραν να παρθούν μέτρα προστασίας για την πανδημία, η κατάσταση παραμένει δύσκολη για τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους. Η μεγάλη κερδοφορία της εργοδοσίας δεν εγγυάται την πρόληψη και την προστασία της ζωής μας, το αντίθετο μάλλον συμβαίνει.

Ο ιός χτυπά την εργατική τάξη στις άθλιες συνθήκες διαβίωσης των προσφύγων και μεταναστών, στα μικρά σπίτια που στριμώχνονται πολυμελείς οικογένειες, στα νοσοκομεία που δε «φτάνουν» για όλους και η «επιλογή» νοσηλείας καθιστά τους εργαζόμενους και τους φτωχούς πιο ευάλωτους, πιο αναλώσιμους.

Ο ιός έχει ταξικό πρόσημο, όπως και τα μέτρα που παίρνει ο καπιταλισμός ανά τον κόσμο, για να θωρακιστεί, να καλύψει τη «γύμνια» του, να αντιμετωπίσει τη νέα κρίση του, στην οποία η πανδημία λειτουργεί καταλυτικά. Μέτρα στρατηγικού χαρακτήρα, χρόνια επεξεργασμένα, έρχονται να γίνουν πράξη στην ζωή με αφορμή την πανδημία.

Μέτρα προσαρμογής των εργασιακών σχέσεων, των μισθών και της ασφάλισης στις σύγχρονες απαιτήσεις της καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, μέτρα ενσωμάτωσης του συνδικαλιστικού κινήματος σε αυτές τις απαιτήσεις και συνθήκες. Μέτρα έντασης της καταστολής, για να χτυπιέται όποιος σηκώνει κεφάλι, για να αντιμετωπιστεί ο «ριζοσπαστισμός», όπου είναι επίσημα διακηρυγμένη θέση της ΕΕ. Για να περάσει η πανδημία και η εργατική τάξη να βγει πιο λαβωμένη, μαζί και ο λαός, με πετσοκομμένα δικαιώματα και ελευθερίες.

Σε όλο τον κόσμο όπως και στην χώρα μας οι κυβερνήσεις, διαχειρίζονται τα σοβαρότατα για την υγεία των λαών προβλήματα με βάση τα συμφέροντα και τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων, των ιδιωτών στην υγεία και όχι με βάση τις λαϊκές ανάγκες. Με τραγικά αποτελέσματα τις τεράστιες ελλείψεις στο δημόσιο σύστημα υγείας σε έμψυχο υλικό, κρεβάτια ΜΕΘ και δομές υγείας, με ασύδοτους τους ιδιωτικούς ομίλους της υγείας, να κερδοσκοπούν την στιγμή που έπρεπε να έχουν επιστρατευθεί. Με ελλείψεις σε τεστ, σε ΜΜΜ, σε ανύπαρκτους ελέγχους στα εργοστάσια και χώρους δουλειάς. Ενώ ταυτόχρονα, προωθείται σταθερά η ιδιωτικοποίηση μέσω της σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) για το λεγόμενο «νέο ΕΣΥ».

Όλα αυτά συσκοτίζονται με την επίκληση της «ατομικής ευθύνης» και την επιβολή τιμωρητικών μέτρων, με την παρουσίαση του απαραίτητου εμβολιασμού ως «πανάκεια», με το διαχωρισμό εμβολιασμένων - ανεμβολίαστων, που υπονομεύει τον εμβολιασμό ως μέσο προστασίας της δημόσιας υγείας και ενισχύει τον ανορθολογισμό και τις διάφορες αντιδραστικές απόψεις.

Η ίδια η παραγωγή των εμβολίων γίνεται με σκοπό το κέρδος και όχι για την κάλυψη των λαϊκών αναγκών. Οι κυβερνήσεις των ισχυρότερων καπιταλιστικών κρατών υπερασπίζονται σταθερά το «δικαίωμα» της φαρμακοβιομηχανίας στην πατέντα και την καπιταλιστική ιδιοκτησία στην έρευνα και αυτό δεν αλλάζει ούτε σε συνθήκες παγκόσμιας πανδημίας. Από τα πιο αρνητικά στοιχεία αυτής της πορείας και της λογικής είναι ότι ένας μεγάλος αριθμός χωρών σε Ασία, Αφρική, Λατινική Αμερική έχουν παραλάβει ελάχιστα εμβόλια, πολύ μικρά ποσοστά των πληθυσμών τους έχουν εμβολιαστεί, παρά ότι σε χώρες των παραπάνω, έχουν παραχθεί δισεκατομμύρια εμβόλια.

Σήμερα έχουμε περάσει ήδη σε νέα φάση, που την καπιταλιστική κρίση ήδη την διαδέχεται μια αναιμική καπιταλιστική ανάπτυξη που θα οδηγήσει σε νέα κρίση του συστήματος. Τα διαφαινόμενα στοιχεία ύφεσης στην ευρωζώνη, επιβράδυνσης σε άλλες οικονομίες διεθνώς, στις ΗΠΑ, ακόμα και στην Κίνα, μείωσης των ρυθμών ανάπτυξης, είναι γεγονός και έχουν αρχίσει πριν την πανδημία.

Τα δεδομένα της πανδημίας, λειτούργησαν ως καταλύτης και έφεραν πιο κοντά και γρήγορα μια νέα οικονομική κρίση, η οποία θα είναι πιο βαθιά και μεγαλύτερη σε διάρκεια από την προηγούμενη, όπως εκτιμούν τα ιμπεριαλιστικά κέντρα και οργανισμοί.

Όμως οι κίνδυνοι για το λαό δεν περιορίζονται μόνο στην πανδημία. Το μεγάλο κύμα της φτώχειας, της ακρίβειας, της ανεργίας και της κατεδάφισης εργατικών και συνταξιοχικών - ασφαλιστικών δικαιωμάτων, που φέρνει η επίθεση του κεφαλαίου στο έδαφος αυτής της νέας κρίσης είναι σε συνεχή εξέλιξη.

Την ίδια στιγμή οι μεγάλοι όμιλοι απαιτούν όλο και πιο σκληρά μέτρα σε βάρος μας. Η συμφωνία τους για την πρόσκαιρη ποσοτική χαλάρωση και οι επεκτατικές πολιτικές θα πληρωθούν από τους εργαζόμενους. Τα νέα μέτρα για την μείωση της τιμής της εργατικής δύναμης είναι για αυτούς μονόδρομος. Η έκθεση Πισσαρίδη είναι αποκαλυπτική για τα παραπάνω.

Η περιβόητη «πράσινη ανάπτυξη», σημαίνει έξω από την παραγωγή τις συμβατικές πηγές ενέργειας και επένδυση σε νέα πεδία κερδοφορίας, αυτά των ανανεώσιμων πηγών, με τα πακέτα χρηματοδότησης της ΕΕ ενώ για το λαό το κόστος της ενέργειας αυξάνεται και μεγαλώνει η ενεργειακή φτώχεια.

Ενώ για το περιβάλλον, είναι εμφανή τα αποτελέσματα της πολιτικής της εμπορευματοποίησης της γης και της λογικής κόστους – οφέλους που έχει εξαφανίσει την αντιπυρική, αντιπλημμυρική και αντισεισμική προστασία.

Η υγεία, η παιδεία, η κοινωνική ασφάλιση, τα κοινωνικά δικαιώματα παραδίδονται στα νύχια των ιδιωτών.

Σε αυτά τα πλαίσια, γίνεται προσπάθεια κυβερνητικών, κρατικών και εργοδοτικών κύκλων να αξιοποιήσουν και πάλι τους φασίστες της Χρυσής Αυγής, για να χτυπήσουν και να

τρομοκρατήσουν το εργατικό και λαϊκό κίνημα. Η δράση των εργαζομένων, των φοιτητών, των μαθητών, του λαού, θα ρίξει και αυτή την προσπάθεια στο κενό, θα τσακίσει τους φασίστες, θα τους απομονώσει και πάλι.

Για το ν. Χατζηδάκη

Η κυβέρνηση της ΝΔ έφερε το εργασιακό νομοθετικό τερατούργημα Χατζηδάκη, ως συνέχεια των προηγούμενων κυβερνήσεων, περισσότερων από τα μισά άρθρα του, ψηφίστηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ.

Αυτό και μόνο φτάνει για να αποδειχθεί ότι πέρα από τις επιμέρους διαφοροποιήσεις τους και τον καυγά τους για το «πάπλωμα» της διακυβέρνησης, ως κόμματα της αστικής τάξης, των κεφαλαιοκρατών, συμπλέουν στις βασικές στρατηγικές επιλογές τους προς όφελος της κερδοφορίας, της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας του κεφαλαίου.

Με το ν. Χατζηδάκη, προωθείται η απαραίτητη τομή, στη βάση των απαιτήσεων των επιχειρηματικών ομίλων, προκειμένου οι εργασιακές σχέσεις και η συνδικαλιστική οργάνωση και δράση των εργαζόμενων να προσαρμοστούν με τα σύγχρονα δεδομένα και χαρακτηριστικά του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, που χρειάζεται μεγαλύτερη ευελιξία και ένταση της εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, συνδικάτα ενσωματωμένα στους καπιταλιστικούς στόχους και σχεδιασμούς, οργανικό κομμάτι του κρατικού μηχανισμού, συνομιλητές στα τραπέζια των κοινωνικών διαλόγων και της συναίνεσης, συνδιαμορφωτές της αστικής πολιτικής. Αυτό, δηλαδή, που η ΓΣΕΕ διεκδικεί για τον εαυτό της, ως γνήσιος εκφραστής και ευρισκόμενη στην προμετωπίδα των δυνάμεων του εργοδοτικού – κυβερνητικού αλλά και ρεφορμιστικού συνδικαλισμού.

Ο ν. Χατζηδάκη είναι ένα από τα προαπαιτούμενα του «ευρωπαϊκού ταμείου ανάκαμψης», στο οποίο συμφωνούν όλα τα κόμματα της αστικής διαχείρισης και θα επιδοτεί με πακτωλό δις την επενδυτική δραστηριότητα του μεγάλου κεφαλαίου σε νέα κερδοφόρα πεδία. Συνεχίζει κι εδραιώνει το αντεργατικό – αντιδραστικό νομοθετικό πλαίσιο, στη βάση των στρατηγικών επεξεργασιών του κεφαλαίου, που εδώ και τρεις δεκαετίες εκπονεί η ΕΕ και οι υπόλοιποι ιμπεριαλιστικοί οργανισμοί, και νομοθετούνται σταδιακά σε όλα τα καπιταλιστικά κράτη, ανάλογα με τις εκάστοτε προτεραιότητες των κεφαλαιοκρατών, το συσχετισμό δύναμης και τη δυναμική του εργατικού κινήματος.

Αυτός ο νόμος προβλέπει:

- 1. Συντριπτικό πλήγμα στο 8ωρο - Καθιέρωση 10ωρης δουλειάς.** Θα επιβάλλεται από τους εργοδότες με ατομικές συμβάσεις εργασίας. Παρά την προπαγάνδα της κυβέρνησης για το αντίθετο, μπορεί να επιβάλλεται με ατομική σύμβαση ακόμα κι αν το σωματείο του χώρου διαφωνεί και δεν υπάρχει συλλογική συμφωνία. Οι δύο τουλάχιστον επιπλέον ώρες εργασίας θα είναι χωρίς αμοιβή, ώστε να διευρύνεται η τζάμπα εργασία, με την κυβέρνηση να παραπλέμπει τον εργαζόμενο σε αναπλήρωσή τους με μειωμένο ωράριο ή άδεια όποτε συμφέρει την επιχείρηση. Ο νόμος δεν κάνει διάκριση εφαρμογής του μέτρου για συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, κάτι που αφήνει ανοιχτό το πεδίο εφαρμογής του, π.χ. σε όσους εργάζονται εποχικά, οι οποίοι θα δουλεύουν 10ωρα και 12ωρα για ένα εξάμηνο, χωρίς πρόσθετη αμοιβή, και η «αναπλήρωση» θα πηγαίνει στα αζήτητα, όταν θα έχουν πια απολυθεί. Μάλιστα, παρουσιάζεται ως «δικαίωμα» του εργαζόμενου το να δουλεύει τζάμπα 10 ώρες τη μέρα, που δεν πρέπει να του το «στερούν» τα συνδικάτα. Φέρνουν ως παράδειγμα τη «μητέρα» που έχει «δικαίωμα να μη δουλεύει την Παρασκευή για να βλέπει το παιδί της», έχοντας επιλέξει να δουλεύει «10 ώρες τις άλλες μέρες τη βδομάδα». Γονείς που θέλουν να βλέπουν τα παιδιά τους την Παρασκευή αλλά όχι τις Κυριακές που τους στέλνει για δουλειά, καταργώντας την κυριακάτικη αργία για δεκάδες κλάδους.

Η «ψηφιακή κάρτα», θα αξιοποιείται για τον έλεγχο ακόμα και του δευτερολέπτου δουλειάς του εργαζόμενου από το κράτος και την εργοδοσία.

Ο υπουργός Εργασίας, παρουσιάζοντας το άλλοθι της «ψηφιακής κάρτας» για το ξήλωμα κάθε εργασιακού δικαιώματος, επικαλέστηκε τις προτάσεις της ΓΣΕΕ. Με το άρθρο 55 ορίζεται ρητά πως «το διάλειμμα δεν αποτελεί χρόνο εργασίας», ενώ στο άρθρο 56 προβλέπεται ότι οι μερικώς απασχολούμενοι όχι μόνο πρέπει να παρέχουν πρόσθετη απασχόληση αν τους ζητηθεί από την επιχείρηση, αλλά αυτό μπορεί να γίνει όχι συνεχόμενα στη βάρδιά τους, αλλά αφού μεσολαβήσει κενό. Αυτό σημαίνει ότι ενώ κάποιος προσλαμβάνεται για 4ωρο, στο τέλος της μέρας με τα διακεκομμένα ωράρια μπορεί να υποχρεώνεται να είναι «στον δρόμο» πολλαπλάσιες ώρες.

- 2. Αυξάνει στις 150 ώρες τις υπερωρίες (από 96 στη μεταποίηση και 120 στις υπηρεσίες) τις οποίες μονομερώς θα μπορούν να επιβάλλουν οι επιχειρήσεις.** Επιπλέον, για «επείγουσας φύσης εργασία», ακόμα κι αυτό το όριο των 150 ωρών μπορεί να ξεπερνιέται. Μάλιστα η αύξηση των ωρών θα έρχεται στους εργοδότες και πιο φθηνά, καθώς μέχρι τις 150 ώρες ο εργαζόμενος θα αμείβεται με προσαύξηση μόλις 40%, ενώ με το προηγούμενο καθεστώς για πάνω από τις 120 ώρες η προσαύξηση ήταν 60%.
- 3. Η κυριακάτικη αργία μετατρέπεται σε σπάνια εξαίρεση.** Παίρνοντας τη σκυτάλη από την προηγούμενη κυβέρνηση, που νομιμοποίησε τη δουλειά 32 Κυριακές τον χρόνο για το εμπόριο, η ΝΔ χτυπά αδυσώπητα την κυριακάτικη αργία, εντάσσοντας και άλλες δραστηριότητες στην εξαίρεση από την υποχρεωτική αργία όπως ταχυδρομικές υπηρεσίες (courier), δραστηριότητες παραγωγής υγειονομικών ειδών ή νοσηλευτικών υλικών, παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή φαρμάκων και παραϊατρικού υλικού, επιχειρήσεις εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), ιδίως παραλαβής, αποθήκευσης, συλλογής και διανομής εμπορευμάτων, όπως και επισκευής και συντήρησης περνοφόρων και ανυψωτικών μηχανημάτων, κέντρα κοινών υπηρεσιών («shared services centers») ομίλων επιχειρήσεων, ιδίως στους τομείς της λογιστικής, του ανθρώπινου δυναμικού, της μισθοδοσίας, των Η/Υ (IT), της κανονιστικής συμμόρφωσης, των προμηθειών και άλλων, επιχειρήσεις ψηφιοποίησης έγχαρτου αρχείου, παροχής υπηρεσιών τηλεφωνικού κέντρου εξυπηρέτησης και τεχνικής υποστήριξης πελατών, παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και λατομείων, εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, κέντρα δεδομένων («data centers») και εν γένει μηχανογραφικών κέντρων ομίλων επιχειρήσεων. **Επίσης, μετά από άδεια της Επιθεώρησης Εργασίας, την Κυριακή θα μπορούν να λειτουργούν οι επιχειρήσεις για:** Διενέργεια εξετάσεων για την απόκτηση πτυχίων και διπλωμάτων, στις περιπτώσεις νόμιμων εξωσχολικών δράσεων ιδιωτικών σχολείων, όπως ημερίδες, διημερίδες, σεμινάρια, συνέδρια, ρητορικοί και άλλοι διαγωνισμοί, αγώνες, προπονήσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, ανθρωπιστικές, φιλανθρωπικές και περιβαλλοντικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των φυλάκων, οδηγών και συνοδών λεωφορείων, καθαριστριών, προσωπικού μηχανογράφησης - γραμματείας και κάθε άλλου εργαζόμενου αναγκαίου για τη διενέργεια και ομαλή διεξαγωγή αυτών. Ακόμα, στις περιπτώσεις συντήρησης κτιρίων δημόσιων ή ιδιωτικών σχολείων, η οποία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί τις ημέρες παρουσίας εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς και στις περιπτώσεις προσαρμογής και αναβάθμισης πληροφοριακών συστημάτων. Τελικά οδηγούμαστε στην οριστική κατάργηση της.
- 4. Καταργείται το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας. Μετατρέπεται σε «ανεξάρτητη αρχή»** που θα αναλάβει τον «έλεγχο» σε μια αγορά εργασίας με τη «ζούγκλα» να είναι πια κανονικότητα. Στόχευση κυβέρνησης και εργοδοσίας είναι να μην υπάρχει πια καμιά ευθύνη του υπουργείου Εργασίας και της κάθε κυβέρνησης στον έλεγχο για την τήρηση ακόμα και

αυτών των κατακρεουργημένων εργατικών δικαιωμάτων που έχουν απομείνει, όπως και να μην είναι υπόλογη για την στελέχωση των υπηρεσιών.

5. **Περισσότερη «ελευθερία» για απολύσεις.** Οι εργαζόμενοι όχι μόνο δεν προστατεύονται από την απόλυση, αλλά ακόμα και στην περίπτωση που δικαιωθούν από τα δικαστήρια δίνεται στον εργοδότη η δυνατότητα, έναντι κάποιου αντιτίμου, να μην επαναπροσλάβει τον απολυμένο. Πρόκειται για ένα ακόμα «σήμα» προς την εργοδοσία ότι έχει πλήρη ασυλία να κάνει ότι νομίζει με τους εργαζόμενους, αφού εκτός από το ότι θα μπορεί να τους βάζει να δουλεύουν όσο και όπως θέλει, θα τους ξεφορτώνεται και όποτε θέλει, ξέροντας ότι αν κριθεί άκυρη η απόλυση δεν έχει και την υποχρέωση επαναπρόσληψης. Όσο για τον εργαζόμενο, θα αρκείται στο ξεροκόμματο της «αποζημίωσης» παραπάνω. Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 65 δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις, καταβάλλοντας μια πρόσθετη αποζημίωση (3 μηνιάτικα μέχρι διπλάσιο της νόμιμης), να ξαποστείλουν τον εργαζόμενο στο σπίτι του και στις ουρές της ανεργίας.
6. **Δουλειά από όπου θέλει ο εργοδότης με την τηλεργασία.** Το «δικαίωμα στην αποσύνδεση» είναι ο φερετζές για να περάσει όλο το νομοθετικό πλαίσιο που μονιμοποιεί και επεκτείνει στο έπακρο τη νέα αυτή μορφή «ευελιξίας», που ωφελεί τους εργοδότες και αυξάνει την εντατικοποίηση της εργασίας, σβήνοντας τα όρια μεταξύ εργάσιμου και μη εργάσιμου χρόνου. **Με την πρόσφατη διάταξη της αποζημίωσης των 28 ευρώ μηνιαίως, φορτώνει στις πλάτες των εργαζόμενων το κόστος της τηλεργασίας, απαλλάσσοντας πλήρως την εργοδοσία.**
7. **Νέα εμπόδια στην απεργία.** Πρόκειται για σαρωτική επίθεση σε κατακτημένες συνδικαλιστικές ελευθερίες, με τη δράση των συνδικάτων να παρουσιάζεται περίπου ως «εγκληματική ενέργεια», εκφράζοντας το μίσος εργοδοτών και κυβερνήσεων απέναντι στην οργανωμένη - συλλογική διεκδίκηση. Ο νόμος περιλαμβάνει ένα καίριο πλήγμα στο συνταγματικά κατοχυρωμένο απεργιακό δικαίωμα, εισάγοντας την έννοια της «Ελάχιστης εγγυημένης υπηρεσίας σε κλάδους κοινής ωφέλειας κατά τη διάρκεια της απεργίας». **Με τη συγκεκριμένη διάταξη διασφαλίζεται ότι η απεργία μετατρέπεται σε «συμβολική πράξη»**, αντιγράφοντας καταστάσεις από άλλες χώρες με εργαζόμενους που «απεργούν» δουλεύοντας, φορώντας μαύρα περιβραχιόνια. Θα πρέπει να διασφαλίζεται «τουλάχιστον το ένα τρίτο της συνήθως παρεχόμενης υπηρεσίας κατά τη διάρκεια απεργίας σε επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας». Έτσι, το απεργιακό δικαίωμα καταντά «αδειανό πουκάμισο» αφού για να παρέχεται το 1/3 των υπηρεσιών και μάλιστα πέραν του συνηθισμένου προσωπικού ασφαλείας, πρακτικά θα πρέπει να εργάζονται σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι. Στόχευση της κυβέρνησης είναι να βγάλει στην «παρανομία» το απεργιακό δικαίωμα και να νομιμοποιήσει την απεργοσπασία. Κοντά στα παραπάνω, μπαίνουν **νέα εμπόδια στη λήψη απόφασης για απεργία, καθώς επιβάλλεται στα σωματεία η εφαρμογή ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, η οποία συνδυάζεται με την προηγούμενη διάταξη του ΣΥΡΙΖΑ περί υποχρεωτικής συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση** που αποφασίζει απεργία τουλάχιστον του 50%+1 των οικονομικά τακτοποιημένων μελών του πρωτοβάθμιου συνδικάτου. Το σκηνικό απεργοσπασίας συμπληρώνεται με τη διάταξη που **απαγορεύει την περιφρούρηση της απεργίας** καθώς κάτι τέτοιο συνιστά «παράβαση που θα οδηγήσει με δικαστική απόφαση στη διακοπή της απεργίας». **Με την εφαρμογή αυτού του άρθρου κρίθηκε πρόσφατα παράνομη η απεργία στην TASTY.**
8. **Ξεδόντιασμα της συνδικαλιστικής δράσης.** Καταργώντας σχετικές προστατευτικές διατάξεις ανοίγει η πόρτα των απολύσεων συνδικαλιστών, καθώς «η απόλυση συνδικαλιστή θα επιτρέπεται για σπουδαίο λόγο...», ενώ καταργείται η Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών, η οποία έκρινε μέχρι τώρα τη νομιμότητα της

απόλυσης συνδικαλιστών. Έτσι τα αφεντικά θα μπορούν να ξεφορτώνονται πιο εύκολα τις όποιες ενοχλητικές φωνές στους χώρους δουλειάς. **Π.χ. απόλυση προέδρου σωματίου στα Μεταλλεία Χαλκιδικής, ολόκληρο το Δ.Σ στα πετρέλαια Καβάλας.** Επιπλέον, η δράση των συνδικάτων μπαίνει ακόμα περισσότερο υπό τον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους, μέσα από το «**φακέλωμά**» τους στο Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων (ΓΕΜΗΣΟΕ), το οποίο θα είναι και προϋπόθεση για να μπορούν τα συνδικάτα να διαπραγματεύονται και να υπογράφουν Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, όπως και να προκηρύσσουν απεργίες. Το **φακέλωμα** προχωράει παραπέρα, αφού η ηλεκτρονική ψηφοφορία επιβάλλεται και στην περίπτωση της εκλογής των συνδικαλιστικών οργάνων, σε μια ακόμα προσπάθεια να αποκτήσει η εργοδοσία καλύτερη «εικόνα» για το συνδικαλιστικό προφίλ των εργαζομένων.

Ο τερατουργηματικός αυτός νόμος ντύνεται με ένα περιτύλιγμα περί μέτρων για την «*ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής*» και ενσωμάτωσης της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας (2019/1158), σε μια προσπάθεια να εξωραΐσει τις ανατροπές που προωθεί. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για μέτρα που συμπληρώνουν το τοπίο του σύγχρονου εργασιακού μεσαίωνα. Στην πράξη, ισοδυναμούν με ελάχιστες άδειες, κατά τη διάρκεια των οποίων δεν εξασφαλίζεται το εισόδημα των εργαζομένων, και πολλές ρυθμίσεις «ευελιξίας». Τέτοια εργαλεία είναι το «ευέλικτο ωράριο», η «μερική απασχόληση» και η τηλεργασία για εργαζόμενους γονείς. Το νομοσχέδιο προσδιορίζει ότι ο εργοδότης εξετάζει κάθε αίτηση για ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας «*λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της επιχείρησης και του εργαζομένου*» και μπορεί να απορρίψει ή να αναβάλει τη χορήγησή τους, κάνοντας σαφές ποιος είναι αυτός που μαζεύει και τεντώνει το λάστιχο της «ευελιξίας». Όσον αφορά τις άδειες, θεσμοθετείται **γονική άδεια διάρκειας τεσσάρων μηνών** για καθέναν από τους δύο γονείς μέχρι το παιδί να συμπληρώσει την ηλικία των 8 ετών, η οποία είναι όμως **κατά το ήμισυ απλήρωτη**. Οι εργαζόμενοι θα λαμβάνουν **αποζημίωση από τον ΟΑΕΔ μόνο για τους δύο πρώτους μήνες, στο ύψος του κατώτερου μισθού**. Βέβαια, ακόμα κι εδώ ο εργοδότης έχει τη δυνατότητα να μη χορηγήσει την άδεια στον χρόνο που ζητά ο εργαζόμενος «αν αυτό θα διατάρασσε σοβαρά την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης». Στόχος της κυβέρνησης είναι να αντιμετωπίσει το «αντικίνητρο» που δημιουργούν για τις επιχειρήσεις οι άδειες και τα δικαιώματα που σχετίζονται με τη μητρότητα. Επιδιώκει να μοιράσει ανάμεσα στα δύο φύλα το χρονικό διάστημα απουσίας από την εργασία λόγω οικογενειακών ευθυνών και να επεκτείνει συνολικά στο εργατικό δυναμικό τις «ευέλικτες» ρυθμίσεις εργασίας, αντιμετωπίζοντας τη φροντίδα της οικογένειας ως ατομική υπόθεση και αντικείμενο «ισοκατανομής» ανάμεσα στη γυναίκα και τον άνδρα.

3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

Η βιομηχανία Τροφίμων - Ποτών καταγράφει ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια, όπως φαίνεται από τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε σχετικές έρευνες, καθώς και τις δηλώσεις των βασικών εκπροσώπων των μονοπωλίων του κλάδου.

Βασικός κλάδος της μεταποίησης

Σε σχετική φετινή έρευνα του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) και του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)- με βάση στοιχεία του 2020- σημειώνετε πως στο σύνολο της μεταποίησης η βιομηχανία τροφίμων - ποτών κατέχει την **1η θέση ως προς τον αριθμό των επιχειρήσεων, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και τον αριθμό εργατών, τη 2η θέση ως προς τον κύκλο εργασιών και την αξία παραγωγής.**

Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά τη μεταποίηση, ο κλάδος Τροφίμων - Ποτών:

- Απασχολεί το 36,8% των εργαζομένων.
- Κατέχει το 25% του αριθμού των επιχειρήσεων.
- Αντιστοιχεί στο 25,6% του κύκλου εργασιών.

Σε ότι αφορά σε επίπεδο υποκλάδων τα μεγαλύτερα μερίδια έχουν:

- Στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΑΠΑ¹ ξεχωρίζει η **Αρτοποιία και τα αλευρώδη** με το μεγαλύτερο ποσοστό της σχετικής κατανομής (20%), τα **Φρούτα και λαχανικά** (16%), ενώ την τρίτη θέση καταλαμβάνουν τα **Γαλακτοκομικά και τα Ποτά** (από 14%).
- Σχετικά με την **αξία παραγωγής**, το σημαντικότερο μερίδιο της σχετικής κατανομής κατέχουν τα Γαλακτοκομικά (17%), η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (16%), ενώ ακολουθούν τα Ποτά και τα Φρούτα και λαχανικά (από 14%).
- Στον **αριθμό των επιχειρήσεων** του κλάδου, το μεγαλύτερο μερίδιο έχει η **Αρτοποιία και τα αλευρώδη** (59%), ενώ ακολουθούν τα **Έλαια και λίπη** (11%), τα **Άλλα είδη διατροφής και τα Ποτά** (από 7%).
- Όσον αφορά τον **κύκλο εργασιών**, το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν η **Αρτοποιία και αλευρώδη** (16%), τα **Γαλακτοκομικά προϊόντα** (15%), τα **Φρούτα και λαχανικά** (14%), τα **Ποτά** (13%) και το **Κρέας** (από 12%).
- Ως προς τον **αριθμό των εργαζομένων**, η **Αρτοποιία και τα αλευρώδη** (42%) έρχονται πρώτα στη σχετική κατάταξη, δεύτερα τα **Φρούτα και λαχανικά** (13%) και ακολουθούν τα **Άλλα είδη διατροφής και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα** (από 10%).

Σε όρους εξωτερικού εμπορίου, το 2020 ο κλάδος μεταποίησης των τροφίμων και ποτών μείωσε το εμπορικό του έλλειμμα, από τα €1,5 δις περίπου το 2019, στα €664 εκ το 2020, δηλαδή κατά 56,7%. Η μείωση στο εμπορικό έλλειμμα του κλάδου προήλθε **από την αύξηση των εξαγωγών το 2020 και την ταυτόχρονη μείωση των εισαγωγών**. Συγκεκριμένα, οι εισαγωγές τροφίμων και ποτών ανήλθαν το 2020 στα €4,9 δισεκ. (από €5,3 δις το 2019), μειωμένες κατά 7,9%. **Αντίθετα, οι εξαγωγές τροφίμων και ποτών αυξήθηκαν κατά 11,1%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €4,2 δις.**

Σε σχέση με το 2010, ο συγκεκριμένος δείκτης έχει ανέλθει κατά 35 ποσοστιαίες μονάδες, πράγμα που εξηγεί και τη γρήγορη ανάκαμψη του κλάδου μετά τα πρώτα χρόνια της κρίσης.

Τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλα τα έτη από το 2010 έως το 2020, ενώ με εξαίρεση το 2010 και το 2014, πλεονασματικό ήταν και το ισοζύγιο των ελαίων και λιπών την ίδια περίοδο.

¹ Ειδικά για την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) απαιτείται μια μεθοδολογική παρέκβαση. Με βάση την αστική στατιστική, η ΑΠΑ ενός εργοστασίου ή ενός κλάδου μετρά την αύξηση της αξίας των παραγόμενων εμπορευμάτων, χωρίς να υπολογίζει τη φθορά στοιχείων του πάγιου κεφαλαίου και τη μεταφορά της αξίας τους στο τελικό εμπόρευμα (που στην αστική στατιστική αποτυπώνονται με τις διάφορες αποσβέσεις). Ουσιαστικά υπολογίζονται αφαιρώντας από την τιμή των παραγόμενων εμπορευμάτων τις δαπάνες για μισθούς, για πρώτες ύλες, για αναλώσιμα κλπ. Αναγκάζομαστε να χρησιμοποιήσουμε αυτήν την κατηγορία, αφού αυτή παρέχεται από την αστική στατιστική.

Σωρευτικά για την περίοδο 2010-2020, το εμπορικό ισοζύγιο των περισσότερων κλάδων των μεταποιημένων τροφίμων έχει αυξηθεί. Ο κλάδος των ποτών έχει καταφέρει να μειώσει σημαντικά το έλλειμμα του από €212,2 εκατ. το 2010, σε €2,4 εκατ. το 2020, ενώ ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων έχει καταφέρει να αντιστρέψει την κατάσταση από έλλειμμα €485,9 εκατ. το 2010 σε πλεόνασμα €4,6 εκ. το 2020.

Η αρτοποιία και τα αλευρώδη προϊόντα παρουσιάζουν επίσης πλεόνασμα και το 2019 (5 εκατ. €) και το 2020 (19 εκατ. €) σε σύγκριση με το ελλειμματικό ισοζύγιο την περίοδο 2010-2018.

Σε σχέση με τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της χώρας ως προς τις εξαγωγές τροφίμων και ποτών το 2020, την πρώτη θέση κατέχει η Γερμανία (16%). Ακολουθεί η Ιταλία, της οποίας η είναι στο 14% του συνόλου το 2020, ενώ έπονται το Ην. Βασίλειο (9%), οι ΗΠΑ (8%) και η Κύπρος (6%,).

Την πρώτη δεκάδα των βασικών χωρών στις οποίες εξάγει η χώρα μεταποιημένα τρόφιμα συμπληρώνουν χώρες της ΕΕ και συγκεκριμένα η Ολλανδία, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Ρουμανία και η Πολωνία. Συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες στις οποίες εξάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν το 70% του συνόλου των εξαγωγών το 2020.

Ως προς τις εξαγωγές τα Φρούτα και λαχανικά με 31% και τα Γαλακτοκομικά με 19% και τα Έλαια και λίπη με 15%, αποτελούν τα σημαντικότερα προϊόντα εξαγωγών τροφίμων και ποτών ενώ το Κρέας με 22%, άλλα είδη διατροφής με 18% και τα Γαλακτοκομικά με 16% αποτελούν τα τρία πιο σημαντικά προϊόντα εισαγωγών.

Υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των υποκλάδων σε ότι αφορά τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Ορισμένοι όπως λίπη-έλαια, φρούτα-λαχανικά, αλιεύματα εξάγουν έως και το 90% της παραγωγής τους, ενώ άλλοι (πουλερικά, νερά-αναψυκτικά) απευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά στην εσωτερική αγορά.

Πρώτα σε εξαγωγές παραμένουν τα φρούτα-λαχανικά ,με πτωτικό όμως μερίδιο καθώς οξύνεται ο ανταγωνισμός με αναδυόμενες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Νοτίου Αφρικής. Η τάση πάντως είναι όλοι οι υποκλάδοι να κάνουν προσπάθεια ενίσχυσης των εξαγωγών τους , με ορισμένους, όπως τα γαλακτοκομικά να πετυχαίνουν εντυπωσιακά αποτελέσματα (αύξηση των εξαγωγών κατά 50% κατά τη διάρκεια της κρίσης, κυρίως λόγω του γιαουρτιού και της φέτας)

Μεγάλος βαθμός συγκέντρωσης

Τα υψηλότερα ποσοστά σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, στα Τρόφιμα - Ποτά σε ποσοστό περίπου 90%, καταγράφονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες που ο αριθμός των εργαζομένων τους δεν ξεπερνά τα 9 άτομα.

Σε όρους κύκλου εργασιών από την άλλη πλευρά, τα υψηλότερα ποσοστά τόσο στα Τρόφιμα (37%) όσο και στα Ποτά (53%), καταγράφονται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες τις οποίες ο αριθμός των εργαζομένων τους ξεπερνά τα 250 άτομα.

Στα Τρόφιμα, σημαντικό μερίδιο στον κύκλο εργασιών συγκεντρώνουν και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (14%), γεγονός που ερμηνεύεται από τον μεγάλο αριθμό των πολύ μικρών επιχειρήσεων (έως 9 άτομα), οι οποίες ξεπερνούν τις 13.000.

Στα Ποτά, ωστόσο, το αντίστοιχο ποσοστό για τον κύκλο εργασιών είναι μόλις 11% λόγω του σχετικά μικρού αριθμού πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς αυτές βρίσκονται 1.858 επιχειρήσεις.

Ως προς την αξία παραγωγής και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στα Τρόφιμα το υψηλότερο μερίδιο εντοπίζεται, όπως άλλωστε είναι αναμενόμενο, στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις (39% και 42% αντίστοιχα), ενώ ακολουθούν οι μεγάλες επιχειρήσεις (από 31% αντίστοιχα), δηλαδή οι επιχειρήσεις με αριθμό εργαζομένων από 50 έως 249 άτομα.

Στα Ποτά, οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν από 52% και 55% σε όρους αξίας παραγωγής και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας αντίστοιχα.

Στον αριθμό των εργαζομένων, στα Τρόφιμα το μεγαλύτερο ποσοστό κατανέμεται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις (29%), ενώ ακολουθούν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι μεγάλες από 20%. Στα Ποτά, μεγάλο ποσοστό των εργαζόμενων του κλάδου (38%) απασχολούνται στις πολύ μεγάλες, ενώ ένα 24% στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Συνοπτικά στα **Τρόφιμα** υπάρχουν:

- **61 πολύ μεγάλες επιχειρήσεις** που κατέχουν το **36,2%** του κύκλου εργασιών, απασχολούν το **28,6%** των εργαζομένων και αποτελούν το **0,3%** του κλάδου.
- **248 μεγάλες επιχειρήσεις** που κατέχουν το **33,3%** του κύκλου εργασιών απασχολούν το **27%** των εργαζομένων και αποτελούν το **1,4%** του κλάδου.
- **13.335 πολύ μικρές επιχειρήσεις** που κατέχουν μόλις το 18,2% του κύκλου εργασιών απασχολούν το 31,8% των εργαζομένων και αποτελούν το 95,2% του κλάδου.

Συνολικά, δηλαδή, υπάρχουν **309 πολύ μεγάλες και μεγάλες επιχειρήσεις**, οι οποίες αποτελούν το **1,7%** των επιχειρήσεων του κλάδου, ωστόσο απασχολούν το **55,6%** των εργαζομένων και κατέχουν το **69,5%** του κύκλου εργασιών. (Πίνακας 1)

Πίνακας 1. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Επιχειρήσεις με αριθμό εργαζομένων:	Αριθμός επιχειρήσεων	% στο σύνολο των επιχειρήσεων	% στον κύκλο εργασιών	% Στο σύνολο εργαζομένων
> 250	61	0,3%	36,20%	28,60%
50-249	248	1,4%	33,30%	27%
0-9	13.335	95,2%	18,20%	31,80%

Ακόμα περισσότερο, στα **Ποτά** υπάρχουν:

- **5 πολύ μεγάλες επιχειρήσεις** που κατέχουν το **56,5%** του κύκλου εργασιών, απασχολούν το **40,5%** των εργαζομένων και αποτελούν το **0,8%** του κλάδου.
- **24 μεγάλες επιχειρήσεις** που κατέχουν το **23,7%** του κύκλου εργασιών, απασχολούν το **27,5%** των εργαζομένων και αποτελούν το **3,4%** του κλάδου.
- **995 πολύ μικρές επιχειρήσεις** που κατέχουν μόλις το 7,8% του κύκλου εργασιών, απασχολούν το 15,6% των εργαζομένων και αποτελούν το 87,3% του κλάδου.

Συνολικά υπάρχουν **29 πολύ μεγάλες και μεγάλες επιχειρήσεις**, οι οποίες ενώ αποτελούν το **4,2%** των επιχειρήσεων του κλάδου, απασχολούν το **68%** των εργαζομένων και κατέχουν το **80,2%** του κύκλου εργασιών.

Πίνακας 2. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Επιχειρήσεις με αριθμό εργαζομένων:	Αριθμός επιχειρήσεων	% στο σύνολο των επιχειρήσεων	% στον κύκλο εργασιών	% Στο σύνολο εργαζόμενων
> 250	5	0,8%	56,50%	40,50%
50-249	24	3,4%	23,70%	27,50%
0-9	995	87,30%	7,80%	15,60%

Επίδραση των γενικών εξελίξεων

Από στοιχεία που δίνει ο ΕΦΚΑ, καταγράφεται συνεχής και μεγάλη αύξηση της μερικής απασχόλησης, ενώ αντίθετη πορεία ακολουθεί το ύψος των μισθών, με επίδραση στον μέσο μεικτό μισθό.

Την περίοδο από τον **Ιούνιο 2012 έως και τον Ιούνιο του 2017** οι θέσεις μερικής απασχόλησης αυξήθηκαν κατά 120%.

Όσο αφορά τους μισθούς, τον Ιούνιο του 2011 ο μέσος μεικτός μισθός της συνολικής απασχόλησης ήταν 1.230,5 ευρώ και τον Ιούνιο του 2017 ήταν 905 ευρώ. Η μείωση έφτασε το 26,5% .

Πιο ειδικά ο μέσος μισθός στις θέσεις πλήρους απασχόλησης μειώθηκε κατά 18,8% και ο μέσος μισθός στις θέσεις μερικής απασχόλησης μειώθηκε κατά 35% .

Σε γενικές γραμμές η παρατηρούμενη αύξηση της απασχόλησης στον κλάδο δεν συνδέεται μόνο με τις διαφαινόμενες τάσεις σταθεροποίησης ή και ανάκαμψης του όγκου της παραγωγής ορισμένων υποκλάδων λόγω εξαγωγικής επέκτασης. Κυρίως συνδέεται με τη διεύρυνση της μερικής όπως και της εκ περιτροπής εργασίας. Τα παραπάνω οδηγούν στο επίπεδο επιχειρήσεων και υποκλάδων σε αύξηση του εργατικού δυναμικού, με παράλληλη μείωση του αριθμού των σταθερά και πλήρως απασχολούμενων.

Μισθοί και διάρθρωση της εργατικής τάξης

Τα μισθολογικά στοιχεία του ΕΦΚΑ αποτυπώνουν μια σημαντικότερη μισθολογική διαφοροποίηση των μισθωτών για το 2019.

Ορισμένα βασικά συμπεράσματα είναι:

Η κατανομή των μισθών εμφανίζει μια συγκέντρωση μισθωτών με μισθούς γύρω στα 400 ευρώ και μια δεύτερη συγκέντρωση εργαζομένων με μισθό γύρω απ' τα 1.000 ευρώ, με την πρώτη να εκφράζει επισφαλώς εργαζόμενους μερική απασχόληση και τη δεύτερη συγκέντρωση μισθωτών να εκφράζει εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Σε μεγάλο βαθμό η μισθολογική διαφοροποίηση αποτυπώνει τις διαφορετικές εργασιακές σχέσεις. Οι γυναίκες εμφανίζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση στην πρώτη κατηγορία σε σχέση με τους άνδρες και γενικότερα οι μισθοί των γυναικών είναι σημαντικά μικρότεροι από τους μισθούς των ανδρών, σε επίπεδο «αναλογίας». Οι γυναίκες με μισθό κάτω των 500 ευρώ είναι το 1/4, ενώ οι άνδρες το 1/5.

Οι σημαντικές διαφορές στον μέσο μισθό ανδρών και γυναικών αντανακλούν τη **μεγαλύτερη υποαπασχόληση των γυναικών**, ως βαρύνοντα παράγοντα, τη μεγαλύτερη συμμετοχή ανδρών στους υψηλούς μισθούς, αλλά και μια γενική τάση χαμηλότερων μισθών στις γυναίκες που παραμένει, αν και λιγότερο οξεία σε σχέση με το παρελθόν.

Για την εξέλιξη του μισθού: Ο μέσος μεικτός μισθός μειώνεται και βρίσκεται στα 960,93 ευρώ (από 1.253 ευρώ το 2010). Έχει αυξηθεί σημαντικά το ποσοστό των εργαζομένων με καθαρές μηνιαίες αποδοχές κάτω των 1.000 ευρώ, ενώ περισσότεροι από 1 στους 4 «απασχολούμενους» πλέον αμείβονται με κατώτατο μισθό.

Το 87% των ανδρών μισθωτών αμείβεται με μισθό κάτω των 1.500 ευρώ και το 8% με μισθό από 1.500 έως 2.500, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τις γυναίκες είναι 94% και 4%. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά μόνο για τα ανώτατα όρια.

Απολύτως ενδεικτικά των μεγάλων κλαδικών διαφοροποιήσεων στο μέγεθος του μισθού είναι τα μεγέθη του μέσου μεικτού μισθού (αν και η έννοια του μέσου υποκρύπτει τις μεγάλες διαφοροποιήσεις) μαζί με τις εισφορές των εργαζομένων σε ορισμένους κλάδους, όπως καταγράφονται στα στοιχεία του ΕΦΚΑ:

- Θαλάσσιες Μεταφορές: 2.543 ευρώ
- Τράπεζες: 2.264 ευρώ
- Παραγωγή Πετρελαίου: 2.668 ευρώ
- Παραγωγή Βασικών Μετάλλων: 1.597 ευρώ
- Κατασκευές: 1.018 ευρώ
- **Τρόφιμα - Ποτά: 1.043 ευρώ**
- Λιανικό εμπόριο: 946 ευρώ
- Επισιτισμός - Τουρισμός: 699 ευρώ
- Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες: 1.081 ευρώ

Οι σχεδιασμοί της αστικής τάξης στον κλάδο

Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων & Ποτών που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2019, με θέμα «Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και οι προκλήσεις του αύριο», συμμετείχαν ο **Πρόεδρος του ΣΕΒΤ, Ευάγγελος Καλούσης**, καθώς και οι **Νικόλαος Βέττας, Γενικός Δ/ντης ΙΟΒΕ, Αριστοτέλης Παντελιάδης, Δ/νων Σύμβουλος ΜΕΤΡΟ ΑΒΕΕ και Κυριάκος Σαμπατακάκης, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος Accenture**.

Μεταξύ των άλλων τονιστήκαν ότι ο κλάδος των τροφίμων θεωρείται ένας από τους πιο ανταγωνιστικούς, από τους πλέον επιλέξιμους για επενδύσεις, λόγω της έντονης εξωστρέφειας του και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής.

Οι προοπτικές ανάπτυξης είναι ευοίωνες ,μέσα όμως σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον. Τυχόν όξυνση πχ του εμπορικού πολέμου μεταξύ των ισχυρότερων οικονομιών ενδέχεται να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στις ελληνικές εξαγωγές (πρόσφατο παράδειγμα οι δασμοί που επέβαλαν οι ΗΠΑ στη φέτα).

Παρακάτω σταχυολογούνται κάποιες προτάσεις από την έκθεση του **Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων & Ποτών**.

- Την ανάπτυξη τμημάτων έρευνας και καινοτομίας τόσο για την παραγωγή νέων προϊόντων όσο και νέων συσκευασιών. Θεωρείται ένα από τα βασικά μειονεκτήματα του κλάδου (όπως και ο πετταλαιωμένος τεχνολογικός εξοπλισμός) και ζητείται μεγαλύτερη συνεισφορά του κράτους τόσο σε επίπεδο χρηματοδότησης όσο και διασύνδεσης με τα επιστημονικά ιδρύματα. Στο πνεύμα αυτό η ΚΡΙ - ΚΡΙ διοργάνωσε ημερίδα με τα τίτλο **«Η τεχνολογική επανάσταση στη βιομηχανία τροφίμων»** καλώντας επιστήμονες διάφορων ειδικοτήτων να ανταλλάξουν απόψεις με στελέχη της εταιρείας. Χαρακτηριστική ήταν και η φράση του Στουρνάρα σε ομιλία του σε εκδήλωση του ΣΕΒΤ, ότι «ο κλάδος θα πρέπει να μετατραπεί από χαμηλής έντασης τεχνολογίας σε μεσαίας προς υψηλής»

Αυτό στην πραγματικότητα σημαίνει ότι οι νέες δυνατότητες στην παραγωγή αξιοποιούνται ώστε να μεγαλώνει η εκμετάλλευση, ώστε να μεγαλώνει η απλήρωτη δουλειά με διάφορους τρόπους και έτσι να μεγαλώνει το κέρδος. Αντί να μειώνεται ο εργάσιμος χρόνος εξασφαλίζοντας πλήρη εργατικά, ασφαλιστικά μισθολογικά δικαιώματα, οι νέες δυνατότητες στην παραγωγή αξιοποιούνται για εργασιακές σχέσεις λάστιχο, για πολύ χαμηλούς μισθούς, για κινητικότητα μεταξύ ανεργίας και δουλειάς χωρίς δικαιώματα, για έλλειψη σταθερού χρόνου εργασίας, εργάσιμης ημέρας και εργάσιμης βδομάδας.

Η άνοδος της αυτοματοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, η τεχνητή νοημοσύνη, η πληρέστερη εφαρμογή της διαδικτυακής πληροφορικής στην παραγωγή και στις υπηρεσίες, η εκτίναξη της παραγωγικότητας της εργασίας, όλες οι εξελίξεις που συντελούνται στην παραγωγή είναι στοιχεία που αποδεικνύουν ακόμα περισσότερο την ανάγκη μιας νέας κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης.

Ο πλούτος που παράγεται πάει σε όλο και λιγότερα χέρια, ιδιοκτησία των διαφόρων μετόχων των επιχειρηματικών ομίλων.

- Τη μείωση του περιβαλλοντολογικού αποτυπώματος ενός τροφίμου(μετριέται σε εκπομπές ισοδυνάμου διοξειδίου του άνθρακα και αφορά συνολικά τη διαδρομή «από το χωράφι στο ράφι»). Ο δείκτης αυτός ,αν και προς το παρόν δεν είναι υποχρεωτικός, εικάζεται ότι θα άνοιγε νέες αγορές και θα μείωνε τα έξοδα λειτουργίας μιας επιχείρησης . Σχετική ημερίδα διοργάνωσε τον Οκτώβρη του 2019 στη Θεσσαλονίκη το Ελληνο-γερμανικό επιμελητήριο ,διαφημίζοντας προφανώς την τεχνογνωσία των γερμανικών επιχειρήσεων στον τομέα της αντιρύπανσης ενώ ανάλογες εκδηλώσεις διοργανώνει και ο ΣΕΒΤ.

Για την κοινή αγροτική πολιτική (ΚΑΠ) θα υπάρξει και εκτενής αναφορά παρακάτω, όμως μπορούμε να πούμε ότι τα «στρατηγικά σχέδια» προωθούν την πιο ευέλικτη υπηρετήση των στόχων της από τα κράτη-μέλη ενώ παράλληλα συνεπάγονται τη συνεχή εποπτεία και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους από τα όργανα της ΕΕ, όπως αναφέρεται αναλυτικά σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

- Μεγαλύτερη αξιοποίηση της βιομηχανικής πληροφορικής για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στο βιομηχανικό περιβάλλον, για την προσαρμογή των αυτοματισμών σε νέες ανάγκες πχ για την παραγωγή νέων προϊόντων.
- Αναβάθμιση των τοπικά παραγόμενων προϊόντων με την ενίσχυση της συμβολαιοποιημένης γεωργίας ,της βιολογικής και οργανικής γεωργίας.

Έτσι, οι ισχυρότεροι κρίκοι της «αλυσίδας», τράπεζες - μονοπώλια του αγροτοδιατροφικού χώρου, αποκτούν τεράστιες δυνατότητες καθορισμού και ελέγχου των ειδών, της ποιότητας και των ποσοτήτων που θα παραχθούν στην ελληνική γη.

Αναδεικνύοντας τις τάσεις που αποτυπώνονται με βάση τα παραπάνω:

Εξωστρέφεια

Εξωστρέφεια βιομηχανιών τροφίμων, Ελληνικότητα τροφίμων και αγροτικών προϊόντων είναι δυο έννοιες που η κυβέρνηση, ινστιτούτα, επιμελητήρια, αστικά κόμματα, οι ίδιοι οι καπιταλιστές, επαναλαμβάνουν σε όλους τους τόνους πως είναι «το φάρμακο για την κρίση». Τα είδη διατροφής αποτελούν την πρώτη εξαγωγική δύναμη της Ελλάδας με κύκλο εξαγωγών με 4,5 δις ευρώ.

Η εξωστρέφεια δεν είναι τίποτα άλλο από εξαγωγή κεφαλαίων και προϊόντων με σκοπό το μέγιστο κέρδος των επιχειρήσεων και δεν πρόκειται να προσφέρει καμία ανακούφιση στους εργαζόμενους.

Με την κρίση και την μείωση της αγοραστικής μείωσης των εργαζόμενων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, οι ελληνικοί και ξένοι επιχειρηματικοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αναζητούν να διοχετεύσουν τα προϊόντα τους σε νέες αγορές δεν τους ενδιαφέρει να θρέψουν τον λαό της χώρας. Πατρίδα τους είναι εκεί που πληρώνουν λιγότερα και κερδίζουν περισσότερα.

Η "εξωστρέφεια της οικονομίας" όχι μόνο δεν είναι εγγύηση για την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχειρήσεων, πολύ περισσότερο για τη διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά στις συνθήκες της διεθνοποιημένης παραγωγής και εν μέσω κρίσης αναδεικνύεται σε "Αχίλλειος πτέρνα" για την οικονομία της χώρας και αφορμή για νέα ένταση της αντιλαϊκής επίθεσης.

Η "στήριξη του κράτους στην οικονομία" δεν αφορά τα εργασιακά δικαιώματα και την εξασφάλιση των θέσεων εργασίας, αλλά τη στήριξη των επιχειρηματικών ομίλων, καθώς έχουν λάβει σημαντικές επιχορηγήσεις από το κράτος.

Οι "αναγκαίες αναδιαρθρώσεις" των κυβερνήσεων, όπως αυτές που προβλέπει το "Σχέδιο Πισσαρίδη", πραγματοποιούνται υπό τις υποδείξεις των επιχειρηματικών ομίλων και είναι το έδαφος πάνω στο οποίο πατά η μεγαλοεργοδοσία για να τσακίσει και τα εναπομείναντα εργασιακά δικαιώματα.

Την παραπέρα εκμετάλλευση των εργαζόμενων και των φτωχών αγροτών ειδικότερα για τους τελευταίους ο στόχος τους είναι τα επόμενα χρόνια να χρειάζονται λιγότερα χέρια ώστε μέσα από την διαδικασία κατετοπιωμένης και αυτόματης παραγωγής, να συγκεντρωθεί η γη σε λίγους ομίλους και τσιφλικάδες.

Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (Ε.Ο.Ζ)

Πρόκειται για τις λεγόμενες «ελεύθερες ζώνες», όπου το κεφάλαιο εξαιρείται ακόμα κι απ' αυτήν τη σαθρή εργατική νομοθεσία που ισχύει στην υπόλοιπη επικράτεια, όπως έχει διαμορφωθεί όλα τα τελευταία χρόνια με τις αντεργατικές παρεμβάσεις κυβέρνησης - κεφαλαίου - ΕΕ, **έχοντας τελείως λυμένα τα χέρια για την ακόμα μεγαλύτερη ένταση της εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης**, με την περαιτέρω μείωση μισθών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων, την ακόμα μεγαλύτερη ευελιξία και εντατικοποίηση της εργασίας, την απαλλαγή από συνδικαλιστικά δικαιώματα κ.ο.κ. Η δημιουργία, άλλωστε, ενός τέτοιου θεσμικού πλαισίου έχει ανοίξει εδώ και χρόνια το περιβόητο «ευρωπαϊκό κεκτημένο» που επικαλείται η κυβέρνηση και συγκεκριμένα η **Οδηγία Μπολκεστάιν** στη στεριά και η άρση του καμποτάζ στη θάλασσα, όπου προβλέπεται ότι στα Εργασιακά ισχύει η νομοθεσία του κράτους προέλευσης των εργαζομένων (π.χ. Βουλγαρία), ή της σημαίας που φέρει το πλοίο (π.χ. Νησιά Μάρσαλ).

Παράλληλα, **το καπιταλιστικό κράτος παρεμβαίνει διαμορφώνοντας ένα ειδικό καθεστώς ασυλίας και παροχών** για τους επιχειρηματικούς ομίλους (απουσία κανόνων για την αδειοδότηση μιας επιχείρησης, ιδιαίτερα χαμηλή ή και μηδενική φορολόγηση των κερδών της, απαλλαγή από ΦΠΑ στις συναλλαγές της κ.ο.κ.), «αίροντας» και τα όποια νομικά και διοικητικά εμπόδια μπαίνουν στην καπιταλιστική κερδοφορία, στην εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρηματικών μονάδων (υγείας, περιβαλλοντικά, χρήσεων γης κ.ά.), προσφέροντας επιπλέον απαραίτητες και κρίσιμες υποδομές (Ενέργεια, μεταφορές κ.ο.κ.) για τη δραστηριοποίηση των επιχειρηματικών ομίλων. Στα πλεονεκτήματα για το κεφάλαιο συγκαταλέγονται και οι κρίσιμες γεωγραφικά θέσεις που επιλέγονται για τη διαμόρφωση των ζωνών αυτών, αλλά και η συγκέντρωση επιχειρήσεων κρίσιμων και «συμπληρωματικών» στη λειτουργία τους κλάδων.

Η διαμόρφωση των ΕΟΖ «**δένει**» ταυτόχρονα με μια σειρά από κρίσιμους στόχους που ιεραρχεί το κεφάλαιο ως «αναγκαίες συνθήκες» για το πέρασμα της εγχώριας καπιταλιστικής οικονομίας σε φάση ανάκαμψης: Ο πρώτος τέτοιος στόχος αφορά την **προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων** (ο ΣΕΒ υπολογίζει ότι χρειάζονται 100 δισ. ευρώ για να επανέλθει η μάζα των επενδύσεων στα επίπεδα προ κρίσης), ενώ ο δεύτερος αφορά την αξιοποίηση της γεωστρατηγικής θέσης της χώρας για την **ανάδειξη της σε «ενεργειακό και διαμετακομιστικό κόμβο»**, με τη στήριξη συγκεκριμένων κλάδων, τη διαμόρφωση ανάλογων υποδομών αλλά και «συμμαχιών», στο φόντο πάντα των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών για τις πηγές και τους δρόμους μεταφοράς Ενέργειας καθώς και εμπορευμάτων.

Στη λίστα των περιοχών όπου ετοιμάζονται ΕΟΖ είναι και το **Κιλκίς**. Με απόφαση που δημοσιεύτηκε στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» στις 22 Μάρτη (ΦΕΚ Β' 762/ 22-03-2016) και έχει υπογράψει η υφυπουργός της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ Θ. Τζάκρη, η Βιομηχανική Περιοχή Κιλκίς ονομάζεται πλέον Επιχειρηματικό Πάρκο (ΕΠ Κιλκίς), μέσα στο οποίο θα εγκαθίστανται επιχειρήσεις με ειδικά προνόμια.

Σε αυτά συγκαταλέγονται η «πρόσληψη και μισθοδοσία του αναγκαίου εργατοτεχνικού προσωπικού καθώς και του αναγκαίου επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, συμβούλων κ.λπ. με οποιαδήποτε μορφή και διάρκεια σχέσης εργασίας, σύμβασης έργου ή σύμβασης παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών», χρηματοδοτικές επιχορηγήσεις σύμφωνα με το Ν. 3982/2011 και καμία επιβολή φόρου.

Αναψυκτικών χυμών και εμφιαλωμένου νερού

Ο κλάδος των χυμών και αναψυκτικών είναι συγκεντρωμένος σε λίγες μεγάλο μεγέθους επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν εκτεταμένα δίκτυα διανομής, καλύπτοντας γεωγραφικά το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Η εγχώρια αγορά αναψυκτικών ελέγχεται από δύο μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις (Coca cola 3E, HBH Pepsico), οι οποίες διαθέτουν διεθνώς γνωστά εμπορικά σήματα. Ωστόσο, στο συγκεκριμένο κλάδο δραστηριοποιούνται και ορισμένες επιχειρήσεις μικρομεσαίου μεγέθους.

Με βάση τα στοιχεία του 2020, η Coca Cola 3E στα αναψυκτικά έχει μερίδιο αγοράς 64,1%, ακολουθεί η ΛΟΥΞ με μερίδιο περίπου 9%, η PepsiCo με 7,8%, η Βίκος με 5%, η Green Cola με 4,5% και η ΕΨΑ με 2%.

Coca-Cola HBC AG- Coca-Cola 3E

Ας δούμε αρχικά τον κολοσσό Coca-Cola HBC AG. Είναι Όμιλος που δραστηριοποιείται σε 28 χώρες (Αρμενία · Αυστρία · Βόρεια Ιρλανδία · Βόρεια Μακεδονία · Βοσνία και Ερζεγοβίνη · Βουλγαρία · Ελβετία · Ελλάδα · Εσθονία · Ιρλανδία · Ιταλία · Κροατία · Κύπρος · Λετονία ·

Λευκορωσία · Λιθουανία · Μαυροβούνιο · Μολδαβία · Νιγηρία · Ουγγαρία · Ουκρανία · Πολωνία · Ρουμανία · Ρωσία · Σερβία · Σλοβακία · Σλοβενία · Τσεχία) και απασχολεί άμεσα 40.242 υπαλλήλους (1.500 στην Ελλάδα μέσω της Coca-Cola 3E με εργοστάσια στο Σχηματάρι, το Ηράκλειο Κρήτης και το Αίγιο.

Με βάση τα αποτελέσματα που εμφάνισε η Coca-Cola Hellenic Bottling Company για το εξάμηνο 1 Ιανουαρίου με 2 Ιουλίου 2021, τα καθαρά κέρδη διαμορφώθηκαν στα 233,1 εκατ. ευρώ έναντι των 124 εκατ. ευρώ πριν από ένα χρόνο, σημειώνοντας άνοδο **88%(!)**.

Τα συγκρίσιμα καθαρά κέρδη αυξήθηκαν 82,6% στα 235,6 εκατ. ευρώ έναντι των 129 εκατ. ευρώ το 2020.

Σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία του 2020 η **Coca-Cola 3E** εμφανίζει κέρδη τις τάξης των 400,6 εκατ., ενώ με βάση τα στοιχεία του Γ' τριμήνου του 2021 εμφανίζει αύξηση κατά **20%-30%** σε όγκο πωλήσεων κυρίως από τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στον τουρισμό την καλοκαιρινή περίοδο.

Ταυτόχρονα με 427 εκ. δολ., εξαγόρασε το 94,7% της εταιρείας **Coca-Cola Bottling Company of Egypt (CCBCE)** το οποίο κατείχαν μέχρι τώρα η The Coca Cola Co., η MAC Beverages Ltd και κάποιοι μικρομέτοχοι.

Με την είσοδο τους στην δεύτερη μεγαλύτερη αγορά της Αφρικής, μαζί με αυτή της Νιγηρίας, καλύπτουν το 25% του πληθυσμού της ηπείρου.

Όπως συμβαίνει όμως και συνολικά στην καπιταλιστική οικονομία, τα πανηγύρια για τα μεγάλα κέρδη και τις εξαγορές τού μονοπωλίου... δεν μεταφράζονται σε καλά μαντάτα για τους εργαζόμενους.

Η ανταγωνιστικότητα, η «δυναμική» και η άνοδος των κερδών για το κεφάλαιο που δραστηριοποιείται στον κλάδο «χτίζονται» πάνω στην ένταση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων με γενίκευση της «ευελιξίας» και την εντατικοποίηση.

Έτσι λοιπόν η πολυεθνική εκμεταλλευόμενη την πανδημία και θέλοντας να εκμεταλλευτεί το καθεστώς της τηλεργασίας έχει κεντριοποιήσει το οικονομικό της τμήμα με μεταφορά του στη Θεσσαλονίκη αφαιρώντας τις συγκεκριμένες εργασίες από τις εγκαταστάσεις σε όλες τις χώρες του ομίλου οδηγώντας σε δεκάδες απολύσεις εργαζομένων .

Η λειτουργία του νέου τμήματος στη Θεσσαλονίκη έχει ανατεθεί σε εργολαβική εταιρεία της οποίας οι εργαζόμενοι δεν θα θεωρούνται εργαζόμενοι της Coca-Cola, δεν θα καλύπτονται από την επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας και ότι αυτή προβλέπει με τους συναδέλφους να δουλεύουν με ωράρια λάστιχο σχεδόν 7 ημέρες την εβδομάδα.

PepsiCo Hellas

Η PepsiCo είναι ένας διεθνής Όμιλος εταιρειών με ηγετική θέση στον τομέα των τροφίμων και ποτών. Η PepsiCo - HBH το 2016 διέκοψε την λειτουργία του εργοστασίου της στα **Οινόφυτα** όπου απασχολούνταν περίπου **120** αορίστου χρόνου και εργολαβικοί εργαζόμενοι με το πρόσχημα «διασφάλισης της ανταγωνιστικότητας της εταιρείας».

Η αναπτυξιακή πορεία της **PepsiCo - HBH** εκφράστηκε τα τελευταία χρόνια με μειώσεις μισθών, διαθεσιμότητα, εκ περιτροπής εργασία, απολύσεις, κλείσιμο εργοστασίων.

Στις 31.12.20 ανακοινώθηκε από τον όμιλο PepsiCo η συγχώνευση των εταιριών Pepsico HBH M. ΕΠΕ και Tasty Foods ΑΒΓΕ. Έτσι η **PepsiCo Hellas** το **2020**, παρά τη δυσμενή οικονομική συγκυρία και κατάφερε να σημειώσει αύξηση πωλήσεων και μικτού κέρδους. Παράλληλα, η εταιρεία αναμένει το **2021** οι οικονομικές της επιδόσεις να είναι πολύ καλύτερες, ξεπερνώντας ακόμα και με διψήφια ποσοστά τα μεγέθη του 2019.

Ο όμιλος **PepsiCo Hellas** (συμπεριλαμβάνοντας τα αποτελέσματα χρήσεων του 2020 και των 2 εταιριών) έκλεισε στα **158,4** εκατ. ευρώ σε πωλήσεις, παρουσιάζοντας μικρή μείωση των εσόδων του κατά **2,3%** συγκριτικά με το **2019**, με τον τομέα των τροφίμων να αυξάνεται, ενώ των αναψυκτικών να μειώνεται. Η **PepsiCo Hellas** εδρεύει στον Αγ. Στέφανο Αττικής, όπου διαθέτει μονάδα παραγωγής και διανομής.

Χυμοποιία

Με ετήσιες πωλήσεις να προσδιορίζονται σε περίπου 115 εκατ. ευρώ (2020), πέντε επιχειρήσεις μονοπωλούν τον υποκλάδο, **Coca-Cola 3E**, **PepsiCo Ήβη**, **Οικογένεια Χριστοδούλου**, **Όλυμπος**, και η **ΔΕΛΤΑ**.

Οι παραπάνω 5 εταιρείες του κλάδου ελέγχουν σήμερα σχεδόν το 70% της λιανικής. Το υπόλοιπο 30% μοιράζονται δεκάδες εταιρείες όπως οι Ελληνικοί Χυμοί Α.Ε., οι Χυμοί Χίου Α.Ε. ο Αγροτικός Συνεταιρισμός «Λακωνία», η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αργολίδας «Ρέα» κ.ά.

Εμφιαλωμένα νερά

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 67-70 εταιρίες εμφιάλωσης. Το εμφιαλωμένο νερό η αξία του οποίου κυμαίνεται στα 300-350 εκατ. ευρώ στην εγχώρια αγορά είναι μία από τις λίγες κατηγορίες ταχέως κινούμενων καταναλωτικών αγαθών που οι ελληνικές εταιρίες έχουν εκτοπίσει από την κορυφή τις πολυεθνικές εταιρίες.

Το 2021 ήταν μια ανοδική χρονιά για τις εταιρίες εμφιαλωμένου νερού στα ελληνικά σουπερμάρκετ, καθώς μέσα σε εννέα μήνες η αγορά εμφιαλωμένου κατέγραψε ανάπτυξη σε όγκο πωλήσεων κατά 8% από τα 562500 λίτρα το 2020, στα 610700 λίτρα το 2021. Ταυτόχρονα η αξία πωλήσεων αυξήθηκε στα σουπερ μάρκετ από τα 142,3 εκατ. ευρώ στα 160 εκατ. ευρώ το 2021 σε επίπεδο εννιαμήνου.

Την κυριαρχία των πωλήσεων σε όγκο στο εμφιαλωμένο νερό διατηρεί (με βάση στοιχεία Οκτωβρίου 2021) το Ζαγόρι με μερίδιο 21,8% και ακολουθεί το νερό ιδιωτικής ετικέτας με 14,6% και ο Βίκος με 13,1%. Σημειώνεται ότι το Ζαγόρι διατηρεί ισχυρή παρουσία και στην ιδιωτική ετικέτα παράγοντας για τον Σκλαβενίτη, ενώ ο Βίκος για τη Lidl. Τέταρτο είναι το Θεόνη που αναπτύσσεται σημαντικά τα τελευταία χρόνια με ποσοστό 10,3. Ακολουθούν η Κορπή (Nestlé) με 9,1%, η Δίρφυς με 4,1%, οι Πηγές Κωστηλάτας με 3,7%, ο Ζαρός με 3,4%, το Αύρα (Coca-Cola) με 3,4% και η Σαμαριά με 2,4%.

Zaros, Νερά Κρήτης, Σαμαριά, Θεόνη φαίνεται να ισχυροποιούνται έχοντας αρχίσει να διευρύνουν την παρουσία τους κυρίως στη μικρή λιανική αλλά και στο HoReCa (ξενοδοχεία και μαζική εστίαση).

Οι δύο πρώτοι (Ζαγόρι και ιδιωτική ετικέτα) έχασαν κομμάτι του μεριδίου τους τον Οκτώβριο 2021 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2020 (κατ' 0,8 και 1,7 μονάδες αντίστοιχα). Βίκος και Θεόνη πρόσθεσαν μερίδιο σε όγκο (κατά 1,9 και 1,8 μονάδες). Ενώ η Κορπή είδε το μερίδιό της να συρρικνώνεται κατά 1 μονάδα.

NU Aqua

Μέλος ενός γερμανικού Group. Πρόεδρος Δημήτρης Μπαμπάκος. Χορηγός της Κ.Α.Ε. ΑΡΗΣ. Αρκετά πρόσφατη είναι η απόκτηση του εργοστασίου της PepsiCo Hellas στο Λουτράκι από την εταιρία NU Aqua, εκεί όπου γινόταν η παραγωγή του φυσικού Ήβη Λουτράκι (η συγκεκριμένη βιομηχανική μονάδα παρέμενε επί σειρά ετών ανενεργή-από το 2013.

Η επένδυση σύμφωνα με την ανακοίνωση του υπουργείου είναι ύψους 20 εκατ. ευρώ ενώ στην πλήρη ανάπτυξή της θα υπερβεί τα 55 εκατ. Είχε προαναγγείλει και ο δήμαρχος Λουτρακίου Γκιώνης μέσω Facebook.

Υπάρχουν πληροφορίες που αναφέρουν ότι σε ορίζοντα διετίας στόχος είναι να επιστρέψει η παραγωγή των αναψυκτικών της PepsiCo στην Ελλάδα και να γίνεται στο συγκεκριμένο εργοστάσιο. Να σημειωθεί ότι εδώ και μια πενταετία η παραγωγή των αναψυκτικών της PepsiCo έχει μεταφερθεί σε γειτονικές χώρες.

Έχει 2 χρόνια παρουσίας στην ελληνική αγορά. Η εταιρία αυτή αναπτύσσεται σε τέσσερις τομείς: 1)ενέργεια 2)βιομηχανία 3)αερομεταφορές και 4)Real Estate σε Γερμανία, Ελβετία, Κύπρο, Αραβικά Εμιράτα και Ελλάδα. Η γνωστότερη από τις επενδύσεις είναι το project των υδροπλάνων. Εξαγοράζοντας τα Ελληνικά Υδατοδρόμια (το 55% εξαγοράστηκε από την AKTOP Facility Management) προχώρησε στην ίδρυση της Grecian Air Seaplanes και φιλοδοξεί να αποκτήσει ηγετικό ρόλο στον τομέα των υδατοδρομίων.

Η ίδια εταιρία έχει προχωρήσει και μία ακόμα επένδυση στο Άγιο Όρος με την προοπτική παραγωγής εμφιαλωμένου νερού με την ονομασία **Avaton**, μέσω μιας εταιρίας με έδρα την Κύπρο. (Στη Σιμωνόπετρα σε περιοχή της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας). Θα παράγεται από υδρομάστευση και θα εμφιαλώνεται σε εργοστάσιο 3000 τμ. Η αρχική επένδυση ανέρχεται στα 30-35 εκατ. ευρώ και σε πλήρη ανάπτυξη θα φτάσει τα 40 εκατ. ευρώ (δήλωση μετόχου της Ν.Υ. Aqua Μαρίας Τόκτωρ).

Η **Λουξ** (Αχαϊκή εταιρία) επίσης πρόσφατα μπήκε στο εμφιαλωμένο νερό. Απέκτησε το ποσοστό 42,34% που είχε η Νίκας Συμμετοχών (καμία σχέση με τα αλλαντικά Π.Γ. Νίκας ΑΒΕΕ) στην εταιρία Δίρφυς με έδρα την Εύβοια. Η Λουξ αποτελεί ήδη τον διανομέα για το νερό Ζαγόρι στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδας. Η Λουξ τη δεκαετία της κρίσης διπλασίασε τις πωλήσεις της και αύξησε σημαντικά τις εξαγωγές της.

Δίρφυς

Το 51% διατηρεί ο Νικόλαος Σέρρας και το 6,6% κατέχουν μικρομέτοχοι κάτοικοι στον Δήμο Διρφύων- Μεσσαπίων της Εύβοιας, έδρα της εταιρίας. Ο τζίρος το 2020 ήταν 6,6 εκατ. ευρώ και η κερδοφορία περί τις 207 χιλ. Ευρώ, με αύξηση εσόδων +6% (οκτάμηνο 2021). Αποτελεί μέλος της Πρωτοβουλίας ΕΛΛΑ-ΔΙΚΑ ΜΑΣ.

Ζαγόρι (Χήτος ΑΒΕΕ)

το Μάιο του 2021 εξαγόρασε την εταιρία Ζήρεια, που βρίσκεται στην Κυλλήνη Στυμφαλίας στην Κόρινθο, αποκτώντας πηγή και μονάδα εμφιάλωσης νερού στην περιοχή. Τα κέρδη της ανήλθαν στα 4,336 εκατ. ευρώ το 2020 από 4,643 εκατ. Ευρώ το 2019-μείωση 7,1%. Τρέχει επενδυτικό πλάνο ύψους 25 εκατ. ευρώ που θα ολοκληρωθεί μέσα στην επόμενη τριετία και περιλαμβάνει και

τη λειτουργία νέων γραμμών παραγωγής στις υφιστάμενες αλλά και στις καινούριες εγκαταστάσεις, καθώς και τη δημιουργία νέων logistics πανελλαδικά.

Ελληνικά Γαλακτοκομεία (Όλυμπος Τυράς)

Το Μάρτιο 2020 εισήλθε στο εμφιαλωμένο νερό εξαγοράζοντας την εταιρία Δουμπιά (θυγατρική της οιοποσίας Μαλαματίνα). Το Φεβρουάριο του 2020 εξαγόρασε την Τρικαλινή εταιρία αναψυκτικών Ψυγεία Θεόδωρου Κλιάφα Α.Ε.

Βίκος (Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων)

Το 2020 τα έσοδά της υποχώρησαν κατά 6,87% από 79,11 εκατ. ευρώ το 2019 στα 73,68 εκατ. ευρώ. Την ίδια ώρα όμως αύξησε τα κέρδη προ φόρων στα 14,9 εκατ. από 13,8 εκατ. και τα μετά φόρων στα 14 εκατ. από 12,8 εκατ. Η διοίκηση εκτιμά ότι το 2021 θα έκλινε με αύξηση των εσόδων κατά 15%. Το 2017 είχε προχωρήσει σε εξαγορά μονάδας εμφιάλωσης νερού στην Πελοπόννησο και αυτή στην περιοχή της Στυμφαλίας. Πρόκειται για τη Νατούρα Εμφιαλωτική που είχε το νερό Υάς και το νερό Ίρις.

Πηγή Ολύμπου

Την απέκτησε ο επιχειρηματίας και επικεφαλής της εταιρίας που δραστηριοποιείται στη φύλαξη, πυρασφάλεια και καθαρισμό κτιριακών εγκαταστάσεων GrGenesis, Νάσος Αβραμάκος. Το εργοστάσιο βρίσκεται στην Πιερία. Προηγούμενως το εργοστάσιο ανήκε σε κατασκευαστικές εταιρίες. Προέβη σε επένδυση αγοράς και εγκατάσταση γραμμής εμφιαλωμένου νερού με καθετοποίηση από τη διαδικασία preform (παραγωγή μπουκαλιών) έως και την παλετοποίηση. Με τον τρόπο αυτό από τις 2000 φιάλες ανά ώρα η νέα γραμμή έχει δυναμικότητα παραγωγής 16000 μπουκαλιών ανά ώρα. Ταυτόχρονα, αναμένεται η τελική έγκριση επενδυτικού σχεδίου από τον αναπτυξιακό νόμο, για την προσθήκη μίας ακόμα γραμμής με παραγωγική ισχύ επιπλέον 18000 φιαλών ανά ώρα. Διατηρεί τρεις γεωτρήσεις. Να σημειωθεί ότι τη, ευθύνη διακίνησης στην Ελλάδα έχει αναλάβει η PepsiCo. Έχει παρουσία στα σουπερμάρκετ Bazaar, Γαλαξίας κα ΑΝΕΔΗΚ Κρητικός και αναμένεται να διευρύνει το εκτόπισμά της στην αγορά.

Νερά Πηγών Γράμμου

Την έχει ο εφοπλιστής Παναγιώτης Τσάκος. Έχει εντάξει την ανάπτυξη παραγωγικής εγκατάστασης στον αναπτυξιακό νόμο.

Στο ανθρακούχο νερό

Εμφανίζεται μια ανατροπή στην πρωτιά της κατηγορίας. Συγκεκριμένα, ενώ το 2020 την πρώτη θέση σε πωλήσεις σε όγκο είχε η Σουρωτή με μερίδιο 21,4%, τον Οκτώβριο του 2021, αυτό ανατράπηκε καθώς η Σουρωτή κατήλθε στο 18,4% και στην πρώτη θέση βρέθηκε το Ζαγόρι με 20,5% από 16,7% που ήταν το 2020. Τρίτος παίκτης το ανθρακούχο ήταν τον Οκτώβριο του 2021 η ιδιωτική ετικέτα με 16,3% και ελαφρά μείωση κατά μία μονάδα από 17,3 που ήταν το 2020. Έπονται το Μιτσικέλι της Ηπειρωτικής Βιομηχανίας Εμφιαλώσεων (Βίκος) με 10,1%, το Ξινό Νερό Φλώρινας με 9,3%, το Zaros με 6,3%, το Perrier με 5,2%, το San Pellegrino με 2,5%, το Masticqua με 2,4% και το Acqua Carpatica με 1,6%.

Ζυθοποιία

Στην Ελλάδα λειτουργούν πάνω από 50 ζυθοποιίες, με την «Αθηναϊκή Ζυθοποιία» η οποία ανήκει στον πολυεθνικό όμιλο της «Heineken» και την «Ολυμπιακή Ζυθοποιία» η οποία ανήκει στον πολυεθνικό όμιλο της «Carsberg», να ελέγχουν το μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς. Τρίτη σε όγκο και πωλήσεις είναι η «Ελληνική Ζυθοποιία Αταλάντης» με περίπου 10% μερίδιο, με τη μπίρα ΕΖΑ

και ακολουθεί η «Ζυθοποιία Μακεδονίας Θράκης», με τη μπίρα Βεργίνα, ενώ και οι μικρές ζυθοποιίες κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος τα τελευταία χρόνια.

Ισχυρή ανάκαμψη είχαμε για τις επιχειρήσεις του κλάδου τις ζυθοποιίας για το 2021, οι οποίες σημείωσαν σημαντική αύξηση των πωλήσεων και των κερδών τους, ξεπερνώντας τις πιέσεις που δέχτηκαν το 2020 λόγω των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν, της αναστολής λειτουργίας στην εστίαση και της κατακόρυφής πτώσης του τουρισμού, αλλά και συνολικά της καπιταλιστικής κρίσης που ξέσπασε, της οποίας καταλύτης υπήρξε η πανδημία του κορονοϊου. Το άνοιγμα της εστίασης τον περασμένο Μάιο, δηλαδή σε μια περίοδο που σημειώνονται παραδοσιακά οι μεγαλύτερες πωλήσεις μπίρας στη χώρα μας, σε συνδυασμό με τη σημαντική αύξηση του τουρισμού σε σχέση με το 2020 οδήγησαν τον κλάδο, σύμφωνα με όσα έλεγαν δημοσίως στελέχη της αγοράς στο τέλος του καλοκαιριού που μας πέρασε, σε διψήφια ποσοστά ανάπτυξης.

Σημαντικό παράγοντα αποτελούν οι εξαγωγές, οι οποίες αντιστοιχούν στο 10% του συνολικού τζίρου της «Αθηναϊκής Ζυθοποιίας» και στο 8,5% της συνολικής παραγωγής της «Ολυμπιακής Ζυθοποιίας». Ανάλογα είναι περίπου και τα ποσοστά της «ΕΖΑ».

Επίσης, πραγματοποιούνται επενδύσεις δεκάδων εκατομμυρίων, όπως π.χ. να πούμε για να αντιληφθούμε τον πακτωλό των εκατομμυρίων που πέφτει στον κλάδο, η επένδυση της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας που έφτασε τα 38 εκατομμύρια την τελευταία τριετία, τα 6 εκατομμύρια της Ολυμπιακής Ζυθοποιίας για τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών της διαδικασιών το 2021 και τα 10 εκατομμύρια της Ελληνικής Ζυθοποιίας Αταλάντης (ΕΖΑ) για την ολοκλήρωση της νέα γραμμής παραγωγής στο εργοστάσιο στην Αταλάντη.

Και στον κλάδο της Ζυθοποιίας επιβεβαιώνεται αυτό γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι δηλαδή η ανάκαμψη των καπιταλιστικών κερδών, των επενδύσεων και των εξαγωγών όχι μόνο δεν συμβαδίζει με ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς, με κατοχύρωση και διεύρυνση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά αντίθετα εδράζεται στην ένταση της εκμετάλλευσης και συνοδεύεται από αξιώσεις των εργοδοτών για μονιμοποίηση και παραπέρα εμβάθυνση των αντεργατικών χτυπημάτων όλου του προηγούμενου διαστήματος που μεταφράζονται σε απολύσεις, μείωση του προσωπικού από αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης χωρίς να αναπληρώνονται οι θέσεις εργασίας με αποτέλεσμα την περαιτέρω εντατικοποίηση της δουλειάς, εργολαβοποιήσεις τμημάτων, ανεξέλεγκτη τηλεργασία, απλήρωτα 10ωρα και 12ωρα στους πωλητές του κλάδου «γιατί έτσι είναι η φύση της δουλειάς» κ.α.

Αλιεία- Υδατοκαλλιέργεια

Η κοινή αλιευτική πολιτική υπήρξε αρχικά παράρτημα της κοινής γεωργικής πολιτικής. Το 1983, η έγινε μια ξεχωριστή κοινοτική πολιτική. Μεταρρυθμίστηκε το 1992, 2002 και το 2013, η οποία ισχύει και έως σήμερα. Αποτελεί την πολιτική της ΕΕ για την αλιεία - υδατοκαλλιέργεια με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μονοπωλίων της πρωτογενούς παραγωγής του συγκεκριμένου κλάδου, της εμπορίας και της μεταποίησής της. Η εφαρμογή της χρηματοδοτείται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΟΑ) και η υλοποίησή της προωθείται μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Αλιείας - Θάλασσας (ΕΠΑΛΟ) που καταρτίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Η εφαρμογή της νέας Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) της ΕΕ για την περίοδο 2014 - 2020 έθεσε τις βάσεις για τη διαμόρφωση της σημερινής κατάστασης στον κλάδο.

Βασικοί της άξονες:

- Περιορισμός της παράκτιας αλιείας
- Την προώθηση της ανάπτυξης των υδατοκαλλιέργειών
- Την ενίσχυση του μεταποιητικού κλάδου

Η επόμενη μέρα- Στρατηγική 2021-2030

Η Κομισιόν στο όνομα της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της πράσινης ανάπτυξης μπουκώνει με δις ευρώ αξιοποιώντας πολλαπλά χρηματοδοτικά εργαλεία προς όφελος των επιχειρήσεων. Ακόμα απλουστεύει την γραφειοκρατία για την έκδοση αδειών μέσω ενός ενιαίου φορέα διαχείρισης αυτών των αιτημάτων. Είναι φανερό ότι μπροστά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ανάμεσα στα μονοπώλια του συγκεκριμένου υποκλάδου δεν χωράει η προστασία του περιβάλλοντος.

Σχετικά με τους ομίλους που δραστηριοποιούνται στην χώρα:

Στις ελληνικές λιμνοθάλασσες ασκείται και η παραδοσιακή εκτατική υδατοκαλλιέργεια με κυριότερα είδη τις τσιπούρες, λαβράκια, κέφαλοι και χέλια.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2020, ο συνολικός όγκος παραγωγής ανήλθε σε 133.168,2 τόνους συνολικής αξίας 558 808,1 χιλ ευρώ.

AVRAMAR

Το Γενάρη του 2021 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση των μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου (του ομίλου Ανδρομέδα και των εταιρειών Νηρέας, Σελόντα και Περσεύς) μετά από μία πολυετή κούρσα διαπραγματεύσεων και εξαγορών (το 2009 οι Σελόντα, Νηρέας και Δίας είχαν χρέη άνω των 600 εκατ. ευρώ και ρευστότητα ελάχιστη, το 2015 οι τράπεζες καθίστανται βασικοί μέτοχοι των Σελόντα και Νηρέας) με αποτέλεσμα τη δημιουργία του ομίλου εταιρειών Avramar.

Κύριοι επενδυτές οι AMERRA Capital Management LLC και Mubadala Investment Company (fund με έδρα τη Νέα Υόρκη και το Αμπου Ντάμπι αντίστοιχα).

Ο όμιλος Avramar διαθέτει 8 ιχθυογεννητικούς σταθμούς σε Ελλάδα, περίπου 60 μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας στην Ελλάδα και 9 στην Ισπανία, συσκευαστήρια σε Ελλάδα και Ισπανία, τρεις μονάδες μεταποίησης στην Ελλάδα και μία στην Ισπανία, ενώ στη χώρα μας διαθέτει και τρεις μονάδες παραγωγής ιχθυοτροφών.

Τα κεντρικά γραφεία τους βρίσκονται στην Μάνδρα.

Συνολικά εργάζονται περίπου 2.000 εργαζόμενοι με πτωτική πορεία.

PHILOSOFISH

Είναι η δεύτερη σε όγκο παραγωγής εταιρεία στον κλάδο (18.000 τόνοι παραγωγής) που προέκυψε από την πώληση του βασικού μετοχικού πακέτου του Μπιστάκου στο fund Diorasis International SA το 2014 και την αγορά μονάδων του Νηρέα και της Σελόντα το 2020. Τα κεντρικά γραφεία της βρίσκονται στην Λάρυμνα Φθιώτιδας

Έχει 20 κτηνιατρικούς κωδικούς εκμετάλλευσης, δηλαδή 20 μονάδες πάχυνσης, 1200 πλωτούς κλωβούς, 4 ιχθυογεννητικούς σταθμούς σε Τάπιες, Κανατάδικα, Κορωνιές και 4 συσκευαστήρια.

ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ

Η πρώτη ιχθυοκαλλιέργεια θαλασσινού νερού της Ελλάδας, (1981) με έδρα το Ληξούρι και >10.000 τόνους παραγωγής τα τελευταία χρόνια. Σημαντικός όγκος της παραγωγής αφορά σε βιολογικό

ψάρι.

Ακόμα υπάρχουν δεκάδες μικροί και μεσαίοι υδατοκαλλιεργητές που εκπροσωπούνται από την πανελλήνια ένωση τους που έχει 40 μέλη (ΠΑΝΕΜΜΙ). Ενώ υπάρχει και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργιών (ΣΕΘ) που συμμετέχουν οι μεγάλοι όμιλοι.

Τέλος για την κατάσταση των εργαζομένων στον συγκεκριμένο υποκλάδο και με δεδομένο ότι οι συνθήκες εργασίας είναι από τις χειρότερες που υπάρχουν αντικειμενικά ισχύει ότι:

- Δεν υπήρξε ποτέ κλαδική ΣΣΕ-Χαμηλοί μισθοί.
- Μπαράζ απολύσεων.
- Εντατικοποίηση και βαριά εργασία χωρίς να υπάρχουν ΒΑΕ.
- Μεγάλη επικινδυνότητα με σοβαρά και θανατηφόρα ατυχήματα.
- Ανασφάλιστη εργασία.

Τυποποιημένα τρόφιμα

Άλευρα

ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ (+ ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ- ενοποιημένα προϊόντα)

Η «Μύλοι Λούλη» σήμερα δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία με τέσσερις υπερσύγχρονες μονάδες παραγωγής στη Σούρπη Βόλος, στο Κερατσίνι, στη Θήβα και στο Toshevo Βουλγαρίας. Κατέχει την 1η θέση στην ελληνική αλευροβιομηχανία σε αλέσεις, πωλήσεις και τεχνολογία. Διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο διανομής πανελλαδικά. Απασχολεί 338 εργαζόμενους στα κέντρα διανομής σε Σούρπη, Ποδοχώρι, Μάνδρα, Καλοχώρι, και έχει 2 ιδιότητα λιμάνια. Εξάγει σε Αίγυπτο, Αλβανία, Αυστραλία, Βέλγιο, Βοσνία, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ινδία, Κύπρος, Νότια Αφρική, κ.α. (συνολικά σε 26 χώρες με στοιχεία του 2020). Είχε ετήσιο τζίρο 115 εκ. ευρώ το 2020.

ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ELBISCO)

Το 2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο ιδιόκτητο κέντρο διανομής της ELBISCO, αποτελεί πλέον το βασικό κέντρο διανομής για τις φρυγανιές, τα μπισκότα και το αλεύρι της εταιρίας. Συνολικά η ELBISCO απασχολεί 1145 εργαζομένους (795 στην Ελλάδα) είναι συμφερόντων οικογένειας Φιλίππου. Εξάγει σε 25 χώρες και διαθέτει 2 μονάδες παραγωγής στην Ελλάδα και 1 μονάδα και 1 μύλο στη FYROM. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών για τη χρήση 2020 ανήλθε σε 122 εκ. ευρώ αυξημένος κατά + 4,91%. Στη διαδικτυακή σελίδα του ομίλου υπάρχουν μια σειρά από δραστηριότητες στο πλαίσιο της ανάπτυξης της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

ΓΙΩΤΗΣ

Εκτός από άλευρα διαθέτει Βρεφικές Τροφές, Προϊόντα για Παιδιά, Υλικά Ζαχαροπλαστικής, Επιδόρπια, Τούρτες - Γλυκά, Ροφήματα, Προϊόντα Ψυγείου, Sweet & Balance, Ελεύθερα Γλουτένης.

Ο τζίρος του ομίλου ξεπέρασε τα 111,221 εκατ. ευρώ από 92,452 εκατ. ευρώ, τα μικτά κέρδη ανήλθαν στα 52,995 εκατ. ευρώ από 42,828 εκατ. ευρώ και τα καθαρά κέρδη σε 6,170 εκατ. ευρώ έναντι 5,460 εκατ. ευρώ.

Οι εγκαταστάσεις της εταιρίας στην Αθήνα καταλαμβάνουν 30.000 τμ. και διαθέτουν σύγχρονους μηχανολογικούς εξοπλισμούς. Προχώρησε στην απόκτηση της ΣΤΑΜΟΥ Α.Ε. Διαθέτει αποθήκη στη Μάνδρα Αττικής, συνολικής έκτασης 10.000 τμ. και δυναμικότητας 9.000 παλετοθέσεων, έχει

εργοστάσιο στο Αγρίνιο, συνολικής έκτασης 10.000 τμ. Επίσης έχει εργαστήρια που στεγάζονται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις 1.500 τμ., για την «Έρευνα- Ανάπτυξη και Διασφάλισης Ποιότητας». Πρόσφατα, ολοκληρώθηκε η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων της εταιρείας, 1350 τμ. όπου στεγάζεται το “Ελληνικό Κέντρο Έρευνας & Καινοτομίας”. Οι εξαγωγές αυξάνονται κάθε χρόνο, καλύπτοντας περισσότερους από 25 προορισμούς στις πέντε ηπείρους, εκτός από τα προϊόντα που παράγονται και εξαγονται διεθνώς, παράγονται ορισμένα προϊόντα που κυκλοφορούν αποκλειστικά στις αγορές του εξωτερικού. Σήμερα απασχολεί περισσότερα από 400 εργαζόμενους.

Έχει μεγάλη δραστηριότητα στα πλαίσια Προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας.

ΜΥΛΟΙ ΜΑΡΡΑ

Η εταιρία εδρεύει στην Κόρινθο. Διαθέτει ιδιόκτητο στόλο φορτηγών και σιλοφόρων και προμηθεύει σε όλη την Ελλάδα, για την εξυπηρέτηση στη Βόρεια Ελλάδα, λειτουργεί πλήρως εξοπλισμένο υποκατάστημα στην Ιωνία Θεσσαλονίκης. Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις με επέκταση των ιδιόκτητων εγκαταστάσεων συνολικά 29 στρεμμάτων και τέθηκαν σε λειτουργία δύο υπερσύγχρονοι μύλοι μαλακού και σκληρού σίτου συνολικής αλεστικής ικανότητας 480 τόνων /24ωρο, υποστηριζόμενοι από χώρους αποθήκευσης αλεύρων χωρητικότητας 680 τόνων και σιλό αποθήκευσης σιταριών 30.000 τόνων.

ROYAL SUGAR

Η Royal Sugar A.B.E.E. ιδρύθηκε το 2013, είναι μια ελληνική ιδιωτική επιχείρηση και δραστηριοποιείται στο χονδρεμπόριο τροφίμων, με έμφαση στη μεταποίηση και εμπορία ζάχαρης και αλεύρων σε Ελλάδα, Κύπρο και Βαλκάνια. Είναι αντιπρόσωπος της British Sugar. Η έδρα της εταιρίας βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και σε κοντινή απόσταση από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης επίσης έχει δημιουργήσει υποκατάστημα στον Ασπρόπυργο Αττικής. Διαθέτει ιδιόκτητο στόλο 10 φορτηγών οχημάτων και απασχολεί 42 εργαζόμενους. Υποστηρίζει και συμμετέχει σε δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο (δωρεές προϊόντων, ανακύκλωση, περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες). Ο κύκλος εργασιών για το 2020 ανέρχεται στα 31,5 εκ. ευρώ.

ΜΥΛΟΙ ΠΑΠΑΦΙΛΗ

Οι κεντρικές εγκαταστάσεις βρίσκονται στο Καλαμάκι Κορινθίας και διαθέτει 3 υποκαταστήματα στη Βόρεια (Ωραιόκαστρο Θεσ/νίκης), Κεντρική (Λάρισα) και Δυτική Ελλάδα (Ωροπός Ηπείρου). Η αποθηκευτική ικανότητα του σίτου φτάνει έως και τους 48.000 tn. Διαθέτει μύλο παραγωγής αλεύρων από μαλακό σιτάρι δυναμικότητας 300 tn/24h, 3 μονάδες μικροσυσκευασίας, Αποθηκευτικούς χώρους 5.500 τμ., 6 σιλοφόρα φορτηγά I.X για μεταφορά χύμα προϊόντων και 8 φορτηγά I.X για τη μεταφορά σάκων και αρκετά συνεργαζόμενα Δ.Χ. για την κάλυψη μακρινών αποστάσεων. Απασχολεί συνολικά 120 εργαζόμενους.

ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ

Ελέγχεται κατά 50% από την κυπριακή οικογένεια Δημητρίου και κατά 50% από τη διεθνή εταιρεία εμπορίου Nidera. Οι κύριες βιομηχανικές εγκαταστάσεις της εταιρείας, βρίσκονται στα Ψαχνά Ευβοίας. Η εταιρία διαθέτει ακόμα αποθήκες σε Λάρισα Θεσσαλονίκη και Ηράκλειο Κρήτης, εγκαταστάσεις συλλογής ελαιόλαδου στο Ηράκλειο Κρήτης, ενώ δραστηριοποιείται και στον κλάδο των δημητριακών και των αλεύρων με μονάδα παραγωγής σε Ξάνθη Πρέβεζα και Θεσσαλονίκη. Η βιομηχανική της δραστηριότητα είναι επικεντρωμένη στην παραγωγή σπορέλαιων και σογιάλευρου και συνεισφέρει κατά 40% στις συνολικές πωλήσεις. Το υπόλοιπο 60% προκύπτει από εμπορικές δραστηριότητες και κυρίως από την 40 εμπορία δημητριακών, βάμβακος και ελαιόλαδου. Συνολικά, το 35% των πωλήσεων της εταιρείας πραγματοποιείται σε αγορές του εξωτερικού.

Οσπρια

3 ΑΛΦΑ

Ιδιόκτητες εγκαταστάσεις 14.000 τμ. στην περιοχή του Ρουφ, εργοστάσιο και αυτόματες γραμμές παραγωγής και επεξεργασίας, με αντικείμενο την επεξεργασία & τυποποίηση οσπρίων & ρυζιών. Έχει παρουσία και εξαγει σε 25 χώρες, το 10% του τζίρου της προέρχεται από εξαγωγές. Η 3 ΑΛΦΑ ελέγχει μερίδιο 38,3% στην αγορά των οσπρίων και στο ρύζι 11,1%. Η εταιρεία διαχειρίζεται συνολικά 60.000 τόνους πρώτων υλών το χρόνο ενώ συνεργάζεται με δίκτυο άνω των 300 παραγωγών στην Ελλάδα. Απασχολεί 110 εργαζόμενους και το 2020 εμφάνισε κύκλο εργασιών 27,975 εκατ. ευρώ, με αύξηση 18,1% συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

AGRINO

Η Agrino, διαφημίζεται ως μία αμιγώς ελληνική εταιρία με αντικείμενο την παραγωγή ρυζιού και οσπρίων. Εδρεύει στο Αγρίνιο και διατηρεί εγκαταστάσεις σε Αθήνα και Θεσ/νικη. Ο κύκλος εργασιών της το 2020 παρουσίασε σημαντική αύξηση 14,5% στα 33,5 εκ. € από τα 29,2 εκ. € την προηγούμενη χρονιά. Η Agrino έχει παρουσία σε 30 χώρες οι οποίες αφορούν κυρίως στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, στη Βόρεια Αμερική και σε κάποιες χώρες της Αφρικής.

Φρούτα- Λαχανικά

ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ

Μέλος του ομίλου Vivartia και πλέον συμφερόντων του fund CVC.

Εμπεριέχει τρία εμπορικά σήματα: ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, ΧΡΥΣΗ ΖΥΜΗ, FROZA. Η εταιρεία διατηρεί εργοστάσιο στη βιομηχανική περιοχή της Σίνδου Θεσσαλονίκης. Συνεργάζεται με >1000 Έλληνες παραγωγούς μέσω προγραμμάτων συμβολαιακής γεωργίας, που έχουν στην ιδιοκτησία τους >30.000 στρέμματα γης. Έχει 5 ιδιόκτητες μονάδες παραγωγής λαχανικών και ζυμών και εξαγωγική παρουσία σε 5 ηπείρους και 27 χώρες.

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ παίζει στα γεμάτα με το αίσθημα **κοινωνικής εταιρικής ευθύνης με διάφορες προσφορές**, όπως στο Ε.Σ.Υ, Γηροκομεία, σε ΜΚΟ και Κοινωνικά Παντοπωλεία.

Συμμετείχε στο Δίκτυο Διάσωσης & Προσφοράς Τροφίμων Μπορούμε, Συμμαχία για τη μείωση σπατάλης τροφίμων, Πρόγραμμα Εθελοντικής Αιμοδοσίας και Τράπεζα Αίματος.

Σημειώνεται ότι τα κέρδη EBITDA το 2020 ανήλθαν στα 12,4εκ. ευρώ αυξημένα κατά 12,4% από την προηγούμενη χρονιά. Το 2020 είχε συνολικό ετήσιο τζίρο περίπου 97 εκ. ευρώ με καθαρά κέρδη 7,4 εκ. ευρώ και απασχόλησε 508 εργαζόμενους με αόριστου χρόνου και 134 με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

EUROCATERING (ΦΡΕΣΚΟΥΛΗΣ)

Εργοστάσιο συνολικής έκτασης 3.000 τμ. στις Αχαρνές Αττικής, με στόλο από 78 φορτηγά-ψυγεία. Υποκατάστημα της Θεσσαλονίκης σε εγκαταστάσεις στο Καλοχώρι συνολικής έκτασης 2.000 τ.μ., και μια νέα παραγωγική μονάδα με έδρα τη Λιβαδειά. Διαλογή, τυποποίηση και διάθεση οπωροκηπευτικών σε όλη την Ελλάδα, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών καλλιέργειας και φροντίδας προς τους συμβεβλημένους καλλιεργητές. Απασχολεί πάνω από 350 εργαζόμενους. Είναι μια επιχείρηση κάτεργο με ατέλειωτες ώρες δουλειάς, με χαμηλούς μισθούς και άσχημες συνθήκες δουλειάς. Το συντριπτικό κομμάτι των εργαζομένων αποτελείται από γυναίκες.

ALTERRA AE

Η ΑΛΤΕΡΡΑ ΑΕ ιδρύθηκε το 2002 και αποτελεί μια καθετοποιημένη μονάδα που δραστηριοποιείται στο χώρο των κατεψυγμένων φρούτων και λαχανικών. Παράγει, καταψύχει

(IQF) και συσκευάζει. Το 2005 δημιούργησε μονάδα επεξεργασίας και βαθιάς κατάψυξης φρούτων και λαχανικών, στην περιοχή Γιαννιτσών – Πέλλας σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις 60000τμ με μονάδες επεξεργασίας βαθιάς κατάψυξης Φρούτων και Λαχανικών, 33000κ.μ. θαλάμους συντήρησης κατεψυγμένων. Ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης ανέρχεται στα 26 εκ. το 2019. Είναι κατά 70% εξαγωγική, απευθύνεται τόσο στην εγχώρια, όσο και στις διεθνείς αγορές συνεργάζεται με χώρες όπως η Ιαπωνία, Αυστραλία, βόρεια Αμερική, και σε Ευρώπη, Λατινική Αμερική.

PUMMARO, PELARGOS (MINERVA)

Από τις 2 Ιουλίου 2021 ολοκληρώθηκε η συμφωνία μεταβίβασης του κλάδου τοματικών προϊόντων από την ΕΛΑΪΣ-Unilever Hellas στη MINEPBA, η οποία περιλαμβάνει τα εμπορικά σήματα Pummaro και Pelargos, καθώς και το εργοστάσιο παραγωγής τοματικών προϊόντων στη Γαστούνη Ηλείας.

KYKNOS

Ελληνική Εταιρία Κονσερβών ΚΥΚΝΟΣ, απολαμβάνει ηγετική θέση στην ελληνική αγορά και διεθνή παρουσία με εξαγωγική δραστηριότητα σε 15 χώρες. Απασχολεί 70 μόνιμους και 340 εποχιακούς εργαζόμενους. Κατέχει 410 εκτάρια καλλιέργειας τομάτας με παραγωγική δραστηριότητα και διανεμητικό κέντρο στο χωριό Σαβάλια, Ηλείας.

DEL MONTE HELLAS

Το εργοστάσιο και η παραγωγή βρίσκεται στην Λάρισα και δραστηριοποιείται στην παραγωγή κομπόστας φρούτων, συντήρησης τοματοπολτού και πουρέ από ντομάτες, κονσερβών με λαχανικά αλλά και στο χονδρικό εμπόριο νωπών φρούτων και λαχανικών, επεξεργασμένων φρούτων και λαχανικών κ.ά. Το 2019 είχε τζίρο 31,5 εκ. ευρώ αυξημένος κατά 24% από το 2017. Το 95% της παραγωγής της αφορούσε εξαγωγική δραστηριότητα.

Γαλακτοκομικά-Τυροκομικά

Η αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων στη χώρα μας υπολογίζεται σε περίπου 3 δισ. ευρώ, σε αξία πωλήσεων. Μάλιστα πρόκειται σε γενικές γραμμές για μία «επώνυμη» αγορά, αφού μόλις 1 στα 10 προϊόντα περίπου είναι προϊόν ιδιωτικής ετικέτας. Παράλληλα χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό με τη συμμετοχή αρκετών εταιρειών, ενώ 6 εταιρίες κάνουν περίπου το 40% του συνολικού τζίρου. Πρόκειται για τις Friesland Campina Hellas, Optima, ΔΕΛΤΑ, Όλυμπος, ΦΑΓΕ και Δωδώνη.

ARIVIA

Στον έλεγχο της Urfield Europe B.V που ανήκει στο fund KKR περνά η ελληνική εταιρεία Arivia που παράγει φυτικά "τυροκομικά" προϊόντα και το brand Violife. Μέσω αυτής της κίνησης η Urfield εισέρχεται σε έναν νέο κλάδο, αυτό των φυτικών "τυροκομικών" προϊόντων, διευρύνοντας το χαρτοφυλάκιό της το οποίο σήμερα περιορίζεται κυρίως στις μαργαρίνες, ενώ η Arivia εντάσσεται σε έναν οργανισμό ο οποίος έχει μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά και οι μέτοχοί της εξέρχονται από τη συγκεκριμένη επένδυση με κέρδος. Εκτιμάται ότι η επένδυση αυτή θα καταγράψει υψηλό διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης έως το 2023 και θα γίνει πεδίο "μάχης" μεταξύ των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων. Πέρυσι, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της Arivia που παράγει φυτικά προϊόντα, ανήλθε σε 104,2 εκατ. ευρώ, έναντι 70,5 εκατ. ευρώ της αντίστοιχης προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 47,59%. Σχεδόν οι μισές πωλήσεις (49,8 εκατ. ευρώ) αφορούν πωλήσεις στην Αμερική η οποία το 2020 έγινε η βασική αγορά της Arivia.

Η παγκόσμια αγορά φυτικών "τυροκομικών" αναμένεται να αγγίξει εφέτος το 1,1 δισ. ευρώ και να "πιάσει" τα 4 δισ. ευρώ μέχρι το 2023.

ΦΑΓΕ

Πρόκειται για leader σε αυτόν τον υποκλάδο, μιλάμε για την μητρική εταιρεία συμφερόντων οικογένειας Φιλίππου με εργοστάσια στην Μεταμόρφωση Αττικής (γιαούρτι) και στα Τρίκαλα όπου στο τελευταίο παράγει τυροκομικά προϊόντα. Επίσης υπάρχουν εγκαταστάσεις στις ΗΠΑ και τώρα σχεδιάζει νέο εργοστάσιο στην Ολλανδία που αρχικά θα συνεισφέρει επιπλέον 40.000 τόνους παραγωγικής δυναμικής γιαουρτιού ετησίως και θα δημιουργήσει 250 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Το ύψος της επένδυσης κυμαίνεται στα 150 εκατ. ευρώ και φιλοδοξία της εταιρείας είναι το νέο εργοστάσιο να ξεκινήσει τη λειτουργία του το δεύτερο εξάμηνο του 2024.

Το 2020 η ΦΑΓΕ εμφάνισε πωλήσεις ύψους 521,3 εκατ. δολαρίων (περί τα 442 εκατ. ευρώ με βάση την ισοτιμίας ΕΥΡΩ/ΔΟΛ, λειτουργικά κέρδη ύψους 70,8 εκατ. δολαρίων (60,1 εκατ. ευρώ) και καθαρά κέρδη ύψους 43,4 εκατ. δολαρίων (36,7 εκατ. ευρώ).

ΤΥΡΑΣ (ΟΛΥΜΠΟΣ)

Παρά την αρνητική επίδραση της πανδημίας, ο όμιλος Ελληνικά Γαλακτοκομεία (Όλυμπος) της οικογένειας **Σαράντη** κατάφερε να αναπτυχθεί στην κρίση μέσω της εξαγοράς νέων εταιρειών, να αυξήσει τις πωλήσεις και το μερίδιο αγοράς του, διατηρώντας υψηλά επίπεδα κερδοφορίας και επενδύοντας ταυτόχρονα σε νέες αγορές στην Ευρώπη.

Το 2020 έκλεισε με κύκλο εργασιών **405,4 εκατ. ευρώ** (από 372,6 εκατ. ευρώ το 2019), με αύξηση 8,8%, σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία στις οικονομικές του καταστάσεις και με καθαρά κέρδη 17,2 εκατ. ευρώ.

Ο συγκεκριμένος όμιλος δραστηριοποιείται στους χυμούς και εμφιαλωμένα αναψυκτικά και νερά έχοντας στην κατοχή του, την **Κλιάφα ΑΕ** και το φυσικό μεταλλικό νερό **ΔΟΥΜΠΙΑ**. Για το 2021, ο όμιλος στοχεύει σε εξαγωγές, αύξηση μεριδίου αγοράς, μεγιστοποίηση της επένδυσης στη Ρουμανία, μείωση κόστους κυρίως με αναδιοργάνωση των παραγωγικών διαδικασιών, χρηματοδότηση του επιχειρησιακού πλάνου 2021-2022 και κεφαλαιακή ενίσχυση της μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της με αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου.

Απασχολεί **1.542 εργαζόμενους** με βάση τα στοιχεία στο τέλος του 2020, από 1.403 τον προηγούμενο χρόνο.

ΜΕΒΓΑΛ

Η **ΜΕΒΓΑΛ** συνέχισε την κερδοφόρα πορεία της και το 2020 επενδύοντας, όπως αναφέρεται στην οικονομική της έκθεση, στην ποιότητα των προϊόντων της, την προσφορά στον καταναλωτή προϊόντων σε ανταγωνιστικές τιμές, με επικέντρωση στην μείωση του κόστους όλων των δραστηριοτήτων της και στοχεύοντας στην ενδυνάμωση της θέσης της τόσο στην εγχωρία όσο και τις διεθνείς αγορές. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου διαμορφώθηκε στο ποσό των 116,84 εκ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 2,80 %. Το EBITDA σε επίπεδο Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 8,4 εκατ. ευρώ.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2021 εγκρίθηκε και το επενδυτικό σχέδιο της **ΜΕΒΓΑΛ**. Η επένδυση συνολικού επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους 9 εκατ. ευρώ αφορά στην επέκταση της δυναμικότητας της υφιστάμενης μονάδας παραγωγής γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων της βορειοελλαδίτικης γαλακτοβιομηχανίας.

ΔΩΔΩΝΗ / ΔΕΛΤΑ (CVC)

Η εξαγορά της πλειοψηφίας των μετοχών από το CVC της SI FOODS επιταχύνει τις διαδικασίες για μεγαλύτερη συγκέντρωση τέτοιων εταιρειών στον κλάδο. Εντείνεται ο ανταγωνισμός σε συνδυασμό και με την απόκτηση της ΔΕΛΤΑ, για την πρωτοκαθεδρία που αυτή την στιγμή κατέχει ο όμιλος ΤΥΡΑΣ των αδελφών ΣΑΡΑΝΤΗ. Η Δωδώνη έχει ηγετική θέση στις πωλήσεις επώνυμης

φέτας ΠΟΠ καθώς και στο στραγγιστό κλασικό γιαούρτι ενώ διαθέτει ένα ισχυρό δίκτυο 5.500 Ελλήνων παραγωγών.

Το συνολικό καθαρό κέρδος για τον όμιλο ανήλθε σε 5 εκ. ευρώ. Το 2020, η ΔΩΔΩΝΗ πραγματοποίησε κύκλο εργασιών ύψους 138εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 28% σε σχέση με το 2019. Ότι αφορά τα μερίδια στην αξία της αγοράς, η Δέλτα του ομίλου Vivartia εμφάνισε κύκλο εργασιών 236,6 εκατ. ευρώ το 2019, με καθαρές ζημιές 13,88 εκατ. ευρώ. Η Δωδώνη, με πωλήσεις 107,59 εκατ. ευρώ, εμφανίζει καθαρά κέρδη 3,6 εκατ. ευρώ την ίδια περίοδο.

Το περιθώριο μεικτού κέρδους διαμορφώνεται σε 19,44% για τη Δωδώνη, με βάση τον ισολογισμό του 2019, σε 16,97% για την Ελληνικά Γαλακτοκομεία (ΤΥΡΑΣ) και 29,84% για τη Δέλτα.

Η εμπορική συμφωνία ΔΕΛΤΑ με DANONE για την παραγωγή του ACTIVIA που θα παράγεται στο εργοστάσιο γιαούρτης της Δέλτα στον Άγιο Στέφανο, θα ενισχύσει την γκάμα της Danone, και με την στρατηγική της ΔΕΛΤΑ για διεύρυνση του χαρτοφυλακίου της με νέα σήματα και συνεργασίες.

Εν τω μεταξύ, καθώς το αμερικανικό fund CVC στοχεύει σε ηγετικές θέσεις στους κλάδους που τοποθετεί κεφάλαια, η περαιτέρω συγκέντρωση στη γαλακτοβιομηχανία είναι παραπέρα φανερή. Από το 2017 το CVC έχει επενδύσει **πάνω από 1 δισ. ευρώ** σε εταιρείες όπως Hellenic Healthcare Group, e-travel, Skroutz, D-Marin και Εθνική Ασφαλιστική.

Αλλαντοποιία-Επεξεργασία κρέατος- Πτηνοτροφία

Ο κλάδος του κρέατος κατέχει σημαντική θέση στον ευρύτερο κλάδο των τροφίμων. Οι κύριες κατηγορίες κρέατος που περικλείονται στον εν λόγω κλάδο είναι το βόειο/μοσχαρίσιο κρέας, το χοιρινό, το κρέας πουλερικών και το αιγοπρόβειο κρέας. Αξίζει να σημειωθεί πως η εγχώρια παραγωγή βόειου/μοσχαρίσιου κρέατος αλλά και η εγχώρια παραγωγή χοιρινού κρέατος καλύπτουν μειοψηφικό μερίδιο της εγχώρια κατανάλωσης, με αποτέλεσμα η εισαγωγή προϊόντων να είναι έντονη. Αντιθέτως, ο τομέας της πτηνοτροφίας χαρακτηρίζεται από υψηλή αυτότητα, η οποία οφείλεται στην καθετοποίηση του κλάδου, με τις μεγάλες βιομηχανικού τύπου μονάδες. Βέβαια, οι μεγάλες ποσότητες παραγωγής κρέατος πουλερικών συνδέεται από το γεγονός πως ο τομέας των πουλερικών έχει τις υψηλότερες εξαγωγικές επιδοτήσεις του υποκλάδου.

Οφείλεται να τονιστεί πως στον κλάδο παραγωγής κρέατος περιλαμβάνονται και οι σύνθετες μονάδες, οι οποίες ασχολούνται με την εκτροφή ζώων, την τυποποίηση κρέατος και την παραγωγή κρεατο-παρασκευασμάτων και αλλαντικών.

ΥΦΑΝΤΗΣ

Η αλλαντοβιομηχανία έχει 2 παραγωγικές μονάδες (Αττική-Αλεξανδρούπολη). Εκτός τα αλλαντικά δραστηριοποιείται σε έτοιμες σαλάτες, πίτσες μέχρι και παραγωγή φέτας. Ο όμιλος είχε πωλήσεις 159 εκ. ευρώ το 2020 και εμφάνισε κέρδη 10,6 εκ. ευρώ, ενισχυμένα κατά 343% από το 2019. Προχώρησε σε επενδυτικό εκσυγχρονισμό μηχανημάτων και γραμμών παραγωγής στο εργοστάσιο της Αλεξανδρούπολης.

Ακόμα ο συγκεκριμένος όμιλος δραστηριοποιείται και στον κλάδο των τουριστικών καταλυμάτων με μονάδες Y Hotel (Κηφισιά), Fresh Hotel και Πίνδαρος (διατηρητέο) στο κέντρο της Αθήνας, με το τελευταίο να έχει μπει στον αναπτυξιακό νομό και να επιδοτείται με 2,31 εκ. ευρώ.

CRETA FARM

Με την υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού – μεταβίβασης του βιώσιμου τμήματος της χειμαζόμενης Creta Farm στην Bella Bulgaria (συμφερόντων Βιντζηλαίου), η νέα Creta Farm Τροφίμων κατάφερε πέρυσι να ανακτήσει το 1/5 του τζίρου που έκανε η αλλαντοβιομηχανία προ της κρίσης που την οδήγησε στο Πρωτοδικείο και στην πτώχευση εν μέσω λειτουργίας.

Οι πωλήσεις της διαμορφώθηκαν το 2021 στα 21,70 εκατ. ευρώ, το μικτό περιθώριο κέρδους στα 10,1 εκατ. ευρώ και το (EBITDA) σε 1,1 εκατ. ευρώ. Απασχολεί σε Ρέθυμνο και Αττική περίπου 590 εργαζόμενους.

ΝΙΚΑΣ

Το εργοστάσιο στον Άγιο Στέφανο επέστρεψε στη ΝΙΚΑΣ που είχε απωλέσθη το 2016 με την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης με τις πιστώτριες τράπεζες. Ειδικότερα, η συμφωνία εξυγίανσης που είχε υπογράψει με τις τράπεζες η Givenrise Investments Limited, εταιρεία η οποία είναι βασικός μέτοχος της Νίκας, προέβλεπε την μεταβίβαση του ακινήτου, το οποίο είχε περάσει στην Alpha Bank, με στόχο την διαγραφή οφειλών της τάξεως των 17 εκατ. ευρώ. Πολλά ήταν μάλιστα τα σενάρια που κατά καιρούς είχαν ακουστεί για την Νίκας, μεταξύ των οποίων και η μετεγκατάσταση στο εργοστάσιο της Λαμίας, ιδιοκτησίας της Chipita. Η επανάκτηση του εργοστασίου έχει να κάνει με το ότι η Νίκας είχε προχωρήσει σε επενδύσεις 5,7 εκατομμυρίων ευρώ το 2020 στις παραγωγικές εγκαταστάσεις του Αγίου Στεφάνου. Σήμερα ο βασικός πλέον μέτοχος είναι ο Θεοδωρόπουλος μετά και την πώληση της Chipita στην Mondelez International, υπάρχει προσανατολισμός και σε άλλες δραστηριότητες όπως τα γαλακτοκομικά ή άλλες κατηγορίες τροφίμων για τον όμιλο.

Το εννεάμηνο του 2021 καταγράφονται πωλήσεις της τάξεως 43,5 εκ. ευρώ, τα κέρδη ανέρχονται σε 3,64 εκ. ευρώ.

PFS (Παπαγεωργίου)

Παράγει κρεατοσκευάσματα και έχει εργοστάσιο στην Λάρισα και κέντρο διανομής στην Μεταμόρφωση Αττικής. Απασχολεί περίπου 250 εργαζόμενους με πωλήσεις 50 εκ. ευρώ και κέρδη EBITDA 1,35 εκ. ευρώ. Είναι μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα. Υπάρχουν ατέλειωτες υπερωρίες για τους εργαζόμενους που αναγκάζονται να δουλεύουν λόγω χαμηλών μισθών.

KASIDIS

Με εγκαταστάσεις στην Λάρισα απασχολεί 350 εργαζόμενους με τζίρο 63,5 εκ. ευρώ και κέρδη 2,3 εκ. ευρώ είναι ο βασικός ανταγωνιστής του Παπαγεωργίου.

ΠΙΝΔΟΣ (Α.Σ.Π.Ι)

Ο Αγροτικός Πτηνοτροφικός Συνεταιρισμός Ιωαννίνων "ΠΙΝΔΟΣ", είναι ο μεγαλύτερος πρωτοβάθμιος αγροτικός συνεταιρισμός στην χώρα έχει 62 χρόνια λειτουργίας. Περισσότεροι από 500 πτηνοτρόφοι είναι μέτοχοι του συνεταιρισμού, η διαστρωμάτωση τους είναι στην πλειοψηφία μικρό-μεσαία. Το εργοστάσιο είναι στο Ροδοτόπι Ιωαννίνων, η ΠΙΝΔΟΣ διαθέτει πλήρως καθετοποιημένη παραγωγή. Η ΠΙΝΔΟΣ κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της πτηνοτροφίας, με μερίδιο αγοράς που ξεπερνά το 30% ενώ απασχολεί περίπου 800 εργαζόμενους.

Πρόσφατα προχώρησε σε επένδυση γραμμών παραγωγής ύψους 9,5 εκ. ευρώ.

Την περίοδο της πανδημίας προσπαθεί να κάνει κοινωνικές δράσεις όπως δωρεά υπέρηχου στο Κ.Υ Ιωαννίνων και προσφορά προϊόντων σε μκο, unesco, πυροπληκτους, περιφέρεια Ηπείρου και αλλού, το αλισβερίσι καλά κρατεί. Παρά τα παραπάνω δεν απόφυγε την διασπορά του κορονοϊου μέσα στους εργαζόμενους και μετά από παρεμβάσεις του Ε.Κ Ιωαννίνων και του συνδικάτο στο κλάδο αναγκάστηκε να κλείσει για 4 μέρες την παραγωγή.

ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ

Δημιουργία Νέας μονάδας αποστέωσης και συσκευασίας μοσχαρίσιου και αρνίσιου κρέατος στη ΒΙ.ΠΕ Ιωαννίνων. Είναι πλέον η μοναδική εταιρεία του κλάδου που θα εκτρέφει και θα παράγει εκτός από κοτόπουλο σχεδόν όλα τα είδη κρέατος (μοσχάρι, αρνί, γαλοπούλα και κουνέλι).

Η νέα μονάδα συνολικής επιφάνειας 4.500 τμ θα διαθέτει γραμμές αποστέωσης, παραγωγής κιμά και κρεατοσκευασμάτων καθώς και δυνατότητες συσκευασίας κενού και τροποποιημένης ατμόσφαιρας.

Πρόκειται για τον leader του συγκεκριμένου υποκλάδου με καθετοποιημένη παραγωγή και έλεγχο της εισαγωγής ζωοτροφών κυρίως από την νότια Αμερική ακόμη και με ιδιότητα καράβια.

Κατέχει την 3 θέση στον κλάδο τροφίμων- ποτών σε συνολικό τζίρο με στοιχεία του 2019, με περίπου 350 εκ. ευρώ, με την πρώτη θέση να έχει η Chirita (510 εκ.) και την δεύτερη η Coca Cola/3E με (480 εκ.) ευρώ.

4. Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΟΧΙ

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ – η παραγωγή τροφίμων στην υπηρεσία για κάλυψη της πείνας και των σύγχρονων αναγκών.

Η κατάσταση στον πρωτογενή τομέα

Ο κλάδος των Τροφίμων και Ποτών έχει άμεση διασύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή, αφού σχετίζεται με την μεταποίηση και εμπορία αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων. Η γνώση για τις εξελίξεις και την κατάσταση που επικρατεί στον πρωτογενή τομέα, έχει ιδιαίτερη σημασία για την καλύτερη οργάνωση της πάλης και των διεκδικήσεων των εργαζομένων, την αποτελεσματικότερη στόχευση του αντιπάλου.

Το θέμα της διατροφής είναι βασικά πολιτικό ζήτημα για κάθε λαό, για κάθε άνθρωπο, αφού αφορά την επιβίωση και την αναπαραγωγή του. Η ανάπτυξη της γεωργίας - κτηνοτροφίας - αλιείας για τον κάθε λαό αποτελεί τον πιο στρατηγικό τομέα, γιατί συνδέεται με την επισιτιστική ασφάλεια, τη διατροφική εξάρτηση και τον εφοδιασμό της βιομηχανίας με πρώτες ύλες.

Ωστόσο, στις σύγχρονες συνθήκες που χαρακτηρίζονται από τη γενικευμένη εμπορευματοποίηση, η παραγωγή τροφίμων για την κατανάλωση - όπως και όλων των εμπορευμάτων - γίνεται με βασικό κριτήριο την εξασφάλιση μεγαλύτερου κέρδους των εμποροβιομηχάνων και όχι την κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών. Σε αυτή τη βάση, οι πολιτικές των κυβερνήσεων υποτάσσουν και τον πρωτογενή τομέα.

Πιο συγκεκριμένα, αν και η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να παράγει τα περισσότερα αγροτικά και ζωοκομικά προϊόντα για τις διατροφικές και άλλες ανάγκες του λαού, ξοδεύονται περίπου 5 - 6 δισ. ευρώ κάθε χρόνο για εισαγωγές. Εισάγουμε κρέας - ζωοκομικά που ξεπερνούν συνολικά τα 2 δισ. ευρώ το χρόνο, μαλακό σάρι, όσπρια, πατάτες, ζωοτροφές, ακόμη και εσπεριδοειδή και κηπευτικά. Παρότι υπάρχουν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις να παραχθούν στην χώρα μας υψηλής ποιότητας και ασφαλή προϊόντα.

Η χώρα μας έχει εδαφικά - κλιματολογικά πλεονεκτήματα και τεχνογνωσία για ανάπτυξη του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα. Αυτό όμως δεν είναι εφικτό στα πλαίσια της ΕΕ, με τους περιορισμούς, τις απαγορεύσεις και τα πρόστιμα όταν υπερβούμε την ποσότητα (ποσόστωση) που έχει επιβληθεί στην παραγωγή. Εισάγουμε προϊόντα που μπορούμε να παράγουμε, κυρίως ζωοκομικά, όσπρια, ζωοτροφές κ.ά. λόγω των ποσοστώσεων, για αυτό είναι αρνητικό το αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο.

Ταυτόχρονα, υπάρχει πλήρης απελευθέρωση των εισαγωγών ομοειδών προϊόντων, τόσο από χώρες της ΕΕ όσο και από τρίτες. Δηλαδή, εισαγωγές χωρίς δασμούς, όπως τομάτας από Μαρόκο, Τουρκία, πατάτα από Αίγυπτο, πορτοκάλι από Ν. Αφρική κλπ. Μονοπωλιακοί όμιλοι που έχουν χιλιάδες στρέμματα θερμο-κηπιακών μονάδων και εντατικών καλλιεργειών παράγουν

αμφίβολης ποιότητας και γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, τα οποία εξάγουν φτηνότερα, λόγω χαμηλού εργασιακού κόστους και ενέργειας, σε όλη την Ευρώπη.

Ακόμη, καλλιέργειες στις οποίες είχαμε συγκριτικό πλεονέκτημα, καθώς δεν παράγονται σε άλλες χώρες της ΕΕ, με ευρώ-κοινοτικές ντιρεκτίβες περιορίστηκαν δραματικά, όπως τα καπνά (μείωση 82%), η σταφίδα, ο τοματοπολτός, το βαμβάκι η τεύτλο-καλλιέργεια και η διάλυση της ΕΒΖ όταν υπήρχε αυτάρκεια και εξαγωγές ζάχαρης, όπως και άλλων προϊόντων .

Ωστόσο και σήμερα στην χώρα μας η πρωτογενής παραγωγή και η συνδεδεμένη με αυτή μεταποίηση αναπτύσσονται. Μάλιστα ο κλάδος των τροφίμων έχει ένα σημαντικό ειδικό βάρος στην ελληνική οικονομία που και μέσα στην καπιταλιστική οικονομική κρίση και στην αναιμική ανάκαμψη είχε και έχει κερδοφορία. Δεν έπαψε να επενδύει, να καινοτομεί και να αναπτύσσει παρουσία στις μεγαλύτερες αγορές του κόσμου, αυξάνοντας την αξία των εξαγωγών.

Φυσικά μιλάμε για μια ανάπτυξη που έχει στον παρανομαστή της τον ανταγωνισμό και το κέρδος. Και μιλάμε για έναν ανταγωνισμό που στο πλαίσιο της διεθνοποιημένης αγοράς το κεφάλαιο της κάθε χώρας συμμετέχει με βάση τη δύναμή του. Δεν μπορεί για παράδειγμα να μην δει κανείς τις επενδύσεις που γίνονται από ελληνικές επιχειρήσεις του λεγόμενου αγροτοδιατροφικού τομέα σε όλα τα Βαλκάνια, την Αφρική και όχι μόνο. Μέχρι στις ΗΠΑ έκανε υπερσύγχρονο εργοστάσιο η ΦΑΓΕ και τώρα σχεδιάζει νέες παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Ολλανδία. Δεν μπορεί επίσης να μην δει τις σημαντικές εξαγωγές μεταποιημένων και μη αγροτο-διατροφικών προϊόντων.

Μπορεί συνολικά να υπολείπονται των εισαγωγών, ως συνέπεια της ενσωμάτωσης της χώρας αρχικά στην ΕΟΚ και στη συνέχεια στην ΕΕ που έφεραν μεγάλη επιδείνωση του αγροτικού εμπορικού ισοζυγίου, ωστόσο υπάρχουν τομείς όπου οι εξαγωγές είναι σημαντικές και αναπτύσσονται όπως τα οπωροκηπευτικά, τα φρούτα, η φέτα, το γιαούρτι, τα ψάρια.

Δεν μπορεί επίσης να μη λάβουμε υπόψη ότι αυτή η παραγωγή και η ανάπτυξη που γίνεται για το κέρδος δεν είναι στατική, εξελίσσεται, μεταβάλλεται, αναδιαρθρώνεται, αξιοποιούνται νέες μέθοδοι, η επιστήμη, η τεχνολογία.

Για παράδειγμα στη χώρα μας στον κλάδο της γαλακτοπαραγωγού αγελαδοτροφίας, έναν κλάδο που αφορά και ένα είδος διατροφής πρώτης ανάγκης όπως το γάλα, την τελευταία τριακονταετία ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων μειώθηκε κατά 90% περίπου. Από 30.000 εκμεταλλεύσεις το 1987 σήμερα υπάρχουν λίγες πάνω από 3.000.

Το μέσο μέγεθος εκμετάλλευσης αυξήθηκε μέσα σε αυτά τα χρόνια περίπου 5 φορές. Άλλαξε επίσης και η υποδομή της αγελαδοτροφίας. Σήμερα οι μονάδες που συγκεντρώνουν την παραγωγή είναι σύγχρονες, διαθέτουν αρμεχτήρια, αξιοποιούνται διάφορες τεχνολογίες και μέθοδοι από τη γενετική βελτίωση μέχρι και την ρομποτική. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών διαπιστώνεται μια μέση αύξηση των αποδόσεων κάθε ζώου σε γάλα περίπου κατά 50%. Για αυτό αν και ο αριθμός των εκτρεφόμενων ζώων μειώθηκε στην Ελλάδα περίπου κατά 40% η ποσότητα του παραγόμενου γάλακτος παρουσίασε μικρή κάμψη.

Την ίδια ώρα το ισοζύγιο χειροτέρευσε κατά πολύ γιατί μέσα σε αυτά τα χρόνια αυξήθηκαν οι ανάγκες για αγελαδινό γάλα και τα προϊόντα του με αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό των εισαγωγών για την κάλυψή τους. Η εφαρμοζόμενη Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) με τις ποσοτώσεις στην παραγωγή αλλά και ο ίδιος ο ανταγωνισμός με τις μεγάλες φάρμες της Βόρειας Ευρώπης, που εντάθηκε με την εμβάθυνση της ΕΟΚ και την μεγαλύτερη ελευθερία κίνησης που δόθηκε στο κεφάλαιο είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών.

Αυτό που θα πρέπει να κρατήσουμε είναι ότι σήμερα στην Ελλάδα 6 όμιλοι στον τομέα της μεταποίησης του αγελαδινού γάλακτος κατέχουν το 80% της παραγωγής γιαουρτιού αλλά και γάλακτος.

Εξάγουν γιαούρτι σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, που το ονομάζουν ελληνικό γιαούρτι “greek yogurt” ενώ το γάλα που κατά βάση χρησιμοποιούν είναι εισαγόμενο. Η Ελλάδα το 2017 ήταν η 4η χώρα στον κόσμο στις εξαγωγές γιαουρτιού με υπερκέρδη ρεκόρ. Μάλιστα μέσα στα χρόνια της κρίσης, από το 2009 μέχρι το 2017 οι συγκεκριμένες εξαγωγές τριπλασιάστηκαν.

Συνεπώς υπάρχει ανάπτυξη που στηρίζει μια τεράστια κερδοφορία, δηλαδή μια ανάπτυξη την οποία καρπώνεται μια χούφτα μονοπωλιακών ομίλων που κάνουν κουμάντο στην παραγωγή, στην εμπορία και καρπώνονται παράλληλα τεράστια ποσά από ΕΣΠΑ και διάφορα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης. Από τα 5,8 δις των ετήσιων (2019) χρηματικών εισροών από τη ΕΕ, πάνω από τα μισά **κατευθύνθηκαν για τη άμεση στήριξη των βιομηχανιών** μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων. Αλλά και τα υπόλοιπα, μέσα από διάφορες διαδρομές, τελικά καταλήγουν στα μονοπώλια υπηρετώντας την ανταγωνιστικότητα και κερδοφορία τους. Ακόμα τα 650 εκ. των άμεσων ενισχύσεων (το 32% του συνόλου), που δόθηκαν το 2019 στους μικρούς και μεσαίους αγρότες (που αντιστοιχούν το 805 του συνόλου), ουσιαστικά τα καρπώνονται οι μονοπωλιακοί όμιλοι μέσω των χαμηλών τιμών συγκέντρωσης των αγροτικών προϊόντων και των υψηλότερων τιμών των αγροτικών μέσων και εφοδίων που έχουν ανάγκη οι αγροτοπτηνοτρόφοι.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το ελληνικό κράτος πληρώνει κάθε χρόνο γύρω στα 2 δισεκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό του, τα οποία κατευθύνονται στα ταμεία της ΕΕ. Αυτά τα χρήματα δεν αντλούνται από τους μεγαλοβιομήχανους τους εφοπλιστές, γενικότερα τους κεφαλαιοκράτες, αλλά τουλάχιστο κατά 94% από όλους εμάς και τις οικογένειές μας που πληρώνουμε υπέρογκους έμμεσους και άμεσους φόρους, με τον ΦΠΑ να παραμένει σε δυσθεώρητα ύψη, και την άμεση φορολογία των φυσικών προσώπων να είναι στο 22% την ώρα που ο φόρος στα διανεμόμενα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων είναι στο 10%.

Το ελληνικό κράτος λαμβάνει από την ΕΕ μέσω της ΚΑΠ ετησίως περίπου 6 δισεκατομμύρια ευρώ. Πάνω από τα μισά κονδύλια προορίζονται για την άμεση στήριξη των βιομηχανών μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων. Για παράδειγμα το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) δίνει χρήμα σε μεταποιητικές μονάδες που ενδιαφέρονται να επενδύσουν στην ενσωμάτωση στην παραγωγική τους διαδικασία σύγχρονων επιτευγμάτων της επιστήμης και της τεχνολογίας. Κριτήρια για την χρηματοδότηση αποτελούν εκτός των άλλων η κερδοφορία των τελευταίων ετών, η παραγωγή επώνυμων προϊόντων αλλά και η εξαγωγή μεγάλου ποσοστού της παραγωγής. Μάλιστα πριμοδοτούνται εξτρά όσα μονοπώλια εξάγουν πάνω από το 80% της παραγωγής.

Ο σχεδιασμός των μονοπωλίων του κλάδου σχετικά με την πρωτογενή παραγωγή.

Πριν από περίπου έναν χρόνο (Ιανουάριος 2021), δημοσιεύθηκε έρευνα του Κέντρου Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Ο αγρότης του μέλλοντος», στην οποία καταγράφονται οι βασικές στο έδαφος του μονοπωλιακού ανταγωνισμού κατευθύνσεις και σχεδιασμοί για την οργάνωση της αγροτικής παραγωγής και οι προβλέψεις για τα αποτελέσματά τους με χρονικό ορίζοντα το 2040.

Σύμφωνα με την έρευνα, βασικές παράμετροι που καθορίζουν τις εξελίξεις στην αγροτική παραγωγή είναι η εκτόξευση της παγκόσμιας ζήτησης για τρόφιμα (είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία 13 χρόνια τα μονοπώλια της ΕΕ διπλασίασαν τον τζίρο τους στο εμπόριο τροφίμων διεθνώς), η «παγκοσμιοποίηση», δηλαδή η ενίσχυση του ανταγωνισμού ανάμεσα στα μονοπώλια σε παγκόσμιο επίπεδο, τα αναμενόμενα βήματα στην ενσωμάτωση της τεχνολογικής προόδου στην παραγωγή (ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση, ρομποτική, «γεωργία ακριβείας», βιοτεχνολογία κ.ά.), η κλιματική αλλαγή αλλά και η ανάγκη εξασφάλισης ενός επιπέδου αυτάρκειας σε τρόφιμα, η σημασία της οποίας διαφάνηκε ιδιαίτερα στις συνθήκες της τρέχουσας πανδημίας.

Με βάση την έρευνα εκτιμάται ότι το 2040 «οι μεγάλες εταιρείες τροφίμων θα έχουν συμπεριλάβει τη γεωργική παραγωγή ως αναπόσπαστο μέρος της επιχείρησής τους προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα μερίδιο των αναγκών εφοδιασμού τους», σε αντίθεση με τη σημερινή κατάσταση, όπου «οι εταιρείες τροφίμων έχουν περιορισμένο ενδιαφέρον να συμπεριλάβουν τη γεωργική παραγωγή στο χαρτοφυλάκιό τους, στηριζόμενες αντ' αυτού σε συμβόλαια για την προμήθεια των πρώτων υλών τους από συνεργαζόμενους προμηθευτές - αγρότες». Και συνεχίζει: «Η κάθετη ολοκλήρωση μειώνει την αβεβαιότητα και το κόστος συναλλαγής, ενώ επιτρέπει στο γεωργικό τμήμα της επιχείρησης τις οικονομίες κλίμακας». Ουσιαστικά προβλέπεται επιτάχυνση στη συγκέντρωση όχι μόνο της εμπορίας και μεταποίησης της παραγωγής αλλά και της γης, με αύξηση των επενδύσεων των μονοπωλιακών ομίλων άμεσα στην αγροτική παραγωγή και επέκταση της μισθωτής εργασίας.

Παράλληλα, οι μονοπωλιακοί όμιλοι μέχρι το 2040 πρόκειται να διευρύνουν τις δυνατότητες άμεσης εξασφάλισης πρώτων υλών (κυρίως τροφίμων) για εμπορία - μεταποίηση και μέσα από την προώθηση δραστηριοτήτων που στηρίζονται στη βιοτεχνολογία, αλλά και στη γεωργία «ελεγχόμενου περιβάλλοντος».

Αναφέρονται χαρακτηριστικά τα εξής: «Η χρήση κυτταροκαλλιεργειών (ζωικής προέλευσης ή μικροοργανισμών), που αναπτύσσονται σε βιοαντιδραστήρες, επιτρέπει τη μεγάλης κλίμακας παραγωγή τροφίμων και συστατικών τροφίμων ζωικής προέλευσης, π.χ. κρέατος, πρωτεϊνών γάλακτος, πρωτεϊνών αυγών, λίπους κ.λπ., χωρίς την εκτροφή ζώων. Η σχετικά εύκολη πρόσβαση σε βιοαντιδραστήρες μεσαίας κλίμακας σημαίνει ότι οι μεταποιητικές επιχειρήσεις τροφίμων μπορούν εύκολα να προσθέσουν προϊόντα με βάση τα κύτταρα στις διαδικασίες παραγωγής και στα χαρτοφυλάκιά τους, τερματίζοντας την εξάρτησή τους από τους κτηνοτρόφους προμηθευτές. Αντίστοιχα προβλέπεται η ανάπτυξη των εναλλακτικών του κρέατος πηγών πρωτεϊνών, όπως φυτικής προέλευσης ή από τη χρήση εντόμων».

«Η γεωργία ελεγχόμενου περιβάλλοντος αυξάνει τις δυνατότητες παραγωγής όλο τον χρόνο υπό σταθερές συνθήκες και κοντά στους καταναλωτές. Το 2040 θα είναι λιγότερο δαπανηρή σε σχέση με σήμερα η επέκταση μεγάλων επιχειρήσεων στην εγκατάσταση γεωργίας ελεγχόμενου περιβάλλοντος και μέσω franchising. Σε αυτό το πλαίσιο, ο αγρότης είναι μάλλον υπάλληλος παρά ανεξάρτητος επιχειρηματίας».

Η έρευνα του Κέντρου Ερευνών της ΕΕ σκιαγραφεί τις εξελίξεις της επόμενης 20ετίας στην αγροτική παραγωγή υπό το πρίσμα της στρατηγικής του κεφαλαίου. Προβλέπει την ενίσχυση του ελέγχου της παραγωγής από τα μονοπώλια των τροφίμων, μέσω της μεγαλύτερης ανάμειξής τους με την καλλιέργεια της γης, και της αξιοποίησης της τεχνολογίας.

Ξεκαθαρίζοντας ότι «η γεωργία θεωρείται επιχείρηση και το κέρδος είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας για τις δραστηριότητες», η έρευνα προδιαγράφει το γεγονός ότι θα εξακολουθήσουν να μένουν αναξιοποίητες οι μεγάλες παραγωγικές δυνατότητες της χώρας μας για την κάλυψη των διατροφικών και άλλων λαϊκών αναγκών, ενώ οι νέες τεχνολογίες θα αξιοποιούνται για την ένταση της εκμετάλλευσης αντί της μείωσης του εργάσιμου χρόνου και της βελτίωσης των όρων διαβίωσης (αναψυχή κ.λπ.).

Την ίδια στιγμή και πάνω στη βάση των σχεδιασμών των μονοπωλιακών ομίλων, οι βιοπαλαιστές αγρότες, γεωργοί και κτηνοτρόφοι, είναι καταχρεωμένοι, δεν μπορούν να πουλήσουν την παραγωγή τους. Η παραγωγή σαπίζει στην αποθήκη ή στο χωράφι ή αναγκάζονται να πωλούν στους εμποροβιομήχανους σε εξευτελιστικές τιμές, κάτω από το κόστος παραγωγής.

Το κόστος παραγωγής έχει ανέβει υπέρμετρα από την αντιλαϊκή, φορομπηχτική πολιτική της εκάστοτε κυβέρνησης, τη συγγνή εκμετάλλευση από τις βιομηχανίες και τους επιχειρηματικούς

ομίλους. Οι αυξήσεις είναι μεγάλες στις ζωοτροφές, στα αγροτικά μέσα και εφόδια - εξαιτίας και της αύξησης του ΦΠΑ, στην Ενέργεια, στα μεταφορικά. Σ' αυτά προστίθενται τα χαράτσια, η φορολόγηση, ο φόρος στις αποθήκες και τα χωράφια.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο εξαιτίας των επιπτώσεων της εφαρμογής του «νόμου Κατρούγκαλου» (ν. 4387/2016) η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος την περίοδο 2016-2022 κυμαίνεται για όλους τους αγροτοπαραγωγούς με οικογενειακό εισόδημα από 8.000 έως και 28.000 ευρώ μεταξύ 4,82% και 18,21%. Με την εφαρμογή της αναθεωρημένης ΚΑΠ (2021 -2027), ποσοστό μεγαλύτερο από το 52% του εισοδήματος των ατομικών αγροτοπαραγωγών θα κατευθύνεται στην κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών και φορολογίας.

Το αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις να μειωθούν από 833.590 το 2005 σε 684.950 το 2016. Η μείωση αυτή προήλθε εξολοκλήρου από την κατηγορία των εκμεταλλεύσεων με έκταση μικρότερη των 100 στρεμμάτων, που για τα περισσότερα είδη καλλιεργειών συνιστούν μικρές ή μεσαίες αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Περίπου 140.000 βιοπαλαιστές ατομικοί αγροτοπαραγωγοί πετάχτηκαν από την παραγωγή.

Ανάγκη να δυναμώσει η συμμαχία απέναντι στον κοινό αντίπαλο, τους μεγαλέμπορους, βιομηχάνους, κυβερνήσεις, ΕΕ.

Η διατροφή του λαού, η παραγωγή σε επάρκεια φτηνών και ποιοτικών αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα. Πράγματι, υπάρχει τεράστιο άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στην τιμή που πουλάει ο παραγωγός και στην τιμή που αγοράζει ο καταναλωτής, αποτέλεσμα αποκλειστικά και μόνο των «νόμων» του κέρδους των εμποροβιομηχάνων που διακινούν ή μεταποιούν αγροτικά προϊόντα.

Δε χωράει αμφιβολία ότι τα μονοπώλια, οι βιομήχανοι, οι μεσάζοντες καρπώνονται τον ιδρώτα, τον μόχθο της εργατικής τάξης, την παραγωγή της αγροτιάς. Εκμεταλλεύονται αισχρά τους εργάτες και τους βιοπαλαιστές αγρότες, τα λαϊκά στρώματα συνολικά, σαν εργαζόμενους, σαν παραγωγούς, σαν καταναλωτές. Το γεγονός ότι το κριτήριο της παραγωγής είναι το κέρδος και με δεδομένο τον σκληρό ανταγωνισμό, τα μονοπώλια του κλάδου από τη μια συμπιέζουν συνεχώς τα εργασιακά δικαιώματα και κατακτήσεις, από την άλλη δημιουργούν αντίστοιχη ασφυκτική κατάσταση στους βιοπαλαιστές αγρότες, με αθρόες εισαγωγές, εκβιασμούς για την απορρόφηση της παραγωγής με τιμές στο κόστος ή και κάτω από αυτό, υπέρογκη αύξηση του κόστους παραγωγής.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της ΕΕ που έχει διακηρυγμένο στόχο «την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας και στον αγροτικό τομέα, μέσα από την οικονομική μεγέθυνση» σε συνδυασμό με τη θέση του ΣΕΒ ότι: «Ο μεγάλος κατακερματισμός του κλήρου στην Ελλάδα, αντανακλάται στην ασύμφορη για το κεφάλαιο διασπορά των επιδοτήσεων και των ενισχύσεων από τα ευρωπαϊκά και τα κρατικά ταμεία, εμποδίζοντας την οικονομία κλίμακας που θα μπορούσε να αποτελέσει κίνητρο για επενδύσεις στον αγροτικό τομέα», δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφισβήτησης ότι στόχος τους είναι να εξυπηρετηθεί πιο γρήγορα η παραπέρα ανάπτυξη και κερδοφορία των μεγάλων καπιταλιστικών επιχειρήσεων, συγκεντρώνοντας γη, παραγωγή και εμπορία των αγροτικών προϊόντων, η καθετοποίηση της παραγωγής και ο πλήρης έλεγχος της διατροφικής αλυσίδας.

Παράλληλα στο όνομα της ανταγωνιστικότητας και των αντοχών της οικονομίας, μεγαλώνει η ένταση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων. Ελαστικές εργασιακές σχέσεις, τσακισμένα

εργασιακά δικαιώματα, άθλια μεροκάματα, ανεργία είναι η πραγματικότητα που ζει η εργατική τάξη σήμερα στην εποχή της «4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης».

Τα σχέδια των επιχειρηματικών ομίλων υπάρχουν και όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις νομοθετούν κάθε φορά με βάση τις ανάγκες του κεφαλαίου και σε βάρος των εργαζομένων, των μικρομεσαίων αγροτών και επαγγελματιών. Εργατική τάξη και λαϊκά στρώματα πλήττονται από την ίδια πολιτική που στηρίζει τα συμφέροντα των βιομηχάνων και των μονοπωλίων. Με αυτή την έννοια οι εργαζόμενοι, οι βιοπαλαιστές αγρότες έχουν να αντιμετωπίσουν κοινό αντίπαλο που είναι τα μονοπώλια και ένα εχθρικό κράτος. Επομένως ο κοινός αγώνας των εργαζομένων του κλάδου και των αγροτών είναι όρος για να αντιμετωπιστεί η επίθεση που δεχόμαστε.

Η ουσιαστική έκφραση αλληλεγγύης και η στήριξη αιτημάτων του οργανωμένου αγροτικού κινήματος μπορούν να καλλιεργήσουν το έδαφος για μια ισχυρή, μαζική και αποτελεσματική συμμαχία που όχι μόνο θα αποτρέψει τους αντεργατικούς – αντιλαϊκούς σχεδιασμούς, αλλά θα έχει την δυναμική να διεκδικεί και να κατακτά με βάση τις σύγχρονες ανάγκες μας.

Το προηγούμενο διάστημα αναπτύχθηκαν πολλοί και σημαντικοί αγώνες του οργανωμένου αγροτικού κινήματος σε όλη τη χώρα. Η Ομοσπονδία και τα σωματεία στήριξαν έμπρακτα. Ωστόσο αυτή η προσπάθεια στήριξης και κοινού σε τελική ανάλυση αγώνα, πρέπει να αποκτήσει μόνιμα χαρακτηριστικά και να στηρίζεται στα γερά θεμέλια του πλαισίου αιτημάτων. Άλλωστε εκτός από κλαδικά υπάρχουν και πολλά κοινά αιτήματα και κυρίως αυτά στοχεύουν τον ίδιο αντίπαλο, τους βιομήχανους και τις κυβερνήσεις.

Το αίτημα του οργανωμένου αγροτικού κινήματος για μείωση του κόστους παραγωγής συνδέεται για παράδειγμα με φτηνά και ποιοτικά προϊόντα για το λαό.

Η κατάργηση του ΦΠΑ σε αγροτικά εφόδια και μηχανήματα, η μείωση της τιμής του αγροτικού ρεύματος κλπ δίνουν τη δυνατότητα για φθηνότερες τιμές παραγωγού και λαϊκής κατανάλωσης.

Η κατάργηση του ΦΠΑ και η μείωση επομένως των τιμών στα βασικά είδη ευρείας λαϊκής κατανάλωσης, όπως τα προϊόντα του κλάδου μας, αφορά και τους εργαζομένους και το λαό συνολικά σαν καταναλωτές.

Η εξασφάλιση των διατροφικών αναγκών του λαού, αποτελεί βάση για την συμμαχία απέναντι σε βιομήχανους, μονοπώλια και κυβερνήσεις που καθορίζουν τι, πόσο και που θα παραχθεί καταστρέφοντας τις τεράστιες παραγωγικές δυνατότητες της χώρας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα με άλλες χώρες, εδαφικά, κλιματολογικά, τεχνογνωσίας, επιστήμης, βιομηχανικής παραγωγής, επεξεργασίας πρώτων υλών, προστασίας του περιβάλλοντος και διαχείρισης των φυσικών πόρων.

Επιπλέον προβλήματα που δεν είναι άμεσα (πχ Υγεία – Πρόνοια, Παιδεία, μεταφορά μαθητών, πρόσβαση στον πολιτισμό, τον αθλητισμό κ.α.), ωστόσο δημιουργούν πρόσθετη και σοβαρή επιβάρυνση τόσο στην καθημερινότητα της εργατικής τάξης όσο και των λαϊκών στρωμάτων, μπορούν να αποτελέσουν εστίες κοινής δράσης και διεκδικήσεων.

Στην έρευνα του Κέντρου Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρεται πιο πάνω, εκτιμάται επίσης και έχει βάση, ότι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των βιοπαλαιστών αγροτών είναι η διάθεση οργάνωσής τους ώστε να ασκούν πίεση στις κυβερνήσεις, διεκδικώντας την επιβίωσή τους. Οι πολύμηνες μεγάλες κινητοποιήσεις των αγροτών στην Ινδία το 2020 με νεκρούς και τραυματίες, τα μαζικά μπλόκα στην Ελλάδα και ιδιαίτερα τα 40ήμερα μπλόκα σε όλη τη χώρα το 2016, οι μαζικές κινητοποιήσεις στην Ισπανία το 2019, την Ιταλία, επιβεβαιώνουν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο την εκτίμηση.

Το ζητούμενο είναι αυτή η διεκδίκηση να μετουσιώνεται σε κοινή με την εργατική τάξη και τους αυτοαπασχολούμενους των πόλεων δράση, που θα βάζει στο στόχαστρο τον πραγματικό αντίπαλο, δηλαδή τα μονοπώλια, τις κυβερνήσεις και την ΕΕ.

Σε αυτό το καθήκον η Ομοσπονδία και τα συνδικάτα πρέπει να πρωτοστατήσουν και να ηγηθούν. Δεν αρκεί μια ανακοίνωση αλληλεγγύης, η επίσκεψη σε ένα μπλόκο και η συμμετοχή σε ένα συλλαλητήριο. Χρειάζεται να κατανοηθεί ουσιαστικά και σε βάθος η αναγκαιότητα και η σημασία της Συμμαχίας. Να αποκτήσουν μόνιμες επαφές στο χωριό και την πόλη, να παίρνουν τακτικά πρωτοβουλίες με συσκέψεις και να αποφασίζουν κοινές δράσεις για το σύνολο των προβλημάτων που απασχολούν, συσπειρώνουν και κινητοποιούν κόσμο. Να δυναμώνει συνεχώς ο αντικαπιταλιστική – αντιμονοπωλιακή πάλη στον κλάδο, να δυναμώνει η Κοινωνική Συμμαχία και ο οργανωμένος αγώνας, η δυναμική του οποίου καθορίζει την στάση των κυβερνήσεων και των κομμάτων της αστικής διαχείρισης, σπάει την αλαζονεία και φέρνει αποτελέσματα και κατακτήσεις σήμερα.

Γι' αυτό δυναμώνουμε και κλιμακώνουμε τους καθημερινούς αγώνες, με μαχητικότητα, αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση, δίνουμε προοπτική στην πάλη μας. Η μόνη λύση και η διέξοδος για τους εργαζόμενους και το λαό από τη μέγγενη των επιχειρηματικών ομίλων βρίσκεται στην οργάνωση της πάλης, με κοινωνική συμμαχία. Μια συμμαχία που έχει περιεχόμενο και κατεύθυνση πάλης ενάντια στα μονοπώλια και τον καπιταλισμό.

5. ΔΙΕΘΝΗ

Η Ομοσπονδία την τελευταία τριετία και παρά τα αντικειμενικά προβλήματα που δημιούργησε η πανδημία του κορονοϊου, συνέχισε να αναπτύσσει τη διεθνιστική της δράση μέσα από τις γραμμές της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας (ΠΣΟ).

Σημαντικός σταθμός σε αυτή τη δράση ήταν η συμμετοχή της στη συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Κλαδικής Τροφίμων της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας (WFTU) που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, όπου πήρε απόφαση και πραγματοποίησε μια παγκόσμια ημέρα δράσης, την παγκόσμια ημέρα διατροφής του ΟΗΕ, με σύνθημα: **«Η διατροφή είναι δικαίωμα - Όχι πεδίο κερδοφορίας για τους καπιταλιστές»**, στην οποία επιδίωξε να αναδείξει το γεγονός ότι την ευθύνη για τις καταστροφικές συνέπειες για τη διατροφή των ανθρώπων την έχει ο καπιταλισμός, ο οποίος αποτελεί το μεγαλύτερο εμπόδιο για δισεκατομμύρια ανθρώπους που βιώνουν την πείνα και την εξαθλίωση.

Στον πλανήτη σήμερα παράγονται τρόφιμα που επαρκούν για 9 δισεκατομμύρια ανθρώπους, δηλαδή αρκούν και περισσεύουν για να θρέψουν τον πληθυσμό των 7,9 δισεκατομμυρίων ανθρώπων. Παρά την πληθώρα αυτή της παραγωγής τροφίμων, παρά το γεγονός επίσης ότι τα μισά από τα τρόφιμα που παράγονται ετησίως πετιούνται και δεν καταλήγουν ποτέ σε ανθρώπινο στομάχι, αλλά στον κάδο απορριμμάτων, το πρόβλημα της πείνας είναι αξεπέραστο γιατί μέσα σε αυτό το οικονομικό κοινωνικό σύστημα τα τρόφιμα δεν είναι προϊόντα αλλά εμπορεύματα. Η διατροφή αντί να είναι απόλυτη κοινωνική αναγκαιότητα και δικαίωμα των ανθρώπων, αποτελεί πεδίο κερδοφορίας για τους καπιταλιστές. Καθίσταται σαφές λοιπόν, ότι το κίνημα καταπολέμησης της πείνας μπορεί να έχει μόνο αντικαπιταλιστικό, αντιμονοπωλιακό χαρακτήρα και κατεύθυνση. Να συγκρούεται με τον θεό του κέρδους που μπροστά σε αυτό για το σύστημα, όλα τα άλλα δεν έχουν καμιά αξία, ούτε η πείνα, ούτε η υγεία αλλά ούτε και η ζωή των ανθρώπων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ομοσπονδία προχώρησε σε δράσεις σε μεγάλα μονοπώλια και βιομηχανίες του κλάδου τη συγκεκριμένη ημέρα, ανοίγοντας τη συζήτηση με τους εργαζόμενους για αυτά τα ζητήματα, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να δώσουμε συντονισμένη απάντηση, να προχωρήσουμε σε κοινές αγωνιστικές δράσεις διεθνώς και να αναδείξουμε την δύναμη που έχει η συλλογική, αγωνιστική, ενωμένη πάλη των εργαζομένων ενάντια στους μονοπωλιακούς ομίλους και τις πολυεθνικές σε όλο τον κόσμο.

Η ομοσπονδία πραγματοποίησε επίσης κοινές συναντήσεις με ομοσπονδίες εργαζομένων από κράτη του εξωτερικού, στις οποίες συζητήθηκε η κατάσταση του κινήματος στον κλάδο των τροφίμων και ποτών, ανταλλάχθηκε πολύτιμη πείρα από τους αγώνες που έχουν αναπτυχθεί και δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις διεύρυνσης των μελλοντικών μας συνεργασιών και κοινών μας παρεμβάσεων.

Το ξέσπασμα της πανδημίας του COVID-19 έφερε την κατάρρευση των συστημάτων Υγείας ακόμη και στα πιο ισχυρά καπιταλιστικά κράτη του πλανήτη, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των εργαζομένων σε αυτά και αποκάλυψε την ιστορική χρεοκοπία του καπιταλισμού.

Παράλληλα, η πανδημία αποτέλεσε το «όχημα» για την νομοθέτηση σειράς αντεργατικών μέτρων, στο όνομα της αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας. Αντεργατικά μέτρα που περιορίζουν και ποινικοποιούν την συνδικαλιστική δράση και επιτίθενται στα δικαιώματα των εργαζομένων που αποκτήθηκαν μέσα από σκληρούς αγώνες, που έτσι και αλλιώς εντάσσονταν στους στρατηγικούς σχεδιασμούς του κεφαλαίου σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σε αυτές τις συνθήκες όπου μια σειρά από διεθνείς συναντήσεις αναβλήθηκαν. Οι τηλεδιασκέψεις με συνδικάτα του εξωτερικού σε συνδυασμό με τις ανακοινώσεις και καταγγελίες για ζητήματα που αφορούσαν τους εργαζόμενους και τα συνδικάτα του κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτέλεσαν μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή δουλειάς που βοήθησε την ομοσπονδία να ανταποκριθεί, στο πλαίσιο του δυνατού, στα διεθνιστικά καθήκοντα της, ξεπερνώντας τα αντικειμενικά εμπόδια που δημιούργησε η πανδημία.

Η ομοσπονδία εξέφρασε όλο αυτό το διάστημα και θα συνεχίσει να εκφράζει την αλληλεγγύη της στους λαούς που βιώνουν ξένη κατοχή, επεμβάσεις και πολέμους, κόντρα στους σχεδιασμούς των ιμπεριαλιστών, για την ειρήνη και την φιλία των λαών.

6. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αγωνιστικές κινητοποιήσεις-μάχη για κλαδική ΣΣΕ

Είναι πλούσια η δράση που αναπτύξαμε αυτά τα 3 χρόνια που πέρασαν. Η ομοσπονδία συντόνιζε την δράση του κλάδου κάθε φορά δίνοντας το στίγμα, επικαιροποιώντας τα αιτήματα που έμπαιναν ώστε να γίνεται ορατό αυτό που θέλαμε να προβάλλουμε και να δέσουμε τον αγώνα με σαφές ταξικό περιεχόμενο. Το μεγαλύτερο βάρος αντικειμενικά έπεσε στην προστασία της ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους λόγω της πανδημίας covid-19. Οι δράσεις, κινητοποιήσεις που έγιναν είναι δεκάδες. Οι παρεμβάσεις στην εργοδοσία, στο ΣΕΠΕ, στα υπουργεία, στην κυβέρνηση είναι εκατοντάδες. Η μάχη για να παρθούν μέτρα προστασίας μέσα στα εργοστάσια, ακόμα και σήμερα συνεχίζεται, καθώς είμαστε στο 4^ο κύμα πανδημίας και από ότι φαίνεται δεν θα ξεμπερδέψουμε εύκολα.

Ακόμα η ετοιμότητα μας μαζί με το υπόλοιπο ταξικό κίνημα το ΠΑΜΕ, έσπασε την προσπάθεια την κυβέρνησης να επιβάλει την σιωπή και την τρομοκρατία εκμεταλλευόμενη τον φόβο όλων μας για την πανδημία. Οι μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις την πρωτομαγιά του 2020 και στην συνέχεια στις 17 Νοέμβρη, επέτειος του πολυτεχνείου, τσάκισαν την αστυνομοκρατία και την κυβερνητική απαγόρευση για συγκεντρώσεις των συνδικάτων, που είχαν τις ευλογίες όλων των αστικών κομμάτων.

Όπως και οι απεργίες του Ιουνίου του 2021 για τον αισχρό και κατάπτυστο ν. Χατζηδάκη έδωσαν την ευκαιρία σε ένα σημαντικό κομμάτι εργαζομένων στον κλάδο να βγει για πρώτη φορά σε απεργία, να συμμετέχει ενεργά.

Την ώρα που δίναμε αυτές τις σημαντικές μάχες, υπήρχε και ο κυβερνητικός-εργοδοτικός συνδικαλισμός (ΓΣΕΕ-ΕΚ- Σωματεία) που κώφευαν, σιωπούσαν, μετέτρεπαν την απεργία σε στάση εργασίας, έκαναν ανοιχτή απεργοσπασία. Όμως πήραν την δυναμική απάντηση από χιλιάδες εργαζόμενους.

Επίσης πήραμε πρωτοβουλίες αλληλεγγύης για τις φονικές και καταστροφικές φωτιές, πλημμύρες, χιονοπτώσεις, για τους σεισμόπληκτους συνανθρώπους μας που βρέθηκαν στο έλεος της καταστροφικής πολιτικής όλων των κυβερνήσεων (ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ).

Προχωρήσαμε στην υλοποίηση της συγκέντρωσης εργατικών δυνάμεων και σωματείων στην ομοσπονδία. Αυτό αποτυπώνεται στο συνέδριο και μας χαροποιεί ιδιαίτερα.

Η δημιουργία και η ένταξη τους στην ομοσπονδία 8 νέων σωματείων (ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ-ΒΟΙΩΤΙΑΣ-ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ-ΝΗΡΕΑΣ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ-ΝΗΣΕΛΑΝ ΕΥΒΟΙΑΣ-ΜΙΜΙΚΟΣ-ΚΕΛΑΙΔΙΤΗΣ/ΣΚΑΛΕΖΑ-ΔΕΛΤΑ ΘΕΣ/ΚΗ) επιβεβαιώνει και επικροτεί την προσπάθεια μας.

Η παύση 3 επιχειρησιακών σωματείων (ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗ ΑΡΤΑ-ΔΕΛΤΑ ΠΛΑΤΥ-ΠΡΩΤΟ ΠΑΤΡΑ) δεν έγινε φρένο στην δουλειά μας.

Η μαζικοποίηση κυρίως των κλαδικών συνδικάτων μας γεμίζει ακόμα μεγαλύτερες ευθύνες και υποχρεώσεις.

Η δημιουργία 3 επιτροπών μεταναστών κυρίως εργατών γης, μέσα από μαζικές Γενικές Συνελεύσεις στην ΑΤΤΙΚΗ από το κλαδικό συνδικάτο, μας έχει βοηθήσει στην ένταξη τους στο συνδικαλιστικό κίνημα.

Όλη αυτή η προσπάθεια βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη και ήταν το πρώτο καθήκον της απερχόμενης διοίκησης. Η δυνατότητες που υπάρχουν είναι πολύ μεγάλες και δείχνουν τα περιθώρια ώστε η ομοσπονδία και τα σωματεία να γίνουν ο φόβος και ο τρόμος των βιομηχάνων, να γίνουν οι οργανωτές των δεκάδων χιλιάδων εργαζομένων του κλάδου.

Από την Χαλκίδα, στον Πειραιά έχουμε αύξηση 25% που αποτυπώνεται στους εκλεγμένους αντιπροσώπους. Φιλοδοξούμε στο επόμενο συνέδριο η αύξηση των δυνάμεων να ξεπεράσει την σημερινή. Το σχέδιο για την ανασύνταξη και μαζικοποίηση του κλάδου θα επικαιροποιηθεί από το 31^ο συνέδριο, θα είναι ο μπούσουλας μέχρι το 32^ο.

Μαζί με την μάχη για την υπογραφή των 6 κλαδικών ΣΣΕ (ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗΣ-ΤΥΡΟΚΟΜΙΑΣ-ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΩΝ-ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ-ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΙΩΝ) που έχουμε προτάξει και την προσπάθεια να βοηθήσουμε όλα τα επιχειρησιακά να υπογράψουν στο χώρο τους πραγματικές αυξήσεις για όλους.

Μετά το προηγούμενο συνέδριο υπήρξε η κατεύθυνση να προχωρήσουμε σε κλαδικές κινητοποιήσεις κάτι που δεν επετεύχθη λόγω αντικειμενικών δυσκολιών αλλά και υποκειμενικών αδυναμιών ώστε να οργανωθεί πανελλαδικά μια τέτοια πλούσια δράση που θα κατέληγε σε απεργιακή κινητοποίηση όπως τον Μάρτιο του 2018. Η έναρξη της πανδημίας στην χώρα μας ήταν καταλύτης για να πάει πίσω ακόμα αυτή η προσπάθεια. Παρά το αρχικό μούδιασμα και το γενικό lock-down από την κυβέρνηση της ΝΔ μπορούμε να πούμε ότι σε ένα βαθμό ανασυνταχτήκαμε ικανοποιητικά για να μην μπει στο γύψο η δράση των συνδικάτων και της ομοσπονδίας. Πέρα τις γενικές παρεμβάσεις και κινητοποιήσεις είχαμε την προσπάθεια σωματείων να μην περάσουν απολύσεις και αλλαγές στον όμιλο Anagap (ιχθυοκαλλιέργειες), τις μάχες των επιχειρησιακών σωματείων ΤΑΣΤΥ,ΕΒΓΑ για τις ΣΣΕ, την απεργία στην ΦΑΓΕ-ΤΑΣΤΥ για απολύσεις. Την απεργία που ηγήθηκε το συνδικάτο ΑΤΤΙΚΗΣ στον Μαραθώνα με τους εργάτες σε φυτώριο που διεκδίκησαν και πέτυχαν αύξηση 20% στο μεροκάματο.

Αλλά και δεκάδες παρεμβάσεις μέσα στα εργοστάσια του κλάδου για να παρθούν μέτρα προστασίας κατά του covid-19, για ζητήματα που αφορούσαν την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.

7. ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΛΗΣ

A. Συλλογικές συμβάσεις, μισθοί, μεροκάματα, όροι δουλειάς

Ο αγώνας για να οργανώσουμε μαχητική διεκδίκηση των εργαζομένων του κλάδου για υπογραφή των κλαδικών ΣΣΕ που έχουν να υπογράψουν από το 2009 είναι το κύριο μέτωπο που έχουμε αποφασίσει.

Η δοσμένη κατάσταση, για να ανατραπεί πρέπει να αντιμετωπιστεί με κινητοποίηση δυνάμεων, να δυναμώνει την αντιπαράθεση με τον ξεχωριστό εργοδότη σε κάθε χώρο δουλειάς, αλλά και με το σύνολο των εργοδοτών.

Έχουμε ανοίξει καλύτερα το μέτωπο αυτό και κατά επιχείρηση και κατά υποκλάδο, όπως για παράδειγμα σωματεία ομίλου Φιλίππου, υποκλάδο εμφιαλωμένων-ζυθοποιία. Χρειάζεται να δούμε ξεχωριστά το σχεδιασμό μας ακόμα και κατά επιχείρηση. Μπορούμε να βάλουμε σε κίνηση για υπογραφή επιχειρησιακών ΣΣΕ τα σωματεία που είναι σε χώρους αλλά και τα κλαδικά συνδικάτα.

Να καταλήγουν και να συγκλίνουν όλες οι δράσεις στην υπογραφή κλαδικής ΣΣΕ. Ακόμα και η όποια θετική εξέλιξη θα είναι ένα λιθαράκι στον μακρύ και δύσκολο αγώνα για αυτόν τον σκοπό.

B. Κοινωνική Ασφάλιση

Το «νέο Ασφαλιστικό» της κυβέρνησης της ΝΔ δεν είναι και τόσο «νέο». Αποτελεί συνέχεια και κλιμάκωση της αντιασφαλιστικής νομοθεσίας που απορρέει από τις αποφάσεις της ΕΕ, εδώ και κοντά τρεις δεκαετίες, και υλοποιείται διαδοχικά από τις αστικές κυβερνήσεις, με πιο πρόσφατο τον εμβληματικό νόμο – λαιμητόμο Κατρούγκαλου του ΣΥΡΙΖΑ. Πάνω σε αυτό το έδαφος πατά σήμερα η κυβέρνηση της ΝΔ και βάζει σε νέα φάση την πορεία της παραπέρα ιδιωτικοποίησης της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τα μέτρα δεν εξαιρούν κανένα. Δεν αφορούν συγκεκριμένα ταμεία ή κατηγορίες, μόνο αυτούς που θα πρώτο-ασφαλιστούν με το νέο σύστημα, δηλαδή τους νέους ανθρώπους που μπαίνουν στην παραγωγή με επιδεινωμένους όρους, ούτε όσους βγουν στη σύνταξη τα επόμενα χρόνια και βλέπουν καθημερινά αλλαγές στα όρια και στα ποσά, αφορούν και τους ήδη συνταξιούχους που αντιμετωπίζουν συνεχώς νέες περικοπές.

Στρατηγικός στόχος που υπηρετούν όλες οι αντιασφαλιστικές ανατροπές είναι η «ελάφρυνση» των καπιταλιστών και του κράτους τους από το «βάρος» της κοινωνικής ασφάλισης, από την κατάκτηση των εργατών να παίρνουν πίσω μέσω αυτής ένα κομμάτι της κλεμμένης υπεραξίας που παράγουν. Η ιδιωτική ασφάλιση που ολοένα ενισχύεται αποτελεί πεδίο κερδοφορίας για τους επιχειρηματικούς ομίλους. Προφανώς και δεν πρόκειται για «ασφάλιση», αφού χάνεται ο κοινωνικός, αναδιανεμητικός χαρακτήρας και η αλληλεγγύη των γενεών.

Έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών κυβερνήσεων και αντίστοιχων «επιτροπών σοφών» το πώς το ασφαλιστικό σύστημα θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες νέες απαιτήσεις του μεγάλου κεφαλαίου. Πώς, δηλαδή, θα συνδέεται με τη γενικότερη πορεία της καπιταλιστικής οικονομίας, της κερδοφορίας του κεφαλαίου, αλλά και της «δημοσιονομικής σταθερότητας» με βάση τους δείκτες της ΕΕ, του ΔΝΤ και των λοιπών «θεσμών».

Ξεκινώντας από τις επικουρικές συντάξεις, προωθείται η διαμόρφωση ενός νέου κλάδου ιδιωτικής ασφάλισης μέσα στα πλαίσια του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ), ο οποίος θα λειτουργεί με βάση το αμιγώς κεφαλαιοποιητικό σύστημα και μέσα από την υποχρεωτικότητα θα οδηγεί στο τζόγο αμοιβαίων κεφαλαίων και μετοχών τις εισφορές των ασφαλισμένων και χωρίς καμία εγγύηση για το τι σύνταξη θα πάρουν. Μάλιστα, οι ασφαλισμένοι θα μπορούν να επιλέξουν όποιο επενδυτικό φορέα επιθυμούν και ταυτόχρονα σε ποια κατηγορία χρηματιστηριακών προϊόντων θα τζογαρούν τις εισφορές τους: σε χαμηλού, μεσαίου ή υψηλού ρίσκου. Το μοντέλο αυτό στην Επικουρική αποτελεί προπομπό και για το Εφάπαξ.

Και μπορεί το ξήλωμα να ξεκινά από τις επικουρικές συντάξεις, ωστόσο, στόχος είναι η επέκταση της ιδιωτικοποίησης στο σύνολο της Κοινωνικής Ασφάλισης. Η ιδιωτικοποίηση της Ασφάλισης πηγαίνει χέρι - χέρι με την εμπορευματοποίηση της Υγείας, με τους ασφαλισμένους, από τη μια να μετατρέπονται σε «επενδυτές» και από την άλλη, σε «πελάτες».

Η επίθεση στα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα βρίσκεται σε πλήρη αντιστοιχία με την επίθεση στους μισθούς, τις συλλογικές συμβάσεις, την αλλαγή προς το χειρότερο στις εργασιακές σχέσεις. Δεν αφορά μόνο την σύνταξη, αφορά τις παροχές των Ταμείων και του κράτους στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας στην εργασία, την Πρόνοια, αφορά όλους τους εργαζόμενους και ιδιαίτερα τους νέους και τις νέες.

Η «λευκή βίβλος» της ΕΕ και όλες οι μετέπειτα αποφάσεις διαμορφώνουν το πλαίσιο για την κατατόμηση των κρατικών κονδυλίων για την Ασφάλιση, την Υγεία και την Πρόνοια της λαϊκής οικογένειας.

Επιδιώκουν:

- Παραμονή στην εργασία για «μακρύτερο χρονικό διάστημα», ώστε να διασφαλίζεται η «βιωσιμότητα» του ασφαλιστικού συστήματος.
- Μείωση του «μη μισθολογικού κόστους», μέσω στοχευόμενων μειώσεων στις εργοδοτικές εισφορές που τις παρουσιάζουν ως αύξηση στο μισθό. Η εισφορά που καταβάλλεται από τους εργοδότες και από την οποία σχεδόν απαλλάσσονται, είναι μέρος του εργατικού μισθού. Η μείωση των εργοδοτικών εισφορών επιστρέφει στους κεφαλαιοκράτες μεγαλύτερο μέρος της υπεραξίας που σταθερά αρπάζουν από τους εργάτες, τη στιγμή που χρωστούν στον ΕΦΚΑ πάνω από 17 δισ. ευρώ.
- Καθορισμένες εισφορές και αβέβαιες παροχές στη βάση της ανταποδοτικότητας, ώστε «να επιτυγχάνεται μια ισόρροπη σχέση μεταξύ των εισφορών και των δικαιωμάτων».
- «Επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ των ετών εργασίας και των ετών σύνταξης» δηλαδή αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης.
- «Ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων πρόωρης συνταξιοδότησης» τόσο για όλους τους εργαζόμενους, όσο και σχετικά με ορισμένα επαγγέλματα, όπως τα Βαρέα και Ανθυγιεινά, που αποτελούν ουσιαστικά ένα πέπλο προστασίας για επαγγέλματα στα οποία η επικινδυνότητα στην άσκηση τους είναι ιδιαίτερα σύνθετη και αυξημένη και κατακτήθηκαν με σκληρούς αγώνες.

Τεράστια κεφάλαια που οδηγήθηκαν με πολιτικές αποφάσεις όλων των κυβερνήσεων για δεκαετίες άτοκα στην Τράπεζα της Ελλάδας, χρηματοδότησαν την ανάπτυξη του κεφαλαίου στη χώρα μας. Έγιναν «δανεικά και αγύριστα», μετατράπηκαν σε βιομηχανίες, καράβια, τράπεζες και επιχειρήσεις. Για την περίοδο 1951- 1975 οι απώλειες υπολογίζονται σε 58 δισ. ευρώ. Πάνω από 3,5 δισ. ευρώ ήταν οι ζημιές των ασφαλιστικών ταμείων στο χρηματιστήριο την περίοδο 1999 – 2002 και πάνω από 13 δισ με το τελευταίο «κούρεμα».

Ο εργοδοτικός και κυβερνητικός συνδικαλισμός της ΠΑΣΚΕ, της ΔΑΚΕ, του ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει ενεργητικά τη στρατηγική του μεγάλου κεφαλαίου, στην ίδρυση επαγγελματικών ταμείων και στη διαχείρισή τους.

Όλοι αυτοί αποτελούν και η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ, με την συμφωνία της για την ίδρυση Εθνικού Επαγγελματικού Ταμείου, με τον ΣΕΒ.

Όμως το ζήτημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι πρώτα και κύρια ζήτημα πολιτικό, ταξικό, αποτελεί δικαίωμα για τον εργαζόμενο, που προέρχεται από το γεγονός ότι είναι ο δημιουργός του παραγομένου πλούτου και πρέπει να έχει ένα ισχυρό πλέγμα προστασίας απέναντι στο εκμεταλλευτικό σύστημα που επιδεινώνει καθημερινά τη ζωή του, εντατικοποιεί την εργασία, επιβαρύνει την υγεία του.

Οι μεγάλοι αγώνες που αναπτύχθηκαν σε προηγούμενες περιόδους έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης, έβαλαν εμπόδια στην ολοκλήρωση των αντιασφαλιστικών ανατροπών. Μπήκαν καρφί στο μάτι όσων πίστευαν ότι θα ξεμπερδέψουν έτσι εύκολα με αυτό το κατακτημένο δικαίωμα των εργαζόμενων.

Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, η τεχνολογική και επιστημονική πρόοδος, ο παραγόμενος πλούτος, δημιουργούν σήμερα τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να ζουν περισσότερα χρόνια εκτός παραγωγής, να ξεκουραστούν και να διαθέσουν το χρόνο τους όπως αυτοί επιθυμούν. Και όχι όπως επιθυμούν οι καπιταλιστές και οι πολιτικοί τους εκπρόσωποι που προσπαθούν να επιβάλουν την απασχόληση μέχρι τα βαθιά γηρατειά, για να συγκεντρώσουν περισσότερη υπεραξία.

Για αυτό χρειάζεται να απαιτήσουμε ενιαίο υποχρεωτικό αποκλειστικά δημόσιο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, που θα εξασφαλίζει συντάξεις και παροχές για όλους, αντίστοιχες των λαϊκών αναγκών. Σε ενιαίο μέτωπο να δώσουμε τη μάχη για να διασωθεί ο θεσμός της Δημόσιας Κοινωνικής Ασφάλισης, αλλά και να βελτιωθεί, για να στηρίζει ουσιαστικά τα κοινωνικά δικαιώματα της εργατικής λαϊκής οικογένειας. Η Κοινωνική Ασφάλιση πρέπει να είναι υποχρεωτική, καθολική και να ανήκει στην ευθύνη του κράτους και της εργοδοσίας. Έτσι μόνο θα μπορεί να προσφέρει αξιοπρεπείς συντάξεις, δωρεάν ανθρώπινη περίθαλψη και επαρκείς παροχές πρόνοιας.

Προϋπόθεση, είναι η σύγκρουση με το μεγάλο κεφάλαιο, τις κυβερνήσεις του, την ΕΕ, που εμποδίζουν αυτή τη δυνατότητα, γιατί δεν συνάδει με το καπιταλιστικό κέρδος.

Να αναπτυχθούν αγώνες για δημόσια, υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση για όλους τους εργαζόμενους ντόπιους και μετανάστες και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, στη βάση των σύγχρονων αναγκών. Για ενιαίο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, που περιλαμβάνει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, τις υπηρεσίες πρόληψης και αποκατάστασης της υγείας, τις παροχές και υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας. Να καταργηθεί η ιδιωτική επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα της Υγείας – Πρόνοιας. Για αυστηρό πλαίσιο υγιεινής και ασφάλειας στους τόπους δουλειάς με τη συμμετοχή και τον έλεγχο των εργαζομένων για την αντιμετώπιση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Για την προστασία από τον επαγγελματικό κίνδυνο για όλες τις κατηγορίες εργαζομένων, ντόπιων και μεταναστών, ανεξάρτητα από εργασιακή σχέση.

Για την προστασία της μητρότητας, τη φροντίδα και αγωγή της βρεφικής - παιδικής ηλικίας, των ΑμΕΑ και των οικογενειών τους, των ηλικιωμένων και των χρονίως πασχόντων, των πολύτεκνων και μονογονεϊκών οικογενειών.

Για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, με χρηματοδότηση 100% από το κράτος. Κατάργηση της συμμετοχής στα φάρμακα των ανέργων, των ατόμων με αναπηρία, όσων αμείβονται με τον κατώτατο μισθό ή την κατώτατη σύνταξη, καθώς και όλων όσοι πάσχουν από χρόνια νοσήματα.

Για την αποκατάσταση των απωλειών μας. Να επιστραφούν όλα όσα μας έχουν αφαιρέσει, τα κλεμμένα από τα αποθεματικά των ταμείων. Να πληρώσει η μεγαλοεργοδοσία και το κράτος.

Λέμε όχι στους μισθούς και στις συντάξεις πτωχοκομείου. Κανένας κάτω από 751 ευρώ, καμία σύνταξη κάτω από 600 ευρώ. Αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις.

Σύνταξη στα 60 χρόνια για τους άνδρες και στα 55 για τις γυναίκες. Στα 55 και 50 αντίστοιχα για τα ΒΑΕ.

Σημαντικό κομμάτι αυτής της διεκδίκησης αποτελεί και η επαναφορά των ΒΑΕ στον κλάδο όπου περικόπηκαν αλλά ταυτόχρονα και η διεύρυνση τους.

Γ. Νόμος Χατζηδάκη

Κανένας εργαζόμενος δεν πρέπει να αποδεχτεί ότι τώρα που ψηφίστηκε, δεν μπορεί να αλλάξει τίποτα. Υπάρχει πείρα, δεκάδες νόμοι έχουν γίνει κουρελόχαρτα, όταν οι εργάτες, αντιστέκονται, κινητοποιούνται και παίρνουν την υπόθεση στα χέρια τους. Όπως καταργήθηκε στην πράξη ο νόμος για τον περιορισμό των διαδηλώσεων, ο ν. Αχτσιογλου που προσπάθησε να βάλει εμπόδια στην πραγματοποίηση απεργιών, με το γνωστό 50%+1 των τακτοποιημένων μελών για να είναι «νόμιμη» η απεργία, όταν μάλιστα 9 στις 10 κηρύσσονται παράνομες κ.α.

Οι απεργιακές μάχες που δόθηκαν το προηγούμενο διάστημα. Από τη μεγαλύτερη σε συμμετοχή κινητοποίηση των τελευταίων χρόνων που ήταν η απεργία στις 10 Ιούνη 2021 ενάντια στο νόμο Χατζηδάκη.

Η ζωή επιβεβαιώνει ότι, με Γενικές Συνελεύσεις, συσκέψεις, συζητήσεις, οι εργαζόμενοι καταδίκασαν και απέρριψαν το νόμο-έκτρωμα. Υπάρχουν κινητοποιήσεις-δράσεις που έβαλαν τη δική τους σφραγίδα στις εξελίξεις. Ο αγώνας των εργαζομένων της e – FOOD για το μεροκάματο, για ΣΣΕ αορίστου χρόνου, ενάντια στις ελαστικές σχέσεις εργασίας και την ένταση της εκμετάλλευσης, ενάντια στις εργολαβικές εταιρείες. Αγώνας που έφερε αποτέλεσμα στην απόσπαση κατακτήσεων και οδήγησε και στην ίδρυση επιχειρησιακού σωματείου. Ο αγώνας των εργαζομένων στο λιμάνι του Πειραιά απέναντι στο μεγαθήριο που λέγεται COSCO, οποίος ανάγκασε αυτό το μεγαθήριο να κάνει βελτιωτικές παραχωρήσεις στους εργαζόμενους. Αγώνας που ανέδειξε το ταξικό σωματείο των εργαζομένων σε ηγέτη της πάλης τους, έβαλε στην άκρη το εργοδοτικό, ΤΩΡΑ συνεχίζεται για να υπογραφεί ΣΣΕ. Η επιτυχία τους οφείλεται στην καθολική συμμετοχή των εργαζομένων, στο κύμα αλληλεγγύης που υπήρξε. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας, η οργάνωση η δύναμή μας. Οι εργαζόμενοι, σε αυτούς τους αγώνες, δεν λογάριασαν το 50 % +1 που ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ και η ΝΔ, τις ΚΥΑ και το νόμο Χατζηδάκη που λένε για ηλεκτρονικές ψηφοφορίες. Όταν οι εργαζόμενοι είναι αποφασισμένοι να υπερασπιστούν τη ζωή τους, μπορούν και τσαλακώνουν τους νόμους, να συντρίψουν τις επιδιώξεις κυβέρνησης και εργοδοσίας.

Αυτοί οι αγώνες στέκονται δίπλα στους αγώνες άλλων κλάδων και εργασιακών χώρων. Κανένας αγώνας δεν ξεκινά με βέβαιο, από τα πριν, θετικό αποτέλεσμα. Όλοι όμως είναι νικηφόροι, γιατί προετοιμάζουν τους επόμενους.

Ουσιαστικός όρος για την ανάπτυξη των αγώνων είναι η άνοδος της οργάνωσης των εργαζομένων, η ενίσχυση των κλαδικών και επιχειρησιακών σωματείων, η ίδρυση νέων, η συγκρότηση σωματειακών επιτροπών και επιτροπών αγώνα με επίκεντρο το χώρο δουλειάς.

Είναι φανερό ότι δεν μπορούμε να αλλάξουμε την κατάσταση ο καθένας και καθεμιά από μόνος του. Ότι πρέπει να συντονιστούμε, για να δυναμώσει ο αγώνας μας. Εργαζόμενοι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Μόνιμοι και συμβασιούχοι. Αυτή η ενότητα είναι που συμφέρει τους εργαζόμενους. Ενάντια στους εργοδότες μας, είτε είναι οι επιχειρηματίες είτε το κράτος τους. Ενάντια στις κυβερνήσεις τους, τους συμμάχους τους, την ΕΕ.

Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να μπουν στο γύψο τα σωματεία. Κανένα σωματείο να μην καταθέσει μητρώα, καταστατικό, οικονομικές καταστάσεις στο κρατικό μητρώο, στο νέο φακέλωμα. Να μην

δεχτεί να παραβιάσει το καταστατικό του στον τρόπο εκλογής των οργάνων του, για τη διεξαγωγή των γενικών συνελεύσεων, για τον τρόπο που θα παίρνει αποφάσεις. Να μπει μπροστά ενάντια στις απολύσεις για συνδικαλιστική δράση, ενάντια στην απαγόρευση της απεργίας, είτε με την προβοκατόρικη διάταξη περί «άσκησης ψυχολογικής βίας», είτε με το σύγχρονο απεργοσπαστικό μηχανισμό του «προσωπικού εγγυημένης παροχής υπηρεσιών».

Να στήσουμε τείχος προστασίας της συνδικαλιστικής δράσης. Η πάλη ενάντια στις απολύσεις συνδικαλιστών πρέπει να γίνει υπόθεση πρώτα και κύρια των εργαζομένων, των συνδικάτων, άλλων μαζικών φορέων, στο χώρο δουλειάς, στην πόλη, στον κλάδο, να υψώνεται ένα δίκτυο αλληλεγγύης και αγώνα ώστε να ακυρώνονται και να επιστρέφουν οι εργαζόμενοι στη δουλειά.

Να οργανωθεί ο αγώνας για τα μεγάλα ζητήματα που καίνε τους εργαζόμενους. Για τις αυξήσεις στους μισθούς, για να γίνουν αορίστου χρόνου οι συμβασιούχοι, για να μειωθεί ο εργάσιμος χρόνος και να είναι σταθερός. Για την προστασία της υγείας και της ζωής μας μέσα στους χώρους δουλειάς αλλά κι έξω από αυτούς.

Σε ένα τέτοιο αγώνα, που θα αφήνει στην άκρη τις συνδικαλιστικές δυνάμεις της συναίνεσης και της υποταγής, π.χ. ΓΣΕΕ. Ο νόμος Χατζηδάκη όχι μόνο θα μπλοκαριστεί αλλά θα πάει εκεί που είναι η θέση του, στον σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας. Γιατί η ταξική πάλη δεν καταργείται με νόμο. Όσοι επικαλέστηκαν το αντίθετο γελοιοποιήθηκαν από την ίδια τη ζωή, από την ιστορία. Έτσι θα γίνει και τώρα.

Οι εργαζόμενοι θα πουν την τελευταία λέξη, βάζοντας μπροστά τις σύγχρονες ανάγκες τους και τις δυνατότητες που έχει δημιουργήσει η κατακτημένη μέσα από τη δουλειά τους επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος.

Συντονίζουμε μαζικό, ενωτικό, αγωνιστικό μέτωπο ενάντια στους αντεργατικούς νόμους και διεκδικούμε:

- Κατάργηση του νόμου Χατζηδάκη.
- Αυξήσεις στους μισθούς. Κανείς εργαζόμενος χωρίς ΣΣΕ.
- Επαναφορά της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, κατάργηση του ν. Βρούτση-Αχτσιογλου ως αφετηρία για την ουσιαστική αύξηση του κατώτατου μισθού.
- Επαναφορά της υποχρεωτικότητας των κλαδικών ΣΣΕ, της αρχής της ευνοϊκότερης Σύμβασης, των τριετιών.
- Κατάργηση όλων των αντεργατικών νόμων που περιορίζουν και καταργούν εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα.
- Σταθερή δουλειά με σύγχρονα δικαιώματα, 7ωρο – 5νθήμερο – 35ωρο.
- Όχι στη μονιμοποίηση της τηλεργασίας.
- Επαναφορά της Κυριακής αργίας σε όλους τους κλάδους.

Καθολικά καταδικάζουμε και απειθαρχούμε στις αντεργατικές διατάξεις.

- Να μείνει ανενεργό το ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. Κανένα σωματείο να μην καταθέσει μητρώα, καταστατικό, οικονομικές καταστάσεις, στο κρατικό μητρώο.
- Όχι στο ηλεκτρονικό φακέλωμα και στην ηλεκτρονική ψηφοφορία. Καμία ηλεκτρονική λίστα με ονόματα και άλλα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα στο κράτος και στους εργοδότες. Υπερασπίζουμε την ελευθερία επιλογής και τη μυστικότητα της ψήφου των εργαζομένων για

την εκλογή ΔΣ και αντιπροσώπων, το δικαίωμα ενεργής συμμετοχής στις μαζικές διαδικασίες, τη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων.

- Προστασία της συνδικαλιστικής δράσης, προστασία του συνόλου των ιδρυτικών μελών ενός σωματίου. Κατοχύρωση της ανεμπόδιστης συνδικαλιστικής δράσης στους χώρους δουλειάς, εξασφάλιση των συνδικαλιστικών αδειών.
- Όχι στις απολύσεις συνδικαλιστών. Ακύρωση κάθε απόλυσης και κάθε δίωξης για συνδικαλιστική δράση.
- Κάτω τα χέρια από τις συνδρομές και τα οικονομικά των συνδικάτων. Ενίσχυση του ΟΑΕΔ για την αποκλειστική χρηματοδότηση και την πραγματική προστασία των εργαζομένων, των ανέργων και των οικογενειών τους.
- Επαναφορά των ποσοστών συμμετοχής στις γενικές συνελεύσεις που προβλεπόταν πριν το νόμο ΣΥΡΙΖΑ το 2018.
- Απειθαρχία και κατάργηση του απεργοσπαστικού μηχανικού με τίτλο «προσωπικού εγγυημένης παροχής υπηρεσιών».
- Επαναφορά της δυνατότητας στα κλαδικά συνδικάτα, στα δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα να ασκούν ανεμπόδιστα τη συνδικαλιστική τους δραστηριότητα, μεταξύ άλλων να μπορούν να καλύπτουν τον αγώνα κάθε συνδικάτου με τη μορφή πάλης που θα επιλέξει το ίδιο.
- Προστασία του απεργιακού δικαιώματος έναντι της απεργοσπασίας και απαγόρευση της ανταπεργίας (lockdown).
- Κατάργηση της προβοκατόρικης διάταξης περί «άσκησης ψυχολογικής βίας» που αποτελεί όχημα δίωξης αγωνιστών που περιφρουρούν τον αγώνα τους.

8. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ - ΝΕΟΛΑΙΑ

Πολλοί είναι οι μετανάστες συνάδελφοι στον κλάδο. Οι μετανάστες ιστορικά αξιοποιούνται από τους βιομήχανους για να ρίξουν τα ρίζουν τα μεροκάματα του συνόλου της εργατικής τάξης κάτι που μεθοδεύεται με πολλούς και σύνθετους τρόπους. Το μεροκάματο ακόμα και αν είναι χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο των μισθών της χώρας στην οποία έχουν μεταναστεύσει, είναι αρκετό για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν την επιβίωση των οικογενειών τους όταν το στέλνουν στη χώρα τους κάτι όμως που πολλές φορές εξασφαλίζεται με ακραίες στερήσεις. Οι μετανάστες προέρχονται κατά κανόνα από χώρες που το βιοτικό επίπεδο της εργατικής τάξης και του λαού είναι χαμηλότερο από της Ελλάδας ανεξάρτητα αν αυτές οι χώρες είναι πιο ισχυρές καπιταλιστικές οικονομίες. Τέτοιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Ινδία που είναι μία από τις πιο γοργά αναπτυσσόμενες οικονομίες παγκοσμίως παρότι πολλοί είναι οι μετανάστες που προέρχονται από εκεί γιατί δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τις στοιχειώδεις ανάγκες τους. Στην ίδια κατεύθυνση άλλωστε κινείται και η μετανάστευση των Ελλήνων προς χώρες που το βιοτικό τους επίπεδο είναι πιο πάνω από αυτό της Ελλάδας. Η μεθόδευση για χαμηλότερα μεροκάματα στους μετανάστες με στόχο να χτυπηθούν συνολικά τα μεροκάματα της εργατικής τάξης υπηρετείται και από τα εμπόδια στη χορήγηση νομιμοποιητικών εγγράφων ώστε να αναγκάζονται σε “παράνομη” εργασία που αμείβεται ακόμα χειρότερα ή και από άλλα εμπόδια όπως το να μη μπορούν να φέρουν άλλα μέλη της οικογένειάς τους. Όταν καταφέρνουν και αποκτούν οι ίδιοι άδεια διαμονής ανεβάζει και τις απαιτήσεις διαβίωσής τους.

Οι μετανάστες στον κλάδο συνήθως εργάζονται σε ανειδίκευτες εργασίες, πολλές φορές επικίνδυνες χωρίς μάλιστα να έχουν ενημέρωση και εκπαίδευση. Σε ορισμένες παραγωγικές δραστηριότητες αποτελούν την πλειοψηφία των εργαζομένων όπως στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, είτε ως εργάτες γης στην ύπαιθρο ή σε θερμοκήπια, είτε σε συσκευαστήρια, πλυντήρια τροφίμων, διαλογητήρια, στην πτηνοτροφική και γενικά ζωική παραγωγή. Στην Άρτα στη συλλογή πορτοκαλιών, στην Ημαθία-Πέλλα ροδάκινα και ακτινίδια, στη Μανωλάδα στην καλλιέργεια φράουλας, στην Κορινθία σε κηπευτικά και αμπέλια, στην Εύβοια σε κηπευτικά προϊόντα. Πολλοί από αυτούς εργάζονται χωρίς να έχουν άδειες διαμονής, η χορήγηση των οποίων διευκολύνεται ή εμποδίζεται από το κράτος των βιομηχάνων. Κατά κανόνα οι αμοιβές τους είναι από τις χαμηλότερες στον κλάδο με διακυμάνσεις ανά περιοχή κάτι που ασκεί πίεση συνολικά στους μισθούς των εργαζομένων του κλάδου ενώ πολλές φορές αγνοούν τα δικαιώματά τους ακόμα και στην περίπτωση που μπορούν να τα διεκδικήσουν.

Κατ' επέκταση χειρότερες κατά κανόνα είναι και συνθήκες ζωής των μεταναστών ενώ επιπρόσθετα έχουν να αντιμετωπίσουν τον ρατσισμό και την ξενοφοβία που η ίδια η εργοδοσία και το κράτος της καλλιεργούν. Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουμε συναντήσει μετανάστες να διαμένουν σε τραγικές συνθήκες που υπήρχαν σε προηγούμενους αιώνες, σε καλύβες από καλάμια και νάιλον ή να έχουν πέσει θύματα επίθεσης από την εργοδοσία, να έχουν ξυλοκοπηθεί, ακόμα και πυροβοληθεί επειδή ζήτησαν τα δεδουλευμένα τους, όπως στη Νέα Μανωλάδα το 2013, όπου μετανάστες από το Μπαγκλαντές δέχτηκαν πυροβολισμούς και πολλοί οδηγήθηκαν αιμόφυρτοι στο νοσοκομείο επειδή ζήτησαν τα δεδουλευμένα τους. Η συντριπτική πλειοψηφία των μεταναστών που εργάζονται στον κλάδο προέρχεται από Ασιατικές χώρες όπως Πακιστάν, Ινδία, Μπαγκλαντές κτλ.

Ο συνολικός πληθυσμός μεταναστών με νόμιμες άδειες διαμονής στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου μετανάστευσης και ασύλου, του Ιανουαρίου του 2020, ανέρχεται σε 542.813 (περίπου 5% του πληθυσμού της χώρας) ενώ μία 10ετία πριν ανέρχονταν σε 800.000 περίπου (2011). Ο αριθμός των μεταναστών με νόμιμες άδειες διαμονής είναι συνεχώς μειούμενος τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα της πολιτικής που έχει στόχο την ακόμα μεγαλύτερη εκμετάλλευση συνολικά της εργατικής τάξης. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι περισσότεροι μετανάστες στην Ελλάδα προέρχονται από την Αλβανία (62% του συνόλου των μεταναστών) που όμως δεν συγκεντρώνονται ιδιαίτερα στον κλάδο των τροφίμων και ποτών. Για τους μετανάστες από τις Ασιατικές χώρες, Πακιστάν, Ινδία, Μπαγκλαντές, που συναντάμε στον κλάδο, τα ίδια στοιχεία αναφέρουν ότι άδειες διαμονής έχουν 19.000, 13.000 και 9.000 αντίστοιχα που αποτελούν το 3,5%, 2,5% και 1,5% περίπου του συνόλου των μεταναστών με “νόμιμη” διαμονή περίπου.

Παρά τα παραπάνω επίσημα στοιχεία που έχουν την αξία τους, η πραγματικότητα που συναντάμε στον κλάδο είναι διαφορετική. Τα εμπόδια στην έκδοση εγγράφων ειδικά τα τελευταία χρόνια όπως και η αποχώρηση πολλών που είχαν άδειες διαμονής προς άλλες χώρες έχουν ως αποτέλεσμα πολλοί από τους μετανάστες που εργάζονται στον κλάδο να μην έχουν άδειες διαμονής.

Η οργάνωση των μεταναστών στις γραμμές των συνδικάτων έχει συμβολή στην συνολική άνοδο του βαθμού οργάνωσης των εργαζομένων του κλάδου. Υπάρχουν περιπτώσεις που συνάδελφοι μετανάστες πρωτοστάτησαν στην οργάνωση και της πάλης συμβάλλοντας και στη συσπείρωση και δράση ελλήνων συναδέλφων τους. Μεγάλος αριθμός μεταναστών είναι οργανωμένος και συμμετείχε στις τελευταίες αρχαιρεσίες στα κλαδικά σωματεία της Αττικής, της Εύβοιας, της Βοιωτίας, του Ηρακλείου, των Χανίων. Ορισμένοι από αυτούς έχουν εκλεγεί και σε διοικητικά συμβούλια των συνδικάτων.

Αυτός ο σημαντικός αριθμός μεταναστών που είναι οργανωμένος στις γραμμές των συνδικάτων μας έχει δώσει τη δυνατότητα να γνωρίσουμε καλύτερα τα ιδιαίτερα προβλήματά τους και να αναπτύξουμε διεκδικήσεις μαζί με το σύνολο των εργαζομένων του κλάδου. Τα συνδικάτα πρέπει να ασχοληθούν με τα ιδιαίτερα προβλήματα των μεταναστών.

Για τις άδειες διαμονής: Με παρεμβάσεις στο υπουργείο μετανάστευσης και ασύλου πρώτα και κύρια με αλλαγή της νομοθεσίας ώστε να διευκολύνεται πραγματικά η έκδοση αδειών διαμονής. Οι μετανάστες έχουν πέσει πολλές φορές και αυτοί θύματα προεκλογικών εξαγγελιών για απλούστευση αυτών των διαδικασιών που όμως η υλοποίησή τους, όσες φορές έγινε, ήταν σε αντίθετη κατεύθυνση. Παράλληλα είναι ανάγκη να διεκδικηθεί η ενίσχυση των υπηρεσιών που ασχολούνται με τις ανανεώσεις τόσο κεντρικά όσο και κατά τόπους. Η κατάσταση σε αυτές τις υπηρεσίες είναι ακόμα περισσότερο διαλυτική τα τελευταία χρόνια λόγω μεγάλων ελλείψεων προσωπικού. Η ηλεκτρονική ανανέωση που έχει αρχίσει να υλοποιείται δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα καθώς τα έγγραφα κατατίθενται ηλεκτρονικά όμως στη συνέχεια πρέπει να εξεταστούν από προσωπικό που όμως δεν υπάρχει.

Για την ασφάλιση των μεταναστών: για να έχουν δικαίωμα και πρόσβαση στην υγεία και να μπορούν να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Επίσης τα συνδικάτα πρέπει να οργανώσουν το επόμενο χρονικό διάστημα μαθήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και να παρέχουν νομική στήριξη.

Χρειάζεται να πάρουμε υπόψη ότι η γεωγραφική θέση της Ελλάδας σε συνδυασμό με τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους στους οποίους συμμετέχει η χώρα μας υπηρετώντας τα μεγάλα ντόπια συμφέροντα, επιδρούν στην έλευση προσφύγων και μεταναστών. Πολλοί παραμένουν εγκλωβισμένοι στην Ελλάδα λόγω των αποφάσεων της ΕΕ, τη συμφωνία ΕΕ - Τουρκίας, που έχουν συνυπογράψει ή στηρίζουν όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις δημιουργώντας επί της ουσίας σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης και ακυρώνοντας στην πράξη τη συνθήκη της Γενεύης.

Είναι δεδομένη η συμμετοχή μας στη πάλη ενάντια στις αιτίες που γεννούν τον πόλεμο και η αλληλεγγύη στα θύματα των ιμπεριαλιστικών πολέμων, ειδικά τις γυναίκες και τα παιδιά, η υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους. Υπάρχουν παραδείγματα, που πιθανόν να πληθύνουν το επόμενο χρονικό διάστημα, για ένταξη στο εργατικό δυναμικό του κλάδου προσφύγων τα εργασιακά δικαιώματα των οποίων χρειάζεται να υπερασπιστούμε γιατί διαφορετικά η κακοπληρωμένη εργασία τους θα χρησιμοποιηθεί για να χτυπηθούν συνολικά οι αμοιβές στον κλάδο. Ήδη υπάρχουν τέτοια παραδείγματα από άλλες χώρες, από τη Γερμανία που ζήτησε συγκεκριμένο αριθμό προσφύγων για εξειδικευμένη μάλιστα εργασία ή από τη Δανία που αντίστοιχα ζήτησε αριθμό προσφύγων που όμως θα πληρώνονται με το 1/3 του βασικού μισθού της χώρας.

Σε αυτή την κατεύθυνση και υλοποίηση της τελευταίας συμφωνίας για το μεταναστευτικό-προσφυγικό της ΕΕ, προωθεί μνημόνιο συνεργασίας η κυβέρνηση (Μηταράκης), με Πακιστάν και Μπαγκλαντές ώστε να φέρει χιλιάδες μετανάστες εργάτες γης, για να δουλέψουν στις καλλιέργειες του πρωτογενή τομέα εξασφαλίζοντας ακόμα πιο φθηνά εργατικά χέρια για τους μεγάλους ομίλους και μεγάλο τσιφλικάδες της χώρας. Η συμφωνίες αυτές και οι πτυχές τους ακόμα είναι άγνωστες καθώς η κυβέρνηση θα τις φέρει για κύρωση προπαγανδίζοντας ότι μπορεί να δώσει λύσεις στην ζήτηση εισαγόμενου εργατικού δυναμικού.

Για τις εργαζόμενες γυναίκες και νεολαία

Εξακολουθούν οι γυναίκες να είναι πιο ευέλικτες, πιο φθηνές, πιο ευάλωτες απέναντι στη επίθεση

της εργοδοσίας. Η θέση τους στην παραγωγή εξασφαλίζει για το βιομήχανους επιπλέον εργατικά χέρια.

Η κατάσταση στον κλάδο δεν διαφέρει από το γενικό κανόνα. Σήμερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες της εργατικής τάξης γιγαντώνονται καθώς ο ρόλος τους στην κοινωνία είναι πολύπλευρος. Αποτελούν το μεγαλύτερο κομμάτι του κλάδου, ενώ η συντριπτική τους πλειοψηφία είναι έξω από την οργανωμένη πάλη και συνδικάτα. Η πείρα όμως έχει δείξει ότι όταν αποφασίσουν να σηκώσουν κεφάλι, να διεκδικήσουν, μπορούν και αποτρέπουν, κατακτούν δικαιώματα.

Η ομοσπονδία και τα συνδικάτα πρέπει το επόμενο χρονικό διάστημα να ασχοληθούν καλύτερα με τα ιδιαίτερα ζητήματα και αιτήματα τους. Να βοηθήσουν να οργανωθούν, να μην συμβιβαστούν με την μιζέρια, να χειραφετηθούν από τις ιδέες και τα ιδανικά του ταξικού συνδικαλιστικού κινήματος.

Να εκλέγουν στις διοικήσεις των πρωτοβάθμιων σωματείων, στα δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια όργανα. Να αναδειχτούν οι νέες ηγέτιδες του ταξικού κινήματος μας. Να πρωτοστατήσουν οι ίδιες και να βάλουν όλες τις υπόλοιπες εργάτριες στο μετερίζι του αγώνα. Ο στόχος μας είναι στο επόμενο συνέδριο να μεγαλώσει η συμμετοχή και παρουσία τους σε όλα τα επίπεδα.

Αντίστοιχη είναι η κατάσταση με την νεολαία. Στα εργοστάσια του κλάδου ζει και εργάζεται ένα κομμάτι της νέας γενιάς. Η επίθεση στα δικαιώματα, η μείωση των μισθών, έβαλε πιο επιτακτικά στην παραγωγή, φρέσκο εργατικό δυναμικό που έχει ανάγκη το μεγάλο κεφάλαιο.

Πολλοί νέοι και νέες εργαζόμενες είναι απόφοιτοι πανεπιστημίων, με μεταπτυχιακά, με επιστημονική ειδίκευση.

Αυτά τα προσόντα σε μια άλλη οργάνωση της κοινωνίας θα ήταν η βάση όλου του παραγωγικού ιστού, της μεγιστοποιημένης ανάπτυξης των παραγωγικών δυνατοτήτων που υπάρχουν στην χώρα μας. Όμως σήμερα βιώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας, την μισή ζωή, την συντριβή των ονείρων τους για μια καλύτερη ζωή, ολοένα και περισσότερα παιδιά της εργατιάς και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων οδηγούνται στην ξενιτιά, στην αναζήτηση καλύτερης ζωής χωρίς και αυτό να είναι σίγουρο..

Η επίθεση της εργοδοσίας και των αστικών επιτελείων βάζουν συνειδητά εμπόδια στην συμμετοχή τους στα συνδικάτα και στους αγώνες. Προβάλλουν ως λύση την ατομικότητα θάβουν τις συλλογικές κατακτήσεις των προηγούμενων γενεών.

Χρειάζεται να παρέμβουμε ακόμα από όταν είναι μαθητές ή φοιτητές ώστε να τους προετοιμάσουμε για αυτό που θα συναντήσουν όταν μπουν στην παραγωγή, να τους καλέσουμε να οργανωθούν στα ταξικά συνδικάτα.

Η προσπάθεια που έχουμε ξεκινήσει με στις σχολές μαθητείας και πανεπιστήμια πάντα σε συνεργασία με τους φοιτητικούς συλλόγους με εκδηλώσεις-ομιλίες (Γεωπονική, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Θεσσαλονίκης) έχει δώσει κάποια θετικά αποτελέσματα.

9. ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ – ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ισχυροποίηση της Κίνας σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Ευρωζώνη, με κριτήριο τα μερίδιά τους στο Παγκόσμιο Ακαθάριστο Προϊόν είναι η κύρια αιτία που οξύνεται ο ανταγωνισμός της Κίνας με τις ΗΠΑ, οι οποίες διατηρούν ακόμα την πρώτη θέση, αλλά αυτή απειλείται.

Η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της διεθνούς καπιταλιστικής οικονομίας τα προηγούμενα χρόνια και η αναιμική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια δείχνουν τις δυσκολίες και τα αξεπέραστα προβλήματα του εκμεταλλευτικού συστήματος.

Παράγοντες, που επίσης επιτείνουν τα προβλήματα είναι η όξυνση της βασικής αντίθεσης, η ενίσχυση της τάσης απόλυτης και σχετικής εξαθλίωσης της εργατικής τάξης πρώτα απ' όλα στις πιο αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές οικονομίες, η αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης και όξυνσης όλων των κοινωνικών αντιθέσεων.

Ακόμη η επίδραση της ανισόμετρης ανάπτυξης μεταξύ των διαφορετικών κρατών-μελών των διακρατικών ιμπεριαλιστικών συμμαχιών όπως η ΕΕ. Αντίστοιχα, οι προβλέψεις για πολύ αργή και αναιμική ανάκαμψη της ΕΕ εστιάζουν στη συγκριτικά χαμηλότερη παραγωγικότητα σε σχέση με τις ΗΠΑ και στις συνέπειες της σφιχτής νομισματικής και περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής, που με τη σειρά τους συγκρατούν το ρυθμό νέων επενδύσεων.

Η δυσκολία διαχείρισης της υπερχρέωσης κρατών και τραπεζικών ομίλων διεθνούς εμβέλειας, καθώς και τα μεγάλα ελλείμματα στα ισοζύγια κρατών, συνεχίζουν να προκαλούν «πνοκεφάλους» στα κρατικά και διακρατικά επιτελεία.

Οι ταξικές ανισότητες σε παγκόσμια κλίμακα διευρύνονται διαρκώς. Η ανισοκατανομή του παγκόσμιου πλούτου διευρύνθηκε περαιτέρω μετά τη διεθνή συγχρονισμένη καπιταλιστική κρίση.

Τα αποτελέσματα αυτών των ταξικών ανισοτήτων (με βάση τα στοιχεία του ΟΗΕ), αποτυπώνονται και στην έλλειψη πρόσβασης σε καθαρό νερό για 780 εκατομμύρια ανθρώπους, στην έλλειψη πρόσβασης σε εγκαταστάσεις υγιεινής για 2,5 δισεκατομμύρια ανθρώπους και στην έλλειψη πρόσβασης σε ηλεκτρική ενέργεια για 1,3 δισεκατομμύρια ανθρώπους.

Η παρέμβαση της αστικής πολιτικής για την αναχαίτιση μιας σημαντικής απαξίωσης κεφαλαίου ουσιαστικά καθυστερεί την είσοδο σε φάση δυναμικής καπιταλιστικής ανάκαμψης και αυξάνει τα αδιέξοδα του αστικού πολιτικού συστήματος.

Αυξάνει αντικειμενικά ο κίνδυνος πιο εκτεταμένων, πιο γενικευμένων ιμπεριαλιστικών πολεμικών αναμετρήσεων.

Δυναμώνουν οι στρατιωτικές αντιπαραθέσεις που ο στόχος τους είναι:

- Ο έλεγχος ενεργειακών κοιτασμάτων και δρόμων μεταφοράς ενεργειακών πόρων (π.χ. πετρέλαιο, φυσικό αέριο, αγωγοί).
- Ο έλεγχος χερσαίων και θαλάσσιων διαδρόμων μεταφοράς εμπορευμάτων (π.χ. δρόμος του μεταξιού, θαλάσσια περάσματα Μεσογείου, Βόσπορος, Κέρας της Αφρικής).
- Ο έλεγχος του υπόγειου πλούτου στην αρκτική ζώνη, του ορυκτού πλούτου, των σπάνιων γαιών, αλλά και των αποθεμάτων νερού.

Η διαπάλη για τα μερίδια των αγορών, κατά την οποία τα πολεμικά μέσα χρησιμοποιούνται όχι μόνο για την κατάκτηση νέων μεριδίων αγορών, αλλά και για τη μείωση των μεριδίων των ανταγωνιστών.

Η ελληνική κυβέρνηση για τα συμφέροντα της ελληνικής αστικής τάξης προωθεί ήδη ενεργά τα σχέδια του ΝΑΤΟ στην περιοχή (αρμάδα στο Αιγαίο, αξιοποίηση βάσεων, δημιουργία νέων βάσεων, στήριξη επιχειρήσεων σε Βαλκάνια, Ουκρανία) κ.α.

Η όξυνση των αντιθέσεων μεταξύ Ελληνικής και Τουρκικής αστικής τάξης επηρεάζεται άμεσα από τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και μπορεί να αποτελέσει βασικό παράγοντα πυροδότησης της άμεσης πολεμικής εμπλοκής της Ελλάδας.

Η αστική τάξη της Τουρκίας φτιάχνει ή χαλάει συμμαχίες με διάφορες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και ισχυρά καπιταλιστικά κράτη, προσπαθεί να αναβαθμίσει τη θέση της μέσω του ελέγχου και της απόκτησης νέων εδαφών και θαλάσσιων περιοχών. Συνεχίζει τη στρατιωτική κατοχή και την παραβίαση δικαιωμάτων του κυπριακού κράτους, καθώς και τις προκλητικές αμφισβητήσεις

κυριαρχικών δικαιωμάτων του ελληνικού κράτους (αμφισβήτηση συνόρων, εναέριες και θαλάσσιες παραβιάσεις, «γκριζάρισμα ζωνών» του Αιγαίου, με επαναλαμβανόμενες δηλώσεις Ερντογαν που αμφισβητούν την Συνθήκη της Λωζάννης κλπ.). Επιδιώκει για τα σχέδιά της την αξιοποίηση των μειονοτήτων (θρησκευτικών, εθνοτικών κλπ.) στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

Οι περιοχές του Αιγαίου και της Θράκης αποτελούν τα πιθανά πεδία πολεμικής σύγκρουσης ανάμεσα στις αστικές τάξεις των γειτονικών κρατών Ελλάδας και Τουρκίας, με ενδεχόμενη εμπλοκή και εμβόλιμων σχεδιασμών της Αλβανίας και της ΠΓΔΜ, που τα τελευταία χρόνια αναπτύσσουν στενή πολιτική - στρατιωτική συνεργασία με την Τουρκία. Η ενίσχυση του αλβανικού εθνικισμού σε βάρος της Ελλάδας και των άλλων κρατών της περιοχής τροφοδοτεί εθνικιστικούς κύκλους στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη.

Οι διεθνείς εξελίξεις είναι ραγδαίες και δυσοίωνες για τους λαούς.

Οι ανταγωνισμοί σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στην Ε.Ε οξύνονται, ήδη το Brexit είναι γεγονός. Το μέλλον της Ευρωζώνης γίνεται όλο και πιο αβέβαιο. Τα μεγάλα κέντρα του καπιταλισμού, ΗΠΑ και Ευρωπαϊκή Ένωση, χάνουν διαρκώς το υποτιθέμενο κύρος τους, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τις εγκληματικές ελλείψεις στον τομέα της Δημόσιας Υγείας και από την έλλειψη συντονισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που και αυτός δεν είναι άδολος από τα διαφορετικά συμφέροντα που συγκρούονται σε κάθε χώρα μέλος της.

Ακόμα και οι συγκρούσεις ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά κέντρα, για το ποιος από τους οικείους, μονοπωλιακούς ομίλους, θα ανακαλύψει πρώτος φάρμακο ή εμβόλιο ενάντια στην πανδημία για την εξασφάλιση περισσότερου κέρδους, δείχνει τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού. Αυτό το διάστημα μόνο η αποκλεισμένη για πολλές δεκαετίες Κούβα έδωσε ιατρική βοήθεια σε άλλες χώρες.

Τα κόμματα που υπηρετούν το εκμεταλλευτικό σύστημα ανεξάρτητα από το πώς πολιτικά αναπροσδιορίζονται, προσπαθούν να πείσουν τους λαούς ότι θα σωθούν από τη μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση, ή την επιστροφή στις πολιτικές του Κένυς της δεκαετίας του 1930 και τα ευρωμόλογα στην ΕΕ.

Κρύβουν την αλήθεια ότι με οποιαδήποτε μορφή διαχείρισης, τη σημερινή αύξηση των κρατικών δαπανών και τα νέα δάνεια που θα καρπωθούν οι μεγάλοι μονοπωλιακοί όμιλοι, θα κληθούν να πληρώσουν και πάλι οι λαοί, οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι. Μεγάλο μέρος των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, θα αξιοποιηθεί για τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων, θα κατευθυνθεί στις επενδύσεις τους και στη λεγόμενη «Πράσινη ανάπτυξη».

Οι εξελίξεις αυτής της περιόδου είναι διδακτικές, οι διάφοροι μύθοι έχουν ανατραπεί ότι δήθεν η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας θα φέρει μειώσεις των τιμών, αποδείχτηκαν άνθρακας, το ίδιο και η οικογένεια της ΕΕ.

Όλες οι αστικές κυβερνήσεις, ξεδεύουν εκατοντάδες δισεκατομμύρια σε εξοπλιστικά προγράμματα του NATO και άλλων ιμπεριαλιστικών οργανισμών, για την εξυπηρέτηση των ιμπεριαλιστικών πολέμων που γίνονται σε πολλές περιοχές της υφηλίου, τις επεμβάσεις και τους αποκλεισμούς χωρών, ή της ιμπεριαλιστικής ειρήνης που επιβάλουν με το πιστόλι στον κρόταφο των λαών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η τελευταία συμφωνία της Ελληνικής κυβέρνησης με την Γαλλική για την αγορά πανάκριβου εξοπλισμού που μπορεί να φθάσει τα 13 δις την στιγμή που επικαλούνται ότι χρήματα για τις μεγάλες λαϊκές ανάγκες δεν υπάρχουν.

Η δίψα των πολυεθνικών ομίλων για μεγαλύτερα κέρδη εντείνουν τις αντιπαραθέσεις τους για νέες αγορές, γεννούν ανταγωνισμούς, αντιθέσεις, συγκρούσεις, ο κίνδυνος του πολέμου ελλοχεύει από παντού.

Η κυβέρνηση της Ν.Δ συνεχίζει τις πολιτικές των προκατόχων της. Όλες οι κυβερνήσεις έχουν τεράστιες ευθύνες και αποδεικνύονται ο καλύτερος συνεταιίρος των ιμπεριαλιστών με την συμμετοχή σε όλες τις δράσεις του ΝΑΤΟ. Η χώρα μας μετά τις ΗΠΑ είναι η δεύτερη χώρα που πληρώνει πάνω από το 2% του ΑΕΠ για τις στις πολεμικές δαπάνες του ΝΑΤΟ, την στιγμή που κόβει μισθούς, συντάξεις, κοινωνικές παροχές. Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας μας συμμετέχουν σε αρκετές αποστολές εκτός συνόρων. Η κυβέρνηση δίνει γη και ύδωρ σε ότι της ζητηθεί από τους ιμπεριαλιστές και ετοιμάζει πολυετείς νέες συμφωνίες παραμονής των βάσεων. Παίζει δυνατά στο «παιχνίδι» των γεωπολιτικών συμφερόντων και της αναβάθμισης της θέσης της αστικής τάξης της χώρας μας στην περιοχή με απρόβλεπτους κινδύνους για την ειρήνη.

Σε αυτή τη βάση η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ υπέγραψε την συμφωνία για το Μακεδονικό, κάτω από τις εντολές των Αμερικάνων για την ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ.

Όλα αυτά είναι ζητήματα προτεραιότητας της πάλης του εργατικού λαϊκού κινήματος.

Το ζήτημα των ιμπεριαλιστικών πολέμων, των πολεμικών αντιπαραθέσεων που αναπτύσσονται στη βάση των ανταγωνισμών, των αντιθέσεων μεταξύ των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, με σκοπό ποιος θα εξασφαλίσει μεγαλύτερο μερίδιο στην πίτα των κερδών, τον έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των δρόμων μεταφοράς τους, συνδέεται με τη ζωή και την ασφάλεια των εργατικών, λαϊκών οικογενειών σε κάθε χώρα και στην Ελλάδα. Οι εργαζόμενοι είναι αυτοί που πληρώνουν βαρύ φόρο αίματος για την υλοποίηση των πολεμικών σχεδίων.

Το ΝΑΤΟ, η ΕΕ είναι μηχανισμοί που εξυπηρετούν τα συμφέροντα του κεφαλαίου, ματώνοντας στην κυριολεξία δεκαετίες ολόκληρες μέχρι και σήμερα ολόκληρους λαούς, με χιλιάδες νεκρούς και εκατομμύρια να εξαναγκάζονται στη προσφυγιά.

Οι εργάτες σε κάθε χώρα δεν έχουμε να χωρίσουμε τίποτα. Έχουμε τα ίδια προβλήματα, τις ίδιες αγωνίες, ονειρευόμαστε έναν κόσμο χωρίς εκμετάλλευση, χωρίς φτώχεια και πολέμους. Έναν κόσμο που ο κάθε λαός, οι εργαζόμενοι, θα διαφεντεύουν τον πλούτο που παράγουν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους. Που ο κάθε λαός θα μπορεί να συνυπάρχει και να ζει ειρηνικά με τους γειτονικούς λαούς και θα αγωνίζεται για την πρόοδο σε όλα τα επίπεδα.

10. Η ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ – ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΟΝΟΜΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η μάχη απέναντι στους μηχανισμούς του εργοδοτικού-κυβερνητικού συνδικαλισμού, από το πρωτοβάθμιο σωματείο μέχρι τη ΓΣΕΕ, είναι μάχη ζωτικής σημασίας για το εργατικό κίνημα. Αφορά τη γραμμή και τον προσανατολισμό του.

Αυτό το διάστημα είχαμε το 37^ο συνέδριο της ΓΣΕΕ μετά από δύο υποχρεωτικές αναβολές που υποχρεώθηκε η εργοδοτική συνδικαλιστική μαφία της ΓΣΕΕ να προχωρήσει κάτω από την αποφασιστική δράση των ταξικών δυνάμεων, ώστε να πραγματοποιηθεί ένα συνέδριο χωρίς την συμμετοχή νόθων αντιπροσώπων και εργοδοτών ως εκλεγμένων αντιπροσώπων.

Το 37^ο συνέδριο πραγματοποιήθηκε μέσα σε ένα περιβάλλον βίας, νοθείας, τρομοκρατίας, και αποκλεισμών γνήσιων αντιπροσώπων του ταξικού κινήματος. Χαρακτηριστικό του συνεδρίου ήταν η πρωτοφανής αστυνομοκρατία με όλες τις δυνάμεις καταστολής από στεριά, αέρα και θάλασσα, και αποκλεισμό των ΜΜΕ. Ουσιαστικά το συνέδριο έγινε μόνο με το στήσιμο κάλπης για την εξασφάλιση της επανεκλογής των μηχανισμών της εργοδοσίας στην διοίκηση της ΓΣΕΕ.

Η ΓΣΕΕ, ως τμήμα των εργοδοτικών – κυβερνητικών συνδικάτων στην Ευρώπη και διεθνώς, διεκδικεί την αναβάθμισή της στο πεδίο του διαλόγου και του κοινωνικού εταιρισμού με την εργοδοσία και την κυβέρνηση, ξεπληρώνει στην κυβέρνηση και στο κράτος το γεγονός ότι την κράτησαν στη θέση της με τα ΜΑΤ και την καταστολή, και όχι μόνο δεν κινητοποιείται, αλλά προσπαθεί να πνίξει και κάθε φωνή που υψώνεται απέναντι στην αντεργατική και αντιλαϊκή λαίλαπα.

Πρωθυμεί μέχρι κεραίας τις αντιασφαλιστικές κατευθύνσεις εργοδοσίας – κυβερνήσεων – Ε.Ε. Έχει συμφωνήσει με τις εργοδοτικές οργανώσεις την υλοποίηση του «δεύτερου πυλώνα», της επαγγελματικής ασφάλισης, με την ίδρυση του λεγόμενου «Εθνικού Επαγγελματικού Ταμείου».

Υπάρχουν σωματεία στον κλάδο και βρίσκονται σε αντίστοιχη πορεία δηλαδή στην υπεράσπιση των κερδών, στην συντήρηση και διάδοση των επιχειρημάτων της εργοδοσίας που τελικό στόχο έχουν την χειραγώγηση της συνείδησης των εργαζομένων και στην ανακοπή κάθε αγωνιστικής διεκδίκησης.

Κατά περίπτωση έχουμε διαφορές στην τακτική τους, που όμως δεν αλλάζει την ουσία πχ. το σωματείο της ΙΟΝ ΑΤΤΙΚΗΣ είναι το μακρύ χέρι της εργοδοσίας και παρά τις προσπάθειες για να έχουμε κάποια επαφή μαζί τους βρίσκουμε σοβαρά εμπόδια. Αυτό το σωματείο κάνει ανοιχτή απεργοσπασία, ενώ από την μία στέλνει μέλη του να κάνουν δενδροφύτευση για λογαριασμό του ΣΚΑΙ (Αλαφούζος).

Το σωματείο στην επιχείρηση ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗ ΘΕΣ/ΚΗΣ είναι το δεκανίκι της εργοδοσίας καθώς είναι άφαντο, οι ίδιοι εργαζόμενοι το βρίζουν αποδεικνύοντας ότι μια μικρή μερίδα στο εργοστάσιο κάτω από την πίεση διαμορφώνει τον αρνητικό συσχετισμό.

Το σωματείο της SELECTA ΚΑΒΑΛΑΣ που ο πρόεδρος του είναι ο διευθυντής της επιχείρησης και το οποίο φτιάχτηκε σε μια νύχτα από την εργοδοσία και το γνωστό Ε.Κ ΚΑΒΑΛΑΣ για να ανακόψει την προσπάθεια των ταξικών δυνάμεων να παρέμβουν στην επίθεση που είχε εξαπολύσει τότε η εργοδοσία.

Ο κατάλογος είναι μακρύς τα παραπάνω είναι περιπτώσεις που βγάζουν μάτια.

11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΕΩΣ ΤΟ 32^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ο σχεδιασμός για τα επόμενα 3 χρόνια δεν μπορεί να είναι ξεκομμένος από την γενική κατάσταση. Οι παρακάτω βασικοί άξονες της δράσης μας χρειάζονται για να μπορέσουν να υλοποιηθούν να ανέβει η πρωτοβουλία της ομοσπονδίας και των συνδικάτων. Να υπάρξει κλίμα ανάταξης μέσα στον κλάδο, να ανέβουν οι αγωνιστικές διαθέσεις, να γίνουν κινητοποιήσεις κλαδικές, τοπικές, επιχειρησιακές. Να υπάρξει συντονισμός για να χτιστεί ένα εργατικό μέτωπο, που θα είναι η ασπίδα προστασίας των δικαιωμάτων, αλλά και να διευρυνθεί μέσα από την κοινωνική συμμαχία που επιδιώκουμε.

Μπορούμε να προχωρήσουμε στον κλάδο:

- Το ζήτημα της υπογραφής 6 κλαδικών ΣΣΕ (Παστεριωσης-Τυροκομίας-Εμφιαλωμένων-Τυποποιημένων Τροφίμων-Υδατοκαλλιεργειών-Πτηνοτροφίας).
- Υπογραφή Επιχειρησιακών ΣΣΕ πχ. με τα σωματεία του ομίλου Φιλίππου (ΕΒΓΑ - ΦΑΓΕ- ΗQF ΜΙΜΙΚΟΣ- ΗQF ΚΑΝΑΚΙ- ΕΛΒΙΣCO), το σωματείο της ΤΑΣΤΥ αλλά και όλα τα επιχειρησιακά.
- Υπογραφή Επιχειρησιακής ΣΣΕ με συντονισμό των 3 σωματείων του ομίλου AVRAMAR (ΕΥΒΟΙΑΣ-ΑΙΤ/ΝΙΑΣ-ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ).

- Την υπογραφή τοπικής ΣΣΕ στην περιοχή του Μαραθώνα και των Μεγάρων Αττικής με τους αντίστοιχους εργοδοτικούς συνδέσμους για τους εργάτες γης.
- Την υπογραφή ΕΓΣΣΕ ως βάση για όλους τους εργαζόμενους.
- Την απόσπαση της ΣΣΕ των Ζαχαρωδών από την ομοσπονδία επισιτισμού – τουρισμού.
- Την κατάρτιση νέων ΣΣΕ στον υποκλάδο του Κρέατος και Αλεύρου.
- Την ένταξη στα ΒΑΕ υποκλάδων πχ Υδατοκαλλιεργειών ή και ειδικοτήτων στο σύνολο των κλάδων. (δημιουργία μελέτης και αποτύπωση).
- Κατοχύρωση ετήσιου Επιδόματος για όλους τους εργαζόμενους ανά την επικράτεια που δουλεύουν σε επιχειρήσεις με εποχικά προϊόντα (κονσερβάδικα-διαλογητήρια κ.α.)
- Την μαζικοποίηση των συνδικάτων μας, την Ενίσχυση της Ομοσπονδίας με νέα κλαδικά και επιχειρησιακά σωματεία.
- Ενίσχυση της οργανωτικής και οικονομικής λειτουργίας των σωματείων μας.

Για γενικά ζητήματα όπως:

- Υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα της Ασφάλισης. Διεκδίκηση δημόσιας και δωρεάν καθολικής Ασφάλισης. Δυναμώνουμε τον αγώνα για την κατάργηση των αντιασφαλιστικών νόμων, για την ανάκτηση των απωλειών σε συντάξεις – παροχές κύριας και επικουρικής ασφάλισης, για την ανατροπή του καθεστώτος των επαγγελματικών ταμείων.
- Συνεχίζουμε πιο αποφασιστικά στη γραμμή που παλεύουμε απέναντι στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Για τη στάση που πρέπει να διαμορφώσουν οι εργαζόμενοι, για την υπεράσπιση των δικών τους συμφερόντων απέναντι στους δολοφονικούς σχεδιασμούς των κεφαλαιοκρατών.
- Για αποτροπή απολύσεων, κατάργηση των δουλεμπορικών, ελαστικών σχέσεων εργασίας.
- Διεκδικούμε ενίσχυση σε υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό των νοσοκομείων.
- Σχολικές αίθουσες και δασκάλους για τα παιδιά μας, αύξηση των μέσων μαζικής μεταφοράς
- Απαιτούμε την άμεση επίταξη των ιδιωτικών μονάδων εντατικής θεραπείας.
- Υπερασπιζόμαστε τις συνδικαλιστικά δικαιώματα και ελευθερίες.

Προτείνουμε να προετοιμάσουμε Πανελλαδική Απεργία για την υπογραφή κλαδικών συμβάσεων με αυξήσεις στους μισθούς. Ήρθε η στιγμή να σπάσουμε το άθλιο καθεστώς που έχουν επιβάλλει από κοινού κυβερνήσεις-εργοδότες.

12. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ως θετική κρίνεται η δουλεία της απερχόμενης διοίκησης. Σε σημαντικό βαθμό υλοποιήσαμε τις αποφάσεις από το προηγούμενο συνέδριο. Οι δυσκολίες, αντικειμενικές και υποκειμενικές δεν μας πτόησαν. Ανέβηκε η βεβαιότητα ότι η οργάνωση μας μπορεί να τα καταφέρει ακόμα και σε άγνωστες καταστάσεις (πχ πανδημία).

Η προσπάθεια να μελετήσουμε τις εξελίξεις, να βοηθήσουμε τα σωματεία να ανταπεξέλθουν στον αγώνα για όλα τα ζητήματα είναι ορατή. Παρά ότι δεν υπάρχει ακόμα κλαδική ΣΣΕ, η προσπάθεια μας δεν σταμάτησε ούτε στιγμή. Η αποκάλυψη του ΣΕΒ για να επιβάλλει κλαδική ΣΣΕ με 586 ευρώ έπεσε στο κενό, όπως και η προσπάθεια του κυβερνητικού-εργοδοτικού συνδικαλισμού που συνέδραμε σε αυτό.

Είμαστε αισιόδοξοι ότι θα καταφέρουμε τους στόχους που βάζουμε. Με πίστη και αποφασιστικότητα βαδίζουμε στον δρόμο του αγώνα. Έχουμε συμπαραστάτες όλο το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα στην χώρα μας, αλλά και το παγκόσμιο.

Στον 21^ο αιώνα η εργατική τάξη μπορεί και πρέπει να ικανοποιήσει τις σύγχρονες ανάγκες της. Ο αντίπαλος δεν είναι ανίκητος. Εμείς τελικά θα νικήσουμε. Το δίκιο μας θα κριθεί στους μεγάλους αγώνες που είναι προ των πυλών.

ΖΗΤΩ ΤΟ 32^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΖΗΤΩ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΡΓΑΤΙΑ

**ΧΩΡΙΣ ΕΜΑΣ ΓΡΑΝΑΖΙ ΔΕΝ ΓΥΡΝΑ
ΕΡΓΑΤΗ ΜΠΟΡΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΑΦΕΝΤΙΚΑ**